

UCHWAŁA NR VII/2/7/2024
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

z dnia 20 maja 2024 r.

**w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań
w zakresie polityki rynku pracy w 2023 roku**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 566), art. 8 ust. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 475)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji na rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą „*Rynek pracy w województwie śląskim w 2023 r.*”, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Dokonuje się oceny realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy poprzez przyjęcie opracowania pod nazwą „*Sprawozdanie z realizacji zadań ustawowych oraz pozostałych działań w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia Informacja roczna za 2023 r.*”, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

Jacek Jarco

Wojewódzki Urząd Pracy
w Katowicach

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice
tel. +48 32 757 33 01, +48 32 757 33 60 fax +48 32 757 33 62
e-mail: wup@wup-katowice.pl, www.wup-katowice.pl

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr VII/2/7/2024
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 20 maja 2024 r.

Rynek pracy w województwie śląskim w 2023 r.

Katowice, marzec 2024 r.

Województwo
Śląskie

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Śląskiego

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Pracujący.....	5
2.1	Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności.....	7
3.	Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego	9
3.1	Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie	9
3.2	Stopa bezrobocia rejestrowanego	11
3.3	Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.....	11
4.	Struktura bezrobocia rejestrowanego	14
4.1	Bezrobotne kobiety	14
4.2	Bezrobotni zamieszkali na wsi	18
4.3	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	20
4.4	Bezrobotni według wieku	21
4.5	Bezrobotni według poziomu wykształcenia	21
4.6	Bezrobotni według stażu pracy	22
4.7	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	23
4.8	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	23
4.9	Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	26
5.	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	27
5.1	Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia.....	28
5.2	Długotrwale bezrobotni	29
5.3	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	31
5.4	Bezrobotni niepełnosprawni	32
5.5	Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	33
6.	Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych	34
6.1	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	34
6.2	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów	35
6.3	Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy	37
6.4	Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych	38
6.5	Zatrudnienie subsydiowane	38
6.6	Prace społecznie użyteczne.....	41
6.7	Pozostałe formy aktywizacji zawodowej.....	41
6.8	Dodatki aktywizacyjne	42
7.	Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	43
8.	Wydatki z Funduszu Pracy	46
9.	Sytuacja w górnictwie.....	49
9.1	Pracujący w sekcji Górnictwo i wydobywanie – dane statystyczne GUS.....	49
9.2	Bezrobotni według zawodów związanych z górnictwem - dane statystyczne WUP w Katowicach	49
9.3	Sytuacja w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego pn.: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego”	51
10.	Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy	53
10.1	Bezrobotni i poszukujący pracy cudzoziemcy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy	53

10.2	Zatrudnienie cudzoziemców na śląskim rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy	56
11.	Podsumowanie	63
12.	Spis tabel.....	66
13.	Spis wykresów	67

1. Wstęp

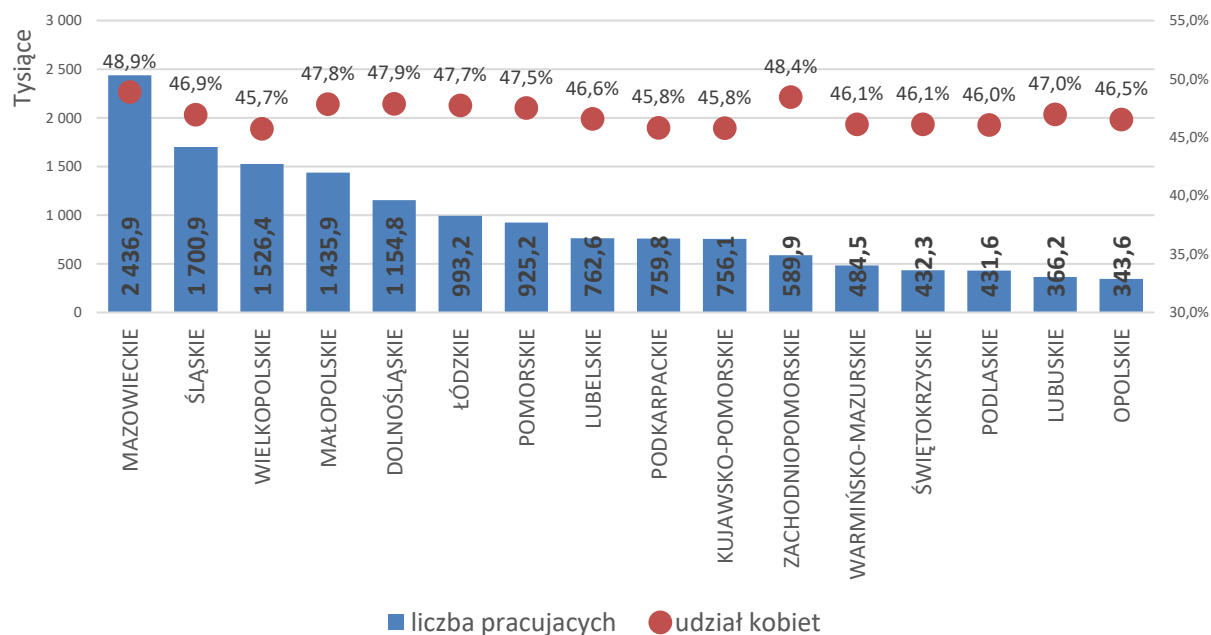
Opracowanie „Rynek pracy w województwie śląskim w 2023 r.” zawiera roczne podsumowanie sytuacji na śląskim rynku pracy w odniesieniu do danych wojewódzkich i poszczególnych powiatów. Na sytuację gospodarczą w 2023 roku nadal wpływały wydarzenia, które miały miejsce w 2022 roku, przede wszystkim wojna w Ukrainie, co przełożyło się na zakłócenia w łańcuchu dostaw i kryzys energetyczny, a także wysoka inflacja. Ponadto dla rynku pracy coraz większym wyzwaniem staje się niż demograficzny. Część demografów szacuje, że już w 2027 roku liczba urodzeń w Polsce może spaść poniżej 200 tys. Prognozy te jednoznacznie wskazują, że dalsza depopulacja Polski jest zjawiskiem nieuniknionym, a malejąca liczba osób młodych dostępnych na rynku pracy może prowadzić do niedoboru pracowników w wielu sektorach gospodarki. Zjawisko to występuje już w niektórych branżach, gdzie zapotrzebowanie na pracowników pozostawało niezaspokojone mimo, iż coraz więcej pracodawców decydowało się na zatrudnianie obcokrajowców. W 2023 roku jedną z największych grup cudzoziemców objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w Polsce, zaraz po Ukraińcach i Białorusinach stanowili Gruzini. Obserwowany był też coraz liczniejszy napływ pracowników z Indii i Filipin. Mimo niepewnych warunków społeczno-ekonomicznych sytuacja na śląskim rynku pracy w 2023 roku pozostawała dość stabilna, a stosunkowo niska liczba zarejestrowanych bezrobotnych w śląskich urzędach pracy w ciągu roku zmniejszyła się o kolejne 2,5 tys. osób. Niniejsza analiza opisuje charakterystykę najważniejszych wyników uzyskanych w oparciu o dane statystyczne dotyczące bezrobocia rejestrowanego oraz wskaźniki aktywności zawodowej ludności. Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej. W części opisowej przedstawiono podstawowe informacje na temat osób pracujących oraz omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę, a także scharakteryzowano wybrane kategorie osób zarejestrowanych. W kolejnej części zaprezentowano działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu obejmujące aktywizację bezrobotnych z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia, jak również opisano jeden z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy, czyli Fundusz Pracy. W informacji uwzględniono także opis sytuacji cudzoziemców ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy na śląskim rynku pracy oraz uwarunkowania występujące w górnictwie. Część tabelaryczna jest uzupełnieniem części opisowej analizy i składa się z aneksu statystycznego, prezentującego dane w układzie powiatów województwa śląskiego.

Przy sporządzaniu opracowania oparto się przede wszystkim na danych zawartych w obligatoryjnej sprawozdawczości o rynku pracy, której podstawą prawną jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. Ponadto korzystano z informacji i opracowań m.in. Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz Grupy Banku Światowego.

2. Pracujący

Z najbardziej aktualnych danych (według stanu na 30 czerwca 2023 roku) wynika, iż w całym województwie śląskim pracowało 1 700 858 osób, co stanowiło 11,3% ogółu pracujących w kraju. Województwo śląskie znajduje się na drugim miejscu pod względem największej liczby osób pracujących w kraju (woj. mazowieckie ponad 2,4 mln osób). Ponad połowa pracujących w naszym województwie to mężczyźni (53,1%). Kobiety w liczbie 798,0 tys. stanowiły 46,9% pracujących w regionie. Udział pracujących kobiet w Polsce to 47,2%.

Wykres 1 Pracujący w gospodarce narodowej (w tys. osób). Stan na 30 czerwca 2023 r.

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych Kategoria: Kategoria RYNEK PRACY, Grupa PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD; Podgrupa Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji PKD i miejsca zamieszkania (dane miesięczne); - data pobrania 17 styczeń 2024 r.

Według stanu na 30 czerwca 2023 roku w całym województwie śląskim w sektorze przedsiębiorstw pracowało 827 073 osoby, było to 5,6 tys. osób więcej niż na koniec czerwca 2022 roku (tj. wzrost o 0,7%).

W poszczególnych sekcjach PKD liczba pracujących była zróżnicowana. Najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym (55,4% ogółu pracujących w sektorze przedsiębiorstw) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,5%). W ujęciu rocznym w czterech branżach widoczny był spadek zatrudnienia. Były to: administrowanie i działalność wspierająca (o 1,9 tys. osób), budownictwo (1,4 tys. osób), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 55 osób) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 38 osób). Największy wzrost liczby pracujących zaobserwowano w sekcji transport i gospodarka magazynowa (o 1,9 tys. osób) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,4 tys. osób).

Tabela 1 Pracujący w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.
	czerwiec	grudzień	czerwiec*
ogółem	821 451	824 088	827 073
przemysł ogółem	454 797	456 019	458 469
- przemysł - przetwórstwo przemysłowe	347 530	347 500	349 194
- przemysł - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	20 620	20 521	20 284
budownictwo	56 169	56 401	54 798
handel; naprawa pojazdów samochodowych	120 021	120 123	119 966
transport i gospodarka magazynowa	57 633	57 536	59 578
zakwaterowanie i gastronomia	14 080	14 333	15 075

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.
	czerwiec	grudzień	czerwiec*
informacja i komunikacja	22 778	23 019	23 642
obsługa rynku nieruchomości	13 366	13 641	13 328
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25 837	26 726	27 235
administrowanie i działalność wspierająca	41 838	41 302	39 963

Źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS - Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD; Podgrupa: Pracujący w sektorze przedsiębiorstw (dane krótkookresowe)

* na dzień opracowywania informacji brak danych w BDL na koniec grudnia 2023 r.

W końcu czerwca 2023 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim wynosiło 787 807 etatów. Wskaźnik ten w ujęciu rocznym zwiększył się o 0,9%. Największą dynamikę zatrudnienia zaobserwowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia o 7,5% oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna o 5,3%. Mimo ogólnego wzrostu wielkości zatrudnienia, w czterech branżach gospodarki odnotowano spadek tego wskaźnika. W sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 4,3%), budownictwo (o 1,0%), handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz obsługa rynku nieruchomości (po 0,4%).

Tabela 2 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. śląskim (w etatach)

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.
	czerwiec	grudzień	czerwiec*
ogółem	780 639	780 065	787 807
przemysł ogółem	438 551	436 983	443 429
- przemysł - przetwórstwo przemysłowe	335 442	334 217	337 995
- przemysł - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	20 043	19 904	19 762
budownictwo	51 856	52 278	51 327
handel; naprawa pojazdów samochodowych	113 550	113 161	113 104
transport i gospodarka magazynowa	54 750	54 846	56 625
zakwaterowanie i gastronomia	11 118	11 359	11 952
informacja i komunikacja	21 919	21 999	22 654
obsługa rynku nieruchomości	12 762	12 918	12 712
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24 803	25 643	26 113
administrowanie i działalność wspierająca	37 237	36 753	35 632

Źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS - Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG PKD; Podgrupa: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (dane krótkookresowe)

* na dzień opracowywania informacji brak danych w BDL na koniec grudnia 2023 r.

2.1 Aktywność zawodowa - wskaźniki dotyczące aktywności zawodowej ludności¹

Rozdział ten opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy i więcej. Wyniki badania uogólniono w oparciu o bilanse ludności, opracowane na podstawie NSP 2011.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.

Z danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wynika, że w III kwartale 2023 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 - 89 lat wynosiła 3 515 tys. osób i stanowiła 11,8% omawianej zbiorowości w kraju. Liczba osób aktywnych zawodowo wyniosła 1 973 tys. Wśród aktywnych zawodowo pracujący to 1 926 tys. osób (97,6%), a liczba bezrobotnych 47 tys. (zaledwie 2,4%). Z analizy danych wynika, iż liczba pracujących w ciągu roku wzrosła o 50 tys. osób.

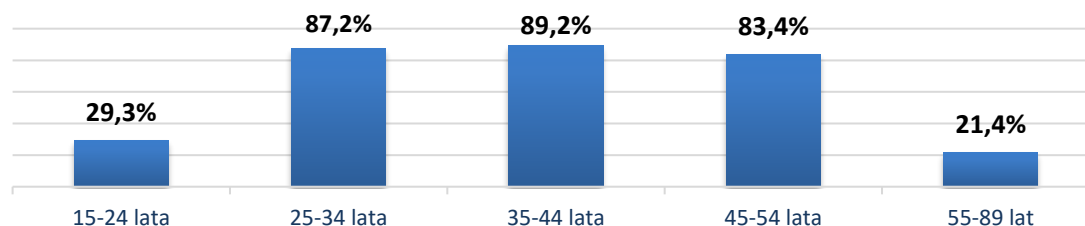
Tabela 3 Aktywność ekonomiczna ludności w III kwartale 2022 r. i 2023 r. w woj. śląskim

wyszczególnienie	III kwartał		wzrost/spadek
	2022 r.	2023 r.	
ludność w wieku 15-89 lat	3 519 tys.	3 515 tys.	-4 tys.
aktywni zawodowo	1 926 tys.	1 973 tys.	47 tys.
pracujący	1 876 tys.	1 926 tys.	50 tys.
bezrobotni	50 tys.	47 tys.	-3 tys.
bierni zawodowo	1 593 tys.	1 542 tys.	-51 tys.
współczynnik aktywności zawodowej	54,7%	56,1%	1,4 p. proc.
wskaźnik zatrudnienia	53,3%	54,8%	1,5 p. proc.
stopa bezrobocia	2,6%	2,4%	-0,2 p. proc.

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Aktywność ekonomiczna ludności wg miejsca zamieszkania.

Na koniec III kwartału 2023 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie śląskim osiągnął wartość 54,8% i był wyższy o 1,5 p. proc. w stosunku do III kwartału roku poprzedniego. Wyższą wartość wskaźnika zatrudnienia odnotowano dla mężczyzn niż dla kobiet (61,7% wobec 48,5%) oraz dla mieszkańców wsi niż miast (56,4% wobec 54,3%). Czynnikiem bardzo silnie różnicującym aktywność zawodową jest wiek badanych osób. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia występuje w grupie wiekowej od 35 do 44 lat i wynosi 89,2%.

Wykres 2 Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku w III kwartale 2023 r.

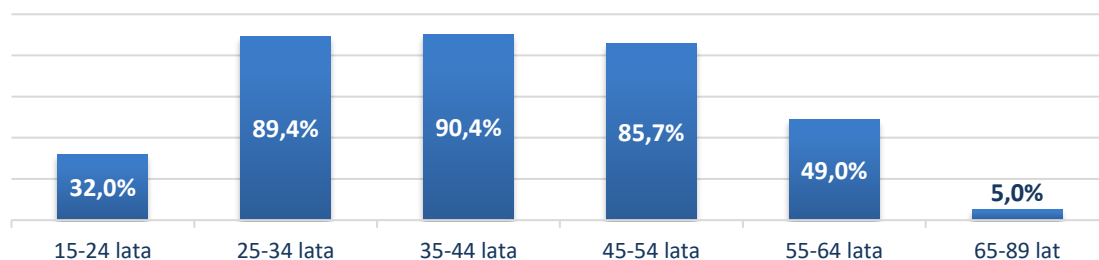

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Wskaźnik zatrudnienia według grup wieku i płci.

W województwie śląskim odnotowano niższy niż w kraju współczynnik aktywności zawodowej (o 2,3 p. proc.). Wskaźnik ten osiągnął wartość 56,1%. Biorąc pod uwagę płeć, wyższy współczynnik zanotowano dla mężczyzn (63,0%), niż dla kobiet (49,8%). Na zróżnicowanie współczynnika aktywności zawodowej ma wpływ między innymi wiek oraz wykształcenie.

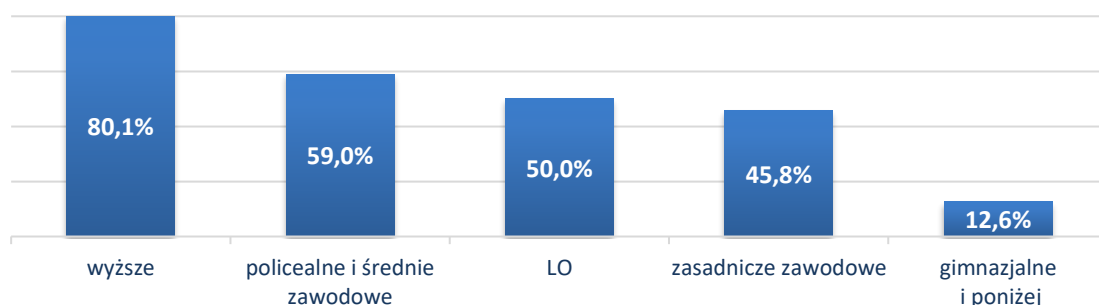
¹ Źródłem informacji dla tego rozdziału są: opracowanie GUS „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2023 r.” oraz dane opublikowane w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 3 Wysokość współczynnika aktywności zawodowej według grup wieku w III kwartale 2023 r.

źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Współczynnik aktywności zawodowej według płci i wieku.

Wykres 4 Wysokość współczynnika aktywności zawodowej w grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia w III kwartale 2023 r.

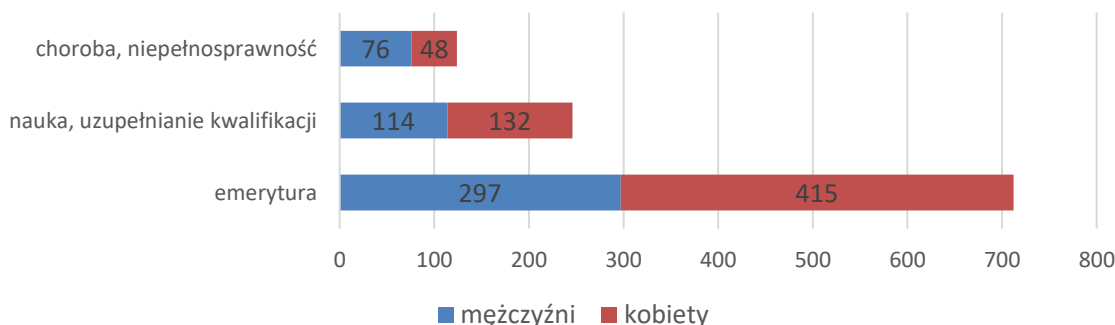
źródło: Opracowanie własne, na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS: Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15-89 LAT (DANE KWARTALNE); Podgrupa: Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia.

W III kwartale 2023 r. zbiorowość pracujących liczyła 1 926 tys. osób, tj. więcej o 2,7% niż w analogicznym kwartale 2022 r. W skali roku zwiększyła się zarówno liczba pracujących zamieszkałych w miastach, jak i na wsi (odpowiednio o: 2,4% i 3,5%). W pełnym wymiarze czasu pracy pracowało 1 767 tys. osób (985 tys. mężczyzn i 782 tys. kobiet). Liczba pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy zwiększyła się w odniesieniu do III kwartału 2022 r. o 1,3%. W niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 159 tys. osób (48 tys. mężczyzn i 111 tys. kobiet), ich liczba zwiększyła się w porównaniu z III kwartałem 2022 r. o 20,5%.

Według wyników BAEL w III kwartale 2023 r. zbiorowość bezrobotnych w wieku 15-74 lata w województwie śląskim liczyła 47 tys. osób, i w odniesieniu do III kwartału 2022 r. liczba ta spadła o 6,0%. Bezrobotni mieszkający w miastach stanowili 78,7% ogółu.

Osoby bierne zawodowo w III kwartale 2023 r. liczyły 1 542 tys. osób i stanowiły 43,9% ludności w wieku 15–89 lat. Ich liczba obniżyła się w skali roku (o 3,2%). W III kwartale 2023 r. liczba biernych zawodowo nieposzukujących pracy ukształtowała się na poziomie 1 268 tys. osób. Głównymi przyczynami bierności podawanymi przez osoby w wieku 15–74 lata, które nie poszukiwały pracy były: emerytura (56,1%), nauka, uzupełnienie kwalifikacji (19,5%), choroba, niepełnosprawność (9,7%).

Wykres 5 Osoby nieposzukujące pracy według wybranych przyczyn bierności i płci w 3 kwartale 2023 r. (w tys. osób)

źródło: publikacja GUS Katowice „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2023 r.”

Według metodologii BAEL, w III kwartale 2023 r. stopa bezrobocia w województwie śląskim wyniosła 2,4% i była jedną z niższych w kraju. Szczegółowe dane w podziale na płeć i miejsce zamieszkania przedstawia tabela 4.

Tabela 4 Stopa bezrobocia

wyszczególnienie	III kwartał 2022 r.	III kwartał 2023 r.	wzrost/spadek (p. proc)
ogółem	2,6%	2,4%	-0,2
mężczyźni	2,0%	2,2%	0,2
kobiety	3,3%	2,6%	-0,7
miasto	2,7%	2,5%	-0,2
wieś	2,6%	2,1%	-0,5

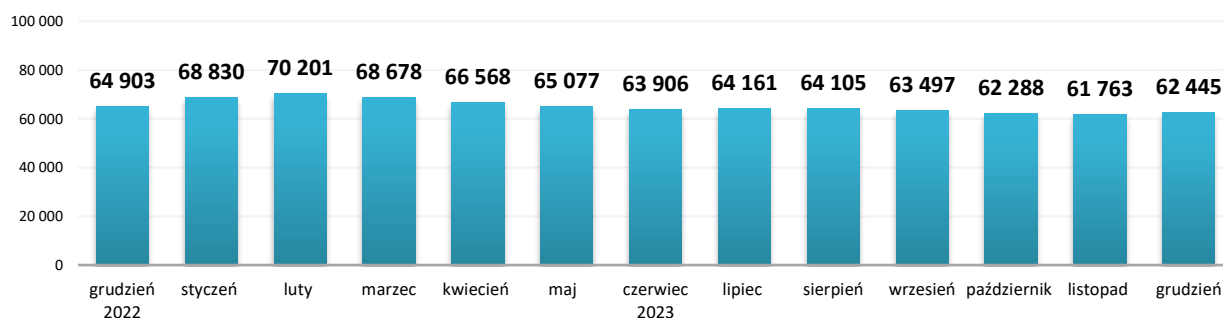
źródło: Opracowanie własne, na podstawie publikacji GUS Katowice Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2023 r.

3. Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego²

3.1 Bezrobocie rejestrowane i jego terytorialne zróżnicowanie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 62 445 osób. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o 2 458 osób (dynamika spadku 3,8%). Między styczniem a grudniem 2023 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 6 385 osób, tj. o 9,3% (31.01.2023 r. – 68 830 osób).

Wykres 6 Liczba bezrobotnych w województwie śląskim – stan na koniec miesiąca

W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Na koniec 2023 roku najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w: Sosnowcu (3,8 tys. osób), Bytomiu (3,5 tys. osób) oraz Częstochowie (3,2 tys. osób). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko - lędziński (328 osób), Świętochłowice (499 osób) oraz Żory (692 osoby).

W ujęciu rocznym spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w większości powiatów województwa śląskiego. Najbardziej liczba zarejestrowanych obniżyła się w: Katowicach (o 909 osób), powiecie będzińskim (o 291 osób) oraz Mysłowicach (o 220 osób), a najwyższa dynamika spadku miała miejsce w Katowicach (o 29,6%) i w powiecie bieruńsko - lędzińskim (o 20,8%) oraz w Mysłowicach (o 17,4%). Mimo ogólnego spadku liczby bezrobotnych w województwie, w 9 powiatach wystąpił wzrost zarejestrowanych. Największy przyrost rok do roku odnotowano w: Sosnowcu (o 214 osób), Bielsku – Białej (o 85 osób) oraz powiecie wodzisławskim (o 84 osoby).

² Dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego przedstawione w opracowaniu pochodzą ze sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wraz z wybranymi załącznikami oraz ze sprawozdania MRiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Tabela 5 Dynamika spadku/wzrostu liczby bezrobotnych w powiatach (2022 r. – 2023 r.)

województwo/powiaty	bezrobotni stan 31.12.		spadek/wzrost (w osobach)	spadek/wzrost 31.12.2022 r. = 100%
	2022 r.	2023 r.		
województwo śląskie razem	64 903	62 445	-2 458	-3,8%
w tym:				
Katowice	3 071	2 162	-909	-29,6%
Bieruńsko-lędziński	414	328	-86	-20,8%
Mysłowice	1 263	1 043	-220	-17,4%
Myszkowski	1 582	1 400	-182	-11,5%
Będziński	2 711	2 420	-291	-10,7%
Raciborski	1 509	1 377	-132	-8,7%
Żory	754	692	-62	-8,2%
Gliwice	2 417	2 224	-193	-8,0%
Rybnicki	804	741	-63	-7,8%
Lubliniecki	1 501	1 387	-114	-7,6%
Siemianowice Śląskie	860	798	-62	-7,2%
Zabrze	2 297	2 154	-143	-6,2%
Świętochłowice	532	499	-33	-6,2%
Rybnik	1 475	1 393	-82	-5,6%
Gliwicki	1 303	1 248	-55	-4,2%
Tychy	1 059	1 015	-44	-4,2%
Jaworzno	1 265	1 213	-52	-4,1%
Częstochowski	2 515	2 414	-101	-4,0%
Mikołowski	1 032	1 002	-30	-2,9%
Częstochowa	3 331	3 248	-83	-2,5%
Zawierciański	1 997	1 950	-47	-2,4%
Tarnogórski	2 321	2 276	-45	-1,9%
Bytom	3 600	3 538	-62	-1,7%
Bielski	1 782	1 758	-24	-1,3%
Pszczynski	1 365	1 358	-7	-0,5%
Żywiecki	2 380	2 369	-11	-0,5%
Dąbrowa Górnicza	2 442	2 438	-4	-0,2%
Chorzów	1 359	1 372	13	1,0%
Cieszyński	3 138	3 179	41	1,3%
Kłobucki	2 158	2 205	47	2,2%
Wodzisławski	2 236	2 320	84	3,8%
Piekary Śląskie	1 025	1 067	42	4,1%
Bielsko-Biała	1 760	1 845	85	4,8%
Sosnowiec	3 560	3 774	214	6,0%
Jastrzębie - Zdrój	1 041	1 111	70	6,7%
Ruda Śląska	1 044	1 127	83	8,0%

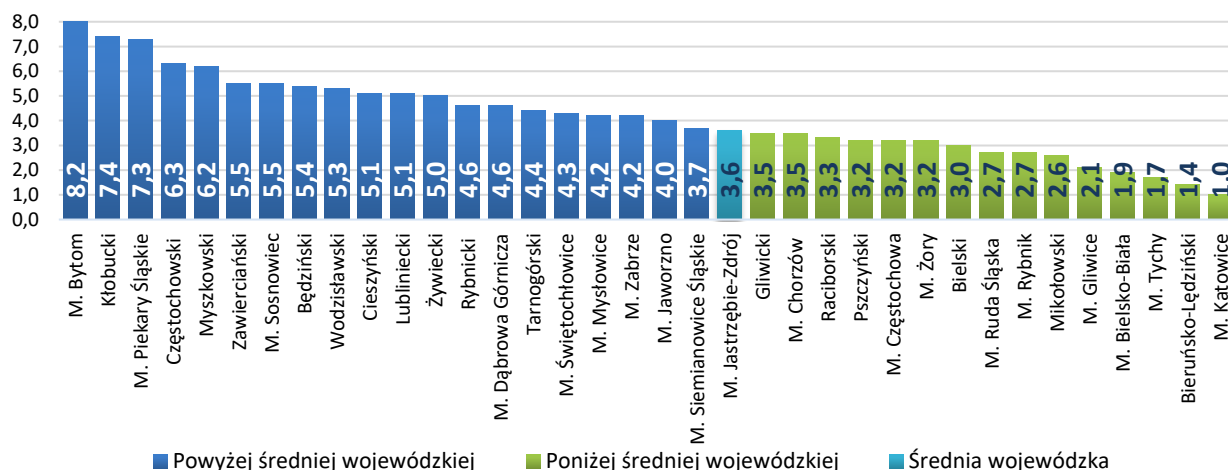
3.2 Stopa bezrobocia rejestrowanego

W stosunku do sytuacji sprzed roku wysokość stopy bezrobocia rejestrowanego pozostała na zbliżonym poziomie (spadek o 0,1 p. proc). Według stanu na 31.12.2023 r. wskaźnik ten w Śląskiem wynosił 3,6% (kraj 5,1%). Jednak warto podkreślić, iż bez względu na rok sprawozdawczy poziom bezrobocia rejestrowanego w naszym regionie należy do najniższych w kraju. W końcu roku województwo śląskie nadal znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości stopy bezrobocia, tuż za Wielkopolską (3,0%).

W naszym regionie cały czas utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia. W końcu grudnia 2023 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Katowicach i wynosiła ona 1,0% (31.12.2022 r. - 1,5%³). Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 8,2% (31.12.2022 r. – 8,3%). Powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2023 r. różnica aż 7,2 p. proc.

W ujęciu rocznym najbardziej wysokość stopy bezrobocia zmniejszyła się w: Mysłowicach (o 0,8 p. proc.), powiecie myszkowskim (o 0,7 p. proc.) oraz powiecie będzińskim (o 0,6 p. proc.). Wzrost stopy bezrobocia odnotowano w zaledwie 8 powiatach województwa śląskiego, odpowiednio: Sosnowcu i Piekarach Śląskich (po 0,3 p. proc.), Rudzie Śląskiej, Jastrzębiu - Zdroju, powiecie wodzisławskim (po 0,2 p. proc.) oraz powiecie kłobuckim, Bielsku - Białej i powiecie cieszyńskim (po 0,1 p. proc.). W 7 powiatach stopa bezrobocia rejestrowanego nie uległa zmianie.

Wykres 7 Stopa bezrobocia w powiatach województwa śląskiego wg stanu na koniec grudnia 2023 r.

3.3 Płynność bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.

W 2023 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 121 617 osób, czyli o 4 885 osób mniej niż rok wcześniej, tj. o 3,9%. Najwięcej rejestracji odnotowano w styczniu 2023 r. (12 630), natomiast najmniej w kwietniu (8 736).

Wśród napływających do bezrobocia w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. panie stanowiły ponad połowę rejestrujących się w urzędach pracy (52,2%) i było to o 3,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej. Zdecydowana większość osób, które zarejestrowały się w ciągu roku w powiatowych urzędach pracy legitymowała się stażem pracy, było to aż 87,2%. Osoby rejestrujące się bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 32,7% napływających do bezrobocia, a osoby bez doświadczenia zawodowego 20,6%.

Tabela 6 Liczba osób rejestrujących się w śląskich urzędach pracy w latach 2022 i 2023

wyszczególnienie	2022 r.	udział	2023 r.	udział	wzrost/spadek
ogółem	126 502	100,0%	121 617	100,0%	-4 885 -3,9%
w tym poprzednio pracujące	105 587	83,5%	106 110	87,2%	523 0,5%
zamieszkali na wsi	26 626	21,0%	25 884	21,3%	-742 -2,8%
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	9 153	7,2%	9 190	7,6%	37 0,4%
cudzoziemcy	10 362	8,2%	3 987	3,3%	-6 375 -61,5%
bez kwalifikacji zawodowych	41 279	32,6%	39 718	32,7%	-1 561 -3,8%

³ Stopa bezrobocia rejestrowanego po korekcie Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24.10.2023 r.

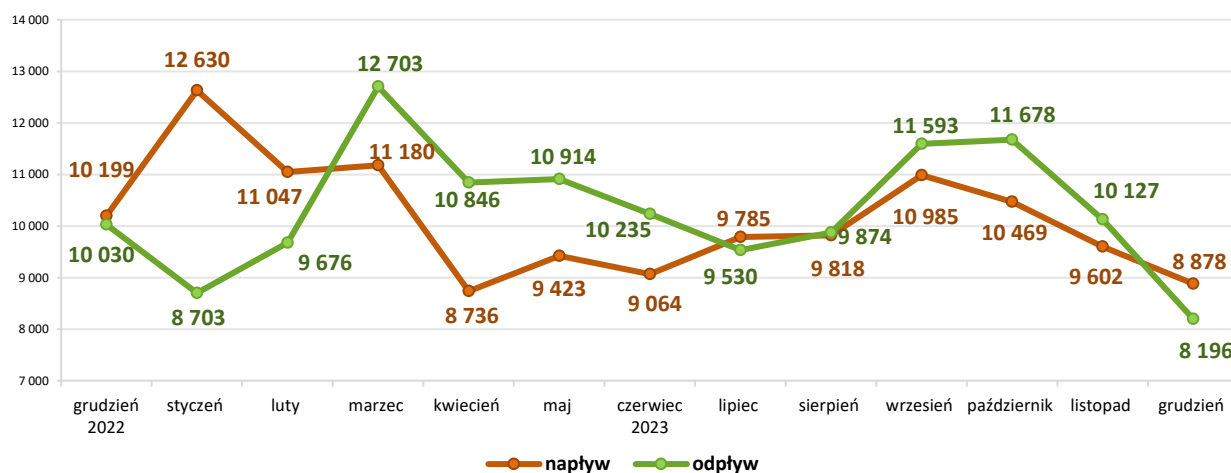
wyszczególnienie	2022 r.	udział	2023 r.	udział	wzrost/spadek
bez doświadczenia zawodowego	30 202	23,9%	25 100	20,6%	-5 102 -16,9%

Biorąc pod uwagę nowo zarejestrowanych w 2023 r. według wieku ponad połowę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 49 lat (74 203 osoby, tj. 61,0%; w stosunku do 2022 r. spadek o 1,2 p. proc.). Najmłodsze osoby w wieku od 18 do 24 lat to 19,9% napływu (24 239 osób; wzrost o 0,7 p. proc.), a osoby powyżej 50 roku życia to 19,1% (23 175 osób; wzrost o 0,5 p. proc.).

Od stycznia do grudnia 2023 r. z rejestrów wyłączono 124 075 bezrobotnych, tj. o 13 848 osób mniej niż rok wcześniej (2022 r. – 137 923 osoby). Kobiety stanowiły 52,7% odpływu (65 433 osoby). W 2022 r. udział pań kształtował się na nieco wyższym poziomie, tj. 55,2%.

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych w całym 2023 roku ze śląskich urzędów pracy wyrejestrowano o 2 458 osób więcej niż zarejestrowano.

Wykres 8 Wykres napływ i odpływ bezrobotnych od grudnia 2022 r. do grudnia 2023 r.- ogółem

Od marca do czerwca 2023 r., a następnie od sierpnia do listopada 2023 r. obserwowano przewagę osób, które wyrejestrowały się z powiatowych urzędów pracy w stosunku do nowo rejestrujących się bezrobotnych, co bezpośrednio przełożyło się na systematyczny spadek poziomu bezrobocia w regionie. W styczniu, lutym, lipcu oraz grudniu 2023 r. widoczna była sytuacja odwrotna, gdzie „napływ” był większy niż „odpływ”.

W 2023 r. najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano z tytułu podjęcia zatrudnienia, tj. 62 430 osób, co stanowiło 50,3% całego odpływu, w tym z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 53 700 osób. W ramach podjęć pracy subsydiowanej wyłączono z rejestrów urzędów pracy 8 730 bezrobotnych, czyli o 2 479 osób mniej niż w 2022 r.

W 2023 r. liczba bezrobotnych wyłączonych z rejestrów z powodu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu wyniosła 19 028 osób⁴, czyli o 6 587 osób mniej niż w roku poprzednim. Bezrobotni w ramach aktywnych form najczęściej podejmowali zatrudnienie subsydiowane (8 730 osób), w tym podejmowali działalność gospodarczą (3 257 osób), często korzystali także ze stażu (6 162 osoby) oraz szkoleń (2 921 osób).

W 2023 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 27 984 osoby (tj. 22,6% odpływu). Rok wcześniej liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy i utraciły z tego tytułu status bezrobotnego była wyższa i wynosiła 29 936 osób, jednak ich udział w ogólnej liczbie wyłączeń był niższy i wynosił 21,7% odpływu. Szczegółowe dane dotyczące przyczyn wyłączeń z rejestrów bezrobotnych w 2022 i 2023 roku przedstawia tabela 7.

⁴ Dane całoroczne za 2023 r. ze sprawozdania MRiPS – 01, suma wybranych kategorii wyłączeń, tj.: podjęcia pracy subsydiowanej, podjęcia stażu, podjęcia szkolenia, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych oraz rozpoczęcia prac społecznie użytecznych.

Tabela 7 Główne przyczyny odplywu z bezrobocia – bezrobotni ogółem oraz bezrobotne kobiety

przyczyny odplywu	bezrobotni ogółem				bezrobotne kobiety			
	2022 r.	2023 r.	spadek/ wzrost w osobach	spadek/ wzrost w % 2022 r.=100%	2022 r.	2023 r.	spadek/ wzrost w osobach	spadek/ wzrost w % 2022 r.=100%
osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku sprawozdawczym	137 923	124 075	-13 848	-10,0	76 089	65 433	-10 656	-14,0
z tego z przyczyn								
podjęcia pracy - cały rok	66 482	62 430	-4 052	-6,1	37 813	34 670	-3 143	-8,3
z tego								
niesubsydiowanej	55 273	53 700	-1 573	-2,8	31 631	29 917	-1 714	-5,4
subsydiowanej	11 209	8 730	-2 479	-22,1	6 182	4 753	-1 429	-23,1
z tego								
prac interwencyjnych	2 878	2 053	-825	-28,7	1 868	1 269	-599	-32,1
robót publicznych	1 366	1 057	-309	-22,6	971	724	-247	-25,4
podjęcia działalności gospodarczej	4 081	3 257	-824	-20,2	1 920	1 602	-318	-16,6
w tym bonu na zasiedlenie	14	13	-1	-7,1	9	10	1	11,1
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 833	1 565	-268	-14,6	830	691	-139	-16,7
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	324	298	-26	-8,0	180	172	-8	-4,4
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	236	158	-78	-33,1	141	80	-61	-43,3
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	192	113	-79	-41,1	89	57	-32	-36,0
inne	299	229	-70	-23,4	183	158	-25	-13,7
rozpoczęcia szkolenia	4 175	2 921	-1 254	-30,0	2 359	1 378	-981	-41,6
w tym w ramach bonu szkoleniowego	260	217	-43	-16,5	92	72	-20	-21,7
rozpoczęcia stażu	8 908	6 162	-2 746	-30,8	6 912	4 704	-2 208	-31,9
w tym w ramach bonu stażowego	20	0	-20	-100,0	13	0	-13	-100,0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	5	1	-4	-80,0	2	1	-1	-50,0
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 318	1 214	-104	-7,9	621	549	-72	-11,6
w tym w ramach PAI	59	47	-12	-20,3	28	23	-5	-17,9
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 809	2 008	-801	-28,5	1 435	910	-525	-36,6
niepotwierdzenia gotowości do pracy	29 936	27 984	-1 952	-6,5	13 036	11 603	-1 433	-11,0
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	9 165	8 443	-722	-7,9	6 479	5 540	-939	-14,5
podjęcia nauki	223	233	10	4,5	136	147	11	8,1
osiągnięcia wieku emerytalnego	1 980	1 888	-92	-4,6	944	895	-49	-5,2
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	681	623	-58	-8,5	298	263	-35	-11,7
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 176	837	-339	-28,8	786	518	-268	-34,1
innych	11 065	9 331	-1 734	-15,7	5 268	4 255	-1 013	-19,2

4. Struktura bezrobocia rejestrowanego

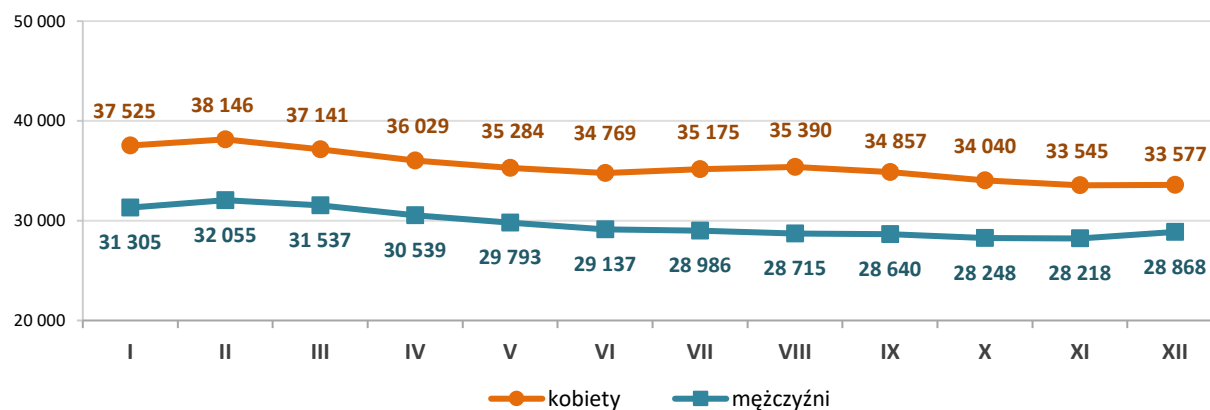
Głównymi cechami różnicującymi bezrobotnych są: płeć, miejsce zamieszkania (miasto, wieś), wiek, poziom wykształcenia oraz rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy.

4.1 Bezrobotne kobiety

Liczba zarejestrowanych kobiet w 2023 r. zarówno w Polsce jak i w naszym regionie malała. Według stanu na 31.12.2023 r. w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 33 577 kobiet, co stanowiło 53,8% ogółu bezrobotnych (w kraju udział ten był niższy i wynosił 52,6%).

W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych pań zmniejszyła się o 1 978 osób, tj. o 5,6%. Uwzględniając ujęcie miesięczne w 2023 r. najniższy poziom bezrobocia wśród kobiet odnotowano w listopadzie, a najwyższy w lutym.

Wykres 9 Bezrobotni według płci w województwie śląskim, stan na koniec danego miesiąca 2023 r.

Na koniec 2023 r. w subpopulacji bezrobotnych kobiet, większość stanowiły panie, które dotychczas pracowały - 29 287, tj. 87,2% wszystkich zarejestrowanych pań. W stosunku do poprzedniego roku zmalała liczba kobiet poprzednio pracujących jednak odnotowano wzrost ich udziału (odpowiednio o 1,5 tys., tj. o 0,6 p. proc.).

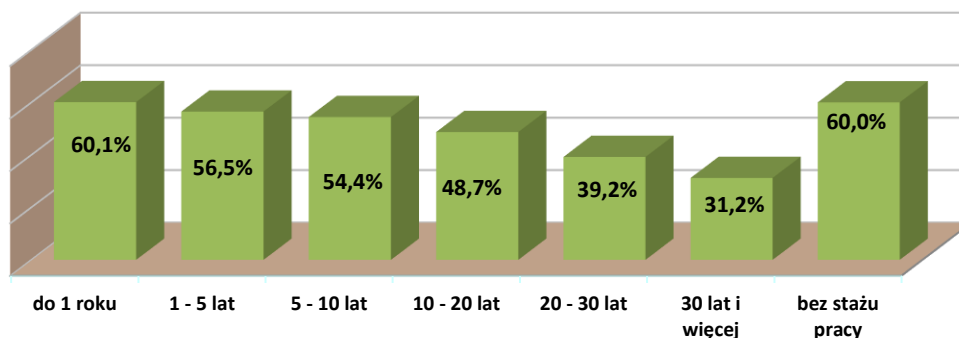
W ciągu roku spadła również liczba kobiet, które rejestrowały się w urzędach pracy, a dotychczas nie pracowały, ich liczba zmniejszyła się o 462 osoby, tj. o 9,7%. Na koniec 2023 roku liczba pań w tej kategorii wyniosła 4 290, tj. 12,8% wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Udział bezrobotnych kobiet w ogóle zarejestrowanych

Biorąc pod uwagę udział bezrobotnych kobiet wśród wszystkich zarejestrowanych w danej kategorii wiekowej to na koniec grudnia 2023 r. najwyższy odsetek kobiet notowano w wieku 25 – 34 lata (66,5%), z kolei najniższy (z wyłączeniem najstarszej grupy bezrobotnych) występował wśród zarejestrowanych pań pomiędzy 45 a 54 oraz 55-59 rokiem życia (odpowiednio 50,6% i 50,7%).

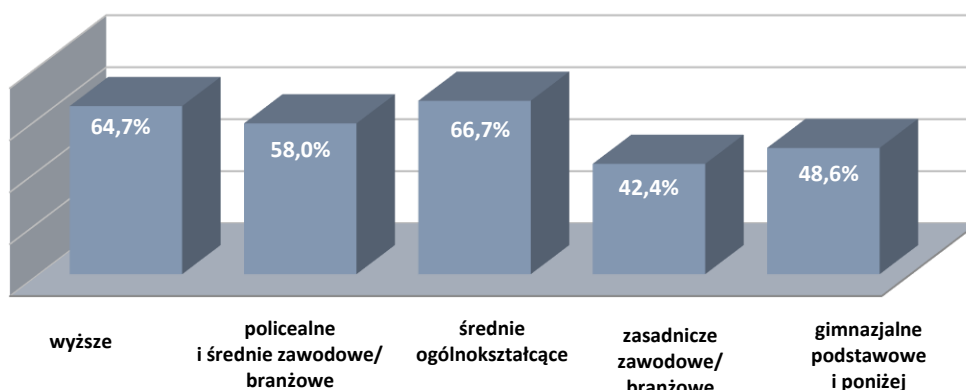
Panie bez stażu pracy stanowiły 60,0% ogółu zarejestrowanych tej kategorii. Podobnie wysoki udział kobiet występował pośród ogółu zaewidencjonowanych do 1 roku.

Wykres 10 Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim, w grupach wyodrębnionych ze względu na staż pracy, stan 31.12.2023 r.

Odnosząc się do poziomów wykształcenia, najniższy udział kobiet do ogółu bezrobotnych wystąpił wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym.

Wykres 11 Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w województwie śląskim, w grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia, stan 31.12.2023 r.

Na koniec grudnia 2023 r. kobiety zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w Śląskiem stanowiły ponad połowę niemal we wszystkich grupach bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Wyjątkiem są bezrobotne kobiety pozostające w rejestrach krócej niż jeden miesiąc, w tej grupie odsetek pań wynosił 46,9%.

Struktura bezrobotnych kobiet według wieku

W końcu 2023 r. wśród zaewidencjonowanych pań najwięcej było w wieku 35 – 44 lata (29,5%), prawie co czwarta w wieku 25 – 34 lata, a zaledwie co dziewięta w wieku 18 - 24 lata, a co dziesiąta powyżej 55 roku życia. W ciągu roku we wszystkich kategoriach wiekowych nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet, przy czym największy wśród kobiet w wieku 25 – 34 lata (o 866).

Tabela 8 Struktura bezrobotnych kobiet według wieku, stan na koniec grudnia

wiek	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.	
	kobiety	% wśród kobiet	kobiety	% wśród kobiet	w osobach	dynamika 31.12.2022 r.=100%
18 – 24 lata	3 959	11,1	3 947	11,8	-12	99,7
25 – 34 lata	10 023	28,2	9 157	27,3	-866	91,4
35 – 44 lata	10 469	29,5	9 892	29,4	-577	94,5
45 – 54 lata	7 196	20,2	7 095	21,1	-101	98,6
55 – 59 lat	3 850	10,8	3 456	10,3	-394	89,8
60 lat i więcej*	58	0,2	30	0,1	-28	51,7
ogółem	35 555	100,0	33 577	100,0	-1 978	94,4

*Są to obywatelki Ukrainy, które na mocy ustawy specjalnej miały możliwość rejestracji w urzędach pracy bez ograniczeń wiekowych.

według poziomu wykształcenia

Według stanu na koniec 2023 r. wśród zarejestrowanych pań co czwarta legitymowała się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej, a co piąta wykształceniem wyższym bądź zasadniczym zawodowym/branżowym. Najmniejszą grupę stanowiły panie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, tj. 13,7%. W 2023 roku prawie we wszystkich kategoriach według poziomu wykształcenia nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet, najwyższy w grupie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (o 534 panie). Niewielki wzrost zarejestrowanych kobiet odnotowano w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 5 osób.

Tabela 9 Struktura bezrobotnych kobiet według poziomu wykształcenia, stan na koniec grudnia

poziom wykształcenia	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		spadek/wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.	
	kobiety	% wśród kobiet	kobiety	% wśród kobiet	w osobach	dynamika 31.12.2022 r. = 100%
wyższe	6 806	19,1	6 281	18,7	-525	92,3
policealne i średnie zawodowe/branżowe	8 842	24,9	8 308	24,7	-534	94,0
średnie ogólnokształcące	4 602	13,0	4 607	13,7	5	100,1
zasadnicze zawodowe/branżowe	6 912	19,4	6 397	19,1	-515	92,5
gimnazjalne/podstawowe i poniżej	8 393	23,6	7 984	23,8	-409	95,1
ogółem	35 555	100,0	33 577	100,0	-1 978	94,4

według czasu pozostawania bez pracy

Najliczniejszą grupę bezrobotnych pań według czasu pozostawania bez pracy stanowiły zarejestrowane powyżej 12 miesięcy (11 159 kobiet) oraz od 1 do 3 miesięcy (7 137 kobiet). W ciągu roku wśród bezrobotnych pań w trzech kategoriach odnotowano spadek ich liczby, największy miał miejsce wśród zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy. Również w trzech kategoriach widoczny był wzrost zarejestrowanych, największy wśród kobiet, które pozostawały bez pracy od 6 do 12 miesięcy.

Tabela 10 Struktura bezrobotnych kobiet według czasu pozostawania bez pracy, stan na koniec grudnia

czas pozostawania bez pracy	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.	
	kobiety	% wśród kobiet	kobiety	% wśród kobiet	w osobach	dynamika 31.12.2022 r. = 100%
do 1 m-ca	3 646	10,3	3 297	9,8	-349	90,4
1 – 3 m-cy	7 694	21,6	7 137	21,3	-557	92,8
3 – 6 m-cy	5 778	16,3	6 023	17,9	245	104,2
6 – 12 m-cy	5 425	15,3	5 961	17,8	536	109,9
12 – 24 m-cy	4 653	13,1	4 730	14,1	77	101,7
pow. 24 m-cy	8 359	23,5	6 429	19,1	-1 930	76,9
ogółem	35 555	100,0	33 577	100,0	-1 978	94,4

według stażu pracy

Na koniec 2023 r. niemal połowę zarejestrowanych kobiet stanowiły panie legitymujące się krótkim stażem pracy, do 5 lat (tj. 48,8%), a bezrobotne ze stażem pracy 30 lat i więcej to zaledwie 1,9% bezrobotnych kobiet. Wśród zarejestrowanych niemal co ósma nie posiada żadnego stażu pracy. W analizowanym roku wśród bezrobotnych kobiet we wszystkich kategoriach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych. Największy spadek liczby zarejestrowanych pań notowano w grupie ze stażem pracy od 1 do 5 lat oraz bez stażu pracy (o 462 osoby), a największą dynamikę zaobserwowano w grupie bezrobotnych ze stażem pracy 30 lat i więcej, spadek o 18,6%.

Tabela 11 Struktura bezrobotnych kobiet według stażu pracy, stan na koniec grudnia

staż pracy	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.	
	kobiety	% wśród kobiet	kobiety	% wśród kobiet	w osobach	dynamika 31.12.2022 r. = 100%.
do 1 roku	8 410	23,7	8 208	24,4	-202	97,6
1 – 5 lat	8 650	24,3	8 188	24,4	-462	94,7
5 – 10 lat	5 537	15,6	5 350	15,9	-187	96,6
10 – 20 lat	5 060	14,2	4 752	14,2	-308	93,9
20 – 30 lat	2 360	6,6	2 149	6,4	-211	91,1
30 lat i więcej	786	2,2	640	1,9	-146	81,4
bez stażu	4 752	13,4	4 290	12,8	-462	90,3
ogółem	35 555	100,0	33 577	100,0	-1 978	94,4

Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy

Analizując grupę bezrobotnych kobiet znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w roku 2023, mimo ogólnego spadku bezrobocia, w dwóch kategoriach odnotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych pań, tj. wśród kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 5 pań) oraz wśród kobiet z niepełnosprawnościami (o 74 panie). W pozostałych kategoriach odnotowano spadek liczby bezrobotnych przy czym najwyższe spadki odnotowano wśród pań długotrwale bezrobotnych oraz wśród posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (odpowiednio: o 1 912 pań; o 993 panie).

Tabela 12 Bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na śląskim rynku pracy, stan na koniec grudnia

bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.		wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.	
	liczba	udział w ogółem	liczba	udział w ogółem	osoby	dynamika 2022 r. = 100%
kobiety do 30 roku życia	8 591	30,1%	8 218	31,1%	-373	95,7
w tym: kobiety do 25 roku życia	3 959	13,9%	3 947	14,9%	-12	99,7
kobiety długotrwale bezrobotne	16 873	59,2%	14 961	56,5%	-1 912	88,7
kobiety powyżej 50 roku życia	7 239	25,4%	6 745	25,5%	-494	93,2
kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	693	2,4%	698	2,6%	5	100,7
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	8 596	30,1%	7 603	28,7%	-993	88,4
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	114	0,4%	113	0,4%	-1	99,1
kobiety niepełnosprawne	2 524	8,9%	2 598	9,8%	74	102,9
kobiety w szczególnej sytuacji ogółem		28 519		26 463	-2 056	92,8

* Dane liczbowe oraz odsetki nie sumują się, gdyż jedna bezrobotna kobieta może kwalifikować się do kilku kategorii jednocześnie

Przestrzenne zróżnicowanie poziomu bezrobocia wśród zarejestrowanych kobiet

W województwie śląskim w końcu roku w większości powiatów odnotowano spadek poziomu bezrobocia wśród kobiet, najwyższy w Katowicach (o 461 pań), a najniższy w Bielsku Białej (o 7 pań). Wzrost zaobserwowano w 8 powiatach, największy w Sosnowcu o 61 kobiet, najmniejszy w powiecie kłobuckim i Dąbrowie Górniczej po 2 kobiety.

W porównaniu z rokiem poprzednim w 25 powiatach wystąpiło zmniejszenie udziału kobiet w całej populacji bezrobotnych. Największy spadek odnotowano w powiecie gliwickim oraz Żorach (o 4,2 p. proc.) oraz w powiecie rybnickim (o 4,1 p. proc.). Największy wzrost wystąpił w: Siemianowicach Śląskich (o 2,8 p. proc.), Świętochłowicach (o 2,2 p. proc.) oraz Piekarach Śląskich (o 2,0 p. proc.).

W całym województwie udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych rok do roku obniżył się z 54,8% do poziomu 53,8%.

W końcu 2023 r. w 4 powiatach województwa śląskiego, tj. będzińskim, żywieckim, kłobuckim i Sosnowcu odnotowano nadreprezentację mężczyzn wśród ogółu zarejestrowanych.

Tabela 13 Płynność bezrobocia w 2023 r. – napływ i odpływ kobiet w województwie śląskim oraz liczba wyłączeń z tytułu podjęcia pracy

miesiące	napływ kobiet	odpływ kobiet	w tym: podjęcia pracy	
			liczba kobiet	% odpływu
styczeń	6 571	4 601	2 455	53,4
luty	5 803	5 182	2 698	52,1
marzec	5 797	6 802	3 253	47,8
kwiecień	4 486	5 598	2 917	52,1
maj	4 803	5 548	2 923	52,7
czerwiec	4 717	5 232	2 682	51,3
lipiec	5 248	4 842	2 294	47,4
sierpień	5 362	5 147	2 446	47,5
wrzesień	6 069	6 602	3 932	59,6
październik	5 454	6 271	3 527	56,2
listopad	4 760	5 255	2 965	56,4
grudzień	4 385	4 353	2 578	59,2

W analizowanym okresie najwięcej kobiet w województwie śląskim zarejestrowano w urzędach pracy w styczniu oraz we wrześniu, natomiast najwięcej wyrejestrowań wystąpiło w marcu, wrześniu i październiku. W ciągu całego roku 34,7 tys. kobiet wyrejestrowano z ewidencji z tytułu podjęcia zatrudnienia. Najwyższa liczba bezrobotnych kobiet, które podjęły pracę odnotowana została w dużych miastach, tj. w: Częstochowie (1 883 panie), Sosnowcu (1 607 pań) oraz Bytomiu (1 601 pań).

4.2 Bezrobotni zamieszkali na wsi

W końcu grudnia 2023 r., jedynie co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego był mieszkańcem terenów wiejskich – 15 165 osób (2022 r. – 15 702).

Przestrzenne zróżnicowanie poziomu bezrobocia wśród zarejestrowanych mieszkańców wsi

Wśród siedemnastu powiatów ziemskich najwyższa liczba zarejestrowanych na koniec 2023 roku występowała w powiecie częstochowskim (2 003 osoby), żywieckim (1 916) i kłobuckim (1 713). W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi w czternastu powiatach ziemskich województwa śląskiego, przy czym najwyższy w powiatach: żywieckim (o 97 osób) i częstochowskim (o 80 osób). Z kolei w trzech powiatach ziemskich odnotowano wzrost zarejestrowanych osób zamieszkałych na wsi: wodzisławskim (o 22 osoby), kłobuckim (o 13 osób) i pszczyńskim (o 6 osób).

Udział bezrobotnych mieszkańców wsi wśród ogółu zarejestrowanych wynoszący co najmniej 50% odnotowano w siedmiu powiatach: częstochowskim (83,0%), żywieckim (80,9%), kłobuckim (77,7%), pszczyńskim (68,9%), bielskim (65,7%), lublinieckim (65,0%) oraz cieszyńskim (53,1%). W ciągu roku spadek udziału wystąpił w dziewięciu powiatach, największy w powiecie żywieckim (o 3,7 p. proc.), a najmniejszy w powiecie wodzisławskim (o 0,2 p. proc.). W pozostałych 8 powiatach ich udział zwiększył się, a największy wzrost odnotowano w powiatach: bieruńsko-lędzińskim oraz lublinieckim (po 2,5 p. proc.).

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie śląskim

według poziomu wykształcenia

Z analizy danych wynika, że struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi według poziomu wykształcenia była niemal taka sama jak w roku poprzednim. Na koniec grudnia 2023 r. co trzeci zarejestrowany mieszkaniec wsi legitymował się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, a zaledwie co dziesiąty wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W porównaniu do końca 2022 r. wśród bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano spadek poziomu bezrobocia, przy czym największy wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 205 osób, tj. o 4,4%).

Tabela 14 Bezrobotni zamieszkali na terenach wiejskich według poziomu wykształcenia, stan 31.12.

poziom wykształcenia	liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.		udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2022 r.	2023 r.	w osobach	w %	2022 r.	2023 r.
wyższe	2 156	2 066	-90	-4,2	13,7%	13,6%
policealne i średnie zawodowe/branżowe	3 800	3 782	-18	-0,5	24,2%	24,9%
średnie ogólnokształcące	1 541	1 474	-67	-4,3	9,8%	9,7%
zasadnicze zawodowe/branżowe	4 653	4 448	-205	-4,4	29,6%	29,3%
gimnazjalne/podstawowe i poniżej	3 552	3 395	-157	-4,4	22,6%	22,4%
ogółem	15 702	15 165	-537	-3,4	100,0%	100,0%

według wieku

Bezrobotni mieszkańcy terenów wiejskich to głównie osoby w tzw. wieku mobilnym, to jest w przedziale wiekowym od 18 do 44 lat (62,3%). W stosunku do 2022 r. udział ten pozostał na tym samym poziomie. Tak jak rok wcześniej, co piąty bezrobotny był w wieku od 45 do 54 lat. Na koniec 2023 r. wśród bezrobotnych mieszkańców wsi we wszystkich kategoriach według wieku odnotowano spadek ich liczebności. W ujęciu rocznym najwyższy spadek liczby bezrobotnych obserwowano wśród zarejestrowanych w wieku 25 – 34 lata (217 osób). Z kolei największą ujemną dynamikę odnotowano wśród osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 55 – 59 lat. Poziom bezrobocia w tej kategorii spadł o 10,7%.

Tabela 15 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według wieku, stan 31.12.

wiek	liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.		udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2022 r.	2023 r.	w osobach	w %	2022 r.	2023 r.
18 – 24 lata	2 231	2 151	-80	-3,6	14,2%	14,2%
25 – 34 lata	3 833	3 616	-217	-5,7	24,4%	23,8%
35 – 44 lata	3 724	3 689	-35	-0,9	23,7%	24,3%
45 – 54 lata	3 129	3 121	-8	-0,3	19,9%	20,6%
55 – 59 lat	1 774	1 585	-189	-10,7	11,3%	10,5%
60 lat i więcej	1 011	1 003	-8	-0,8	6,4%	6,6%
ogółem	15 702	15 165	-537	-3,4	100,0%	100,0%

według stażu pracy

Zdecydowana większość bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadała doświadczenie związane z pracą zawodową (89,0%; niewielki wzrost w stosunku do 2022 r. o 0,1 p. proc.). Wśród poprzednio pracujących najliczniej reprezentowani (podobnie jak w 2022 r.) byli bezrobotni legitymujący się krótkim okresem zatrudnienia, od 1 roku do 5 lat (24,3%). W końcu 2023 r., tak jak w roku 2022 co dziesiąty bezrobotny zamieszkujący tereny wiejskie nie posiadał stażu pracy.

Tabela 16 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stażu pracy, stan 31.12.

staż pracy	liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.		udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2022 r.	2023 r.	w osobach	w %	2022 r.	2023 r.
do 1 roku	2 794	2 724	-70	-2,5	17,8%	18,0%
1 - 5 lat	3 864	3 691	-173	-4,5	24,6%	24,3%
5 - 10 lat	2 593	2 571	-22	-0,8	16,5%	17,0%
10 - 20 lat	2 573	2 504	-69	-2,7	16,4%	16,5%
20 - 30 lat	1 498	1 433	-65	-4,3	9,5%	9,4%
30 lat i więcej	635	577	-58	-9,1	4,0%	3,8%
bez stażu pracy	1 745	1 665	-80	-4,6	11,1%	11,0%
ogółem	15 702	15 165	-537	-3,4	100,0%	100,0%

według czasu pozostawania bez pracy

W gronie bezrobotnych zamieszkałych na wsi w trzech kategoriach według czasu pozostawania bez pracy, tj. wśród osób pozostających w rejestrach urzędów pracy 3-6 miesięcy, 6-12 miesięcy oraz 12-24 miesięcy odnotowano dodatnią dynamikę bezrobocia (odpowiednio: o 2,8%; o 12,0%, o 4,9%). W pozostałych notowano spadek poziomu bezrobocia. Największy spadek liczby zarejestrowanych obserwowano w kategorii osób pozostający bez pracy najdłużej czyli powyżej 24 miesięcy (o 769 osób). Warto również zauważyć, iż odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy spadł z 37,3% do 34,2%.

Tabela 17 Bezrobotni zamieszkałi na wsi według czasu pozostawania bez pracy, stan 31.12.

czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		wzrost/spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2022 r.		udział do ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi	
	2022 r.	2023 r.	w osobach	w %	2022 r.	2023 r.
do 1 m-ca	1 662	1 633	-29	-1,7%	10,6%	10,8%
1 – 3 m-cy	3 335	3 147	-188	-5,6%	21,2%	20,8%
3 – 6 m-cy	2 487	2 556	69	2,8%	15,8%	16,9%
6 – 12 m-cy	2 362	2 645	283	12,0%	15,0%	17,4%
12 – 24 m-cy	1 960	2 057	97	4,9%	12,5%	13,6%
pow. 24 m-cy	3 896	3 127	-769	-19,7%	24,8%	20,6%
ogółem	15 702	15 165	-537	-3,4%	100,0%	100,0%

4.3 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

W końcu 2023 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy liczyła 2 718 osób, co stanowiło 4,9% bezrobotnych poprzednio pracujących (31.12.2022 r.: 2 886 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, tj. 5,0% poprzednio pracujących). W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 168 osób, tj. o 5,8%.

W końcu analizowanego okresu wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 60,2% stanowiły kobiety. W ujęciu rocznym liczba pań w opisywanej kategorii zmniejszyła się o 42 osoby, wzrósł natomiast ich udział o 2,0 p. proc.

Analizując wielkość „napływu” i „odpływu” w ciągu całego roku należy zauważyć, że liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy rejestrujących się w urzędach, niestety przewyższała liczbę osób wyrejestrowanych z tytułu podjęcia zatrudnienia. W 2023 r. zarejestrowało się w województwie śląskim 4 627 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W tym samym czasie z powodu podjęcia pracy wyłączono z ewidencji 2 978 osób tej kategorii.

Udział bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy w ciągu całego roku utrzymywał się na zbliżonym poziomie, wahał się od 4,3% do 4,5%.

Tabela 18 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2022 i 2023 r.

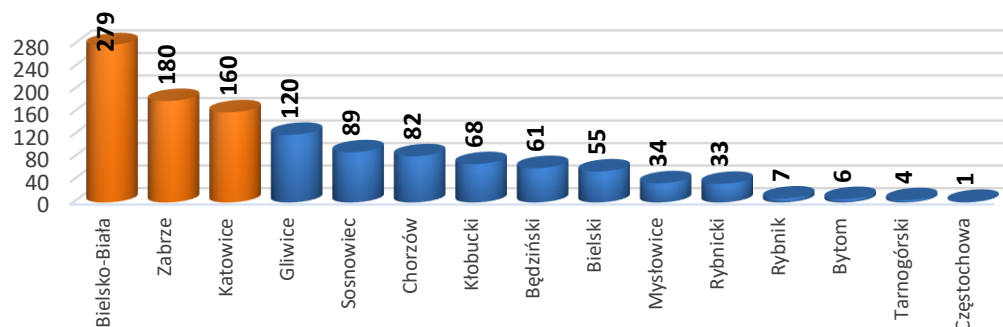
okresy	napływ w okresie sprawozdawczym		odpływ z tytułu podjęcia pracy		stan w końcu okresu			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	poprzedni miesiąc = 100%	% wśród ogółu bezrobotnych
2022 ¹ r.	4 581	2 669	3 041	1 810	X	X	X	X
grudzień 2022 r.					2 886	1 679	X	4,4
2023 ¹ r.	4 627	2 700	2 978	1 676	X	X	X	X
styczeń	562	329	193	103	3 128	1 832	108,4%	4,5
luty	417	252	266	145	3 143	1 847	100,5%	4,5
marzec	378	222	274	160	3 065	1 796	97,5%	4,5
kwiecień	354	195	285	147	2 982	1 757	97,3%	4,5
maj	323	193	278	162	2 872	1 700	96,3%	4,4
czerwiec	370	213	234	121	2 862	1 710	99,7%	4,5
lipiec	373	212	195	107	2 850	1 709	99,6%	4,4
sierpień	372	209	188	108	2 855	1 694	100,2%	4,5
wrzesień	362	204	319	183	2 737	1 620	95,9%	4,3
październik	414	240	293	176	2 698	1 599	98,6%	4,3
listopad	333	192	249	148	2 675	1 582	99,1%	4,3
grudzień	369	239	204	116	2 718	1 637	101,6%	4,4

¹⁾ Dane za 12 miesięcy

Szczególną formą zwolnień z przyczyn zakładu pracy są zwolnienia grupowe. W 2023 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim przedsiębiorcy zgłosili zamiar zwolnienia w trybie tak zwanych „grupówek” 2 360 pracowników (2022 r. – 1 481 osób). W tym samym czasie w województwie w ramach zwolnień grupowych pracę straciło 1 179. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w tym trybie wzrosła o 122 osoby, tj. o 11,5%.

W 2023 roku miejscowości o największej liczbie osób zwolnionych w ramach „grupówek” to: Bielsko-Biała, Zabrze i Katowice.

Wykres 12 Zwolnienia grupowe dokonane w 2023 r. według powiatów (w osobach)

W województwie śląskim najwięcej zwolnionych pochodziło z zakładów pracy działających w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe – 687 osób,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 228 osób,
- Informacja i komunikacja – 113 osób,
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 72 osoby.

4.4 Bezrobotni według wieku

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy pod względem struktury wieku, w ujęciu rocznym uległa niewielkim zmianom. W 2023 r. odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych w 2 przedziałach wyodrębnionych ze względu na wiek tj. w grupie wiekowej 18 – 24 lata o 28 osób oraz 45 – 54 lata (o 32 osoby). W pozostałych kategoriach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych, największy w przedziale wiekowym 25 – 34 lat o 1 010 osób.

Podobnie jak w 2022 r. najwyższy udział bezrobotnych stanowią osoby w wieku 35 – 44 lata (26,8%).

Tabela 19 Liczba bezrobotnych według wieku, stan 31.12.

wiek	liczba bezrobotnych				spadek/wzrost w stosunku do 31.12.2022 r.	
	2022 r.		2023 r.		w osobach	w %
	osoby	udział	osoby	udział		
ogółem	64 903	100,0%	62 445	100,0%	-2 458	-3,8%
18 – 24 lata	6 943	10,7%	6 971	11,2%	28	0,4%
25 – 34 lata	14 781	22,8%	13 771	22,1%	-1 010	-6,8%
35 – 44 lata	17 354	26,7%	16 725	26,8%	-629	-3,6%
45 – 54 lata	14 001	21,6%	14 033	22,5%	32	0,2%
55 – 59 lat	7 393	11,4%	6 821	10,9%	-572	-7,7%
60 lat i więcej	4 431	6,8%	4 124	6,6%	-307	-6,9%

W powiatach województwa śląskiego sytuacja była bardzo zróżnicowana. Najwyższy udział bezrobotnych w wieku pomiędzy 35, a 44 lata wystąpił w: Żorach (31,8%), Mysłowicach (31,0%), Dąbrowie Górniczej (30,4%) oraz w Jaworznie (30,3%), a najniższy w powiecie kłobuckim i w Jastrzębiu-Zdroju (po 22,9%), w powiecie bieruńsko-lędzińskim (23,2%) oraz powiecie żywieckim (23,3%).

Według stanu na 31.12.2023 r. największą liczbę bezrobotnych w wieku 35-44 lat odnotowano w: Sosnowcu (1 077 osób), Bytomiu (935 osób) i Częstochowie (914 osób), a najmniejszą w powiecie bieruńsko-lędzińskim (76 osób) oraz w Świętochłowicach (126 osób).

4.5 Bezrobotni według poziomu wykształcenia

W analizowanym okresie struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Mimo zmniejszającego się udziału bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym lub niższym, nadal w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem poniżej średniego (50,4%).

W 2023 r. wzrost liczby bezrobotnych nastąpił jedynie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 24 osoby tj. o 0,3%). W pozostałych kategoriach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia odnotowano spadek poziomu bezrobocia, największy w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (822 osoby, tj o 5,2%), a najmniejszy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (o 434 osoby, tj o 2,6%). Dokładne dane przedstawia tabela 20.

Tabela 20 Liczba bezrobotnych według wykształcenia, stan 31.12.

poziom wykształcenia	liczba bezrobotnych				spadek/wzrost w stosunku do 31.12.2022 r.	
	2022 r.		2023 r.		w osobach	w %
	osoby	udział	osoby	udział		
ogółem bezrobotni	64 903	100,0%	62 445	100,0%	-2 458	-3,8%
wyższe	10 239	15,8%	9 710	15,5%	-529	-5,2%
policealne i średnie zawodowe/branżowe	15 019	23,1%	14 322	22,9%	-697	-4,6%
średnie ogólnokształcące	6 880	10,6%	6 904	11,1%	24	0,3%
zasadnicze zawodowe/branżowe	15 894	24,5%	15 072	24,1%	-822	-5,2%
gimnazjalne /podstawowe i poniżej	16 871	26,0%	16 437	26,3%	-434	-2,6%

Jak wynika z powyższych danych obecnie posiadanie przez bezrobotnych wyższego wykształcenia nie jest warunkiem wystarczającym w znalezieniu zatrudnienia. Na koniec ubiegłego roku najwyższy udział osób z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych wystąpił w: Katowicach (26,4%), Bielsku-Białej (23,8%), Tychach (22,3%) oraz Gliwicach (22,2%). Z kolei w Bytomiu tylko 8,3% zarejestrowanych legitymowało się wykształceniem wyższym. Równie niskie udziały obserwowano w: Świętochłowicach (10,6%), Rudzie Śląskiej oraz w powiecie rybnickim (po 10,9%).

4.6 Bezrobotni według stażu pracy

Zdecydowana większość śląskich bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2023 r. – 55 292 osoby, tj. 88,5% ogółu zarejestrowanych), a tylko co dziewiąty nie posiadał doświadczenia zawodowego (11,5%). W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 1 986 osób, tj. o 3,5%, a ich udział wśród ogółu zarejestrowanych wzrósł (o 0,2 p. proc.). Równocześnie odnotowano spadek liczby bezrobotnych bez stażu pracy. W ujęciu rocznym ich liczba spadła o 472 osoby, tj. o 6,2%.

Tabela 21 Struktura bezrobotnych według stażu pracy, stan 31.12.

staż pracy	liczba bezrobotnych				spadek w stosunku do 31.12.2022 r.	
	2022 r.		2023 r.		w osobach	w %
	osoby	udział	osoby	udział		
ogółem bezrobotni	64 903	100,0%	62 445	100,0%	-2 458	-3,8%
do 1 roku	13 758	21,2%	13 650	21,9%	-108	-0,8%
1 – 5 lat	14 995	23,1%	14 497	23,2%	-498	-3,3%
5 – 10 lat	10 033	15,5%	9 841	15,8%	-192	-1,9%
10 – 20 lat	10 268	15,8%	9 766	15,6%	-502	-4,9%
20 – 30 lat	5 908	9,1%	5 488	8,8%	-420	-7,1%
30 i więcej	2 316	3,6%	2 050	3,3%	-266	-11,5%
bez stażu	7 625	11,7%	7 153	11,5%	-472	-6,2%

Od kilku lat wśród bezrobotnych najwięcej osób legitymuje się stażem pracy od jednego do pięciu lat. Jednocześnie należy zauważyć, iż w analizowanym okresie ich udział minimalnie wzrósł w ogólnej liczbie zarejestrowanych (o 0,1 p. proc.). Wzrost udziału odnotowano również w grupie bezrobotnych ze stażem pracy od 5 do 10 lat (o 0,3 p. proc.) oraz największy, wśród osób ze stażem pracy do 1 roku (o 0,7 p. proc.). W pozostałych kategoriach wyodrębnionych z uwagi na posiadanie stażu pracy odnotowano spadek udziału, w tym największy wśród osób ze stażem pracy 20-30 lat oraz 30 lat i więcej (odpowiednio o 0,3 p. proc.).

4.7 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Szczególnym aspektem bezrobocia interesantów powiatowych urzędów pracy jest czas pozostawania bez zatrudnienia. Według stanu na 31.12.2023 r. w województwie śląskim tylko co dziewiąty zaewidencjonowany pozostawał w rejestrach w okresie krótszym niż jeden miesiąc (11,2%). Z kolei bezrobotni pozostający bez pracy również niezbyt długo, tj. od 1 do 3 miesięcy byli najliczniejszą grupą zarejestrowanych (14 153 osoby).

W ujęciu rocznym tylko w dwóch grupach notowano wzrost liczby zarejestrowanych: w grupie osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy (o 413 osób) oraz wśród bezrobotnych zaewidencjonowanych od 6 do 12 miesięcy (o 1 274 osoby).

Tabela 22 Struktura bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy, stan 31.12.

czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych				spadek/wzrost w stosunku do 31.12.2022 r.	
	2022 r.		2023 r.		w osobach	w %
	osoby	udział	osoby	udział		
ogółem bezrobotni	64 903	100,0%	62 445	100,0%	-2 458	-3,8%
do 1 m - ca	7 606	11,7%	7 024	11,2%	-582	-7,7%
1 – 3 m-cy	14 549	22,4%	14 153	22,7%	-396	-2,7%
3 – 6 m-cy	10 496	16,2%	10 909	17,5%	413	3,9%
6 – 12 m-cy	9 610	14,8%	10 884	17,4%	1 274	13,3%
12 – 24 m-cy ⁵	8 142	12,5%	8 108	13,0%	-34	-0,4%
pow. 24 m-cy	14 500	22,3%	11 367	18,2%	-3 133	-21,6%

Długookresowe bezrobocie sprawia, że kwalifikacje i umiejętności zawodowe osób pozostających bez pracy dezaktualizują się m.in. z uwagi na ciągły rozwój technologii i gospodarki lub automatyzację/robotyzację pracy. Jednym z najważniejszych elementów przeciwdziałania długoterminowemu bezrobociu jest jak najszybsza aktywizacja zawodowa osób pozostających w rejestrach urzędów pracy.

W końcu grudnia 2023 r. do tej kategorii kwalifikowało się w województwie śląskim 19 475 osób (w tym 8 108 osób pozostawało w rejestrach nieprzerwanie przez okres od 12 do 24 miesięcy, a 11 367 osób nieprzerwanie powyżej 24 miesięcy). Pozytywnym zjawiskiem jest, iż w ciągu roku najwyższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano właśnie w grupie osób pozostających bez pracy najdłużej czyli powyżej 24 miesięcy o 3 133 osoby, tj. o 21,6%.

4.8 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Bezrobotni absolwenci (czyli bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki) to według stanu na koniec 2023 roku 2 189 osób, tj. 3,5% ogółu zarejestrowanych. W stosunku do 2022 r. liczebność tej kategorii spadła o 305 osób, tj. o 12,2%. Wśród bezrobotnych absolwentów, tak jak do tej pory, dominowały kobiety – 53,6% (1 173 panie). Należy zauważyć, iż bezrobocie absolwentów cechuje sezonowość. Liczba zarejestrowanych znacząco spada w miesiącach wiosenno – letnich, gdyż część zaewidencjonowanych traci wtedy status absolwenta.

⁵Osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie ponad 12 miesięcy klasyfikowane są jako długookresowo (długoterminowo) bezrobotne. Statystyka bezrobocia rejestrowanego identyfikuje także osoby, które pozostają bez pracy przez 12 miesięcy na przestrzeni ostatnich 24 miesięcy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nazywane są osobami długotrwale bezrobotnymi, i należą do osób „będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. W praktyce „długotrwale bezrobotny” może przeplatać okresy krótkotrwałej pracy zawodowej oraz bezrobocia. Zbiorowość długotrwale bezrobotnych opisana została w dalszej części analizy.

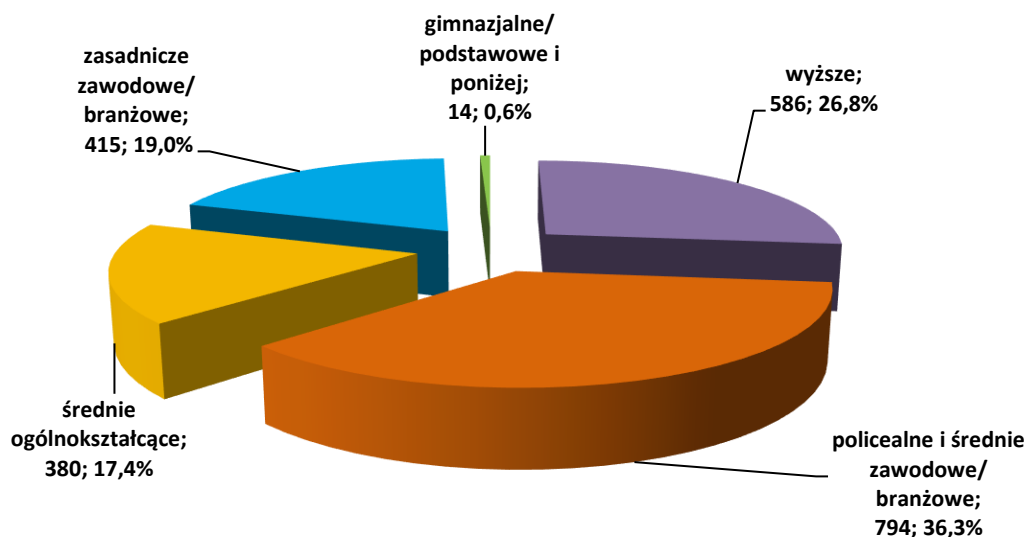
Tabela 23 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, stan na koniec miesiąca

miesiąc/rok	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział wśród ogółu	osoby	udział wśród ogółu
styczeń	2 045	2,6%	2 687	3,9
luty	2 063	2,6%	2 858	4,1
marzec	1 953	2,5%	2 674	3,9
kwiecień	1 816	2,4%	1 481	2,2
maj	1 188	1,6%	1 646	2,5
czerwiec	915	1,3%	1 014	1,6
lipiec	973	1,4%	1 074	1,7
sierpień	1 356	2,0%	1 361	2,1
wrzesień	2 390	3,6%	2 065	3,3
październik	2 663	4,1%	2 264	3,6
listopad	2 593	4,0%	2 291	3,7
grudzień	2 494	3,8%	2 189	3,5

Według stanu na 31.12.2023 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiecie: cieszyńskim (129 osób, co stanowiło 4,1% ogółu zarejestrowanych w tym powiecie), częstochowskim (110 osób, tj. 4,6%), wodzisławskim (105 osób, tj. 4,5%) oraz kłobuckim (100 osób, tj. 4,5%). Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było w: Świętochłowicach (13 osób, tj. 2,6%) i w Siemianowicach Śląskich (19 osób, tj. 2,4%) oraz w powiecie bieruńsko-lędzińskim (22 osoby, tj. 6,7%).

Statystyka bezrobocia rejestrowanego umożliwia szczegółową analizę danych dotyczących struktury wykształcenia zarejestrowanych absolwentów. Nadal większość bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki legitymowała się wykształceniem zawodowym/branżowym (55,2%), przy czym na poziomie policealnym i średnim – 36,3%, a na poziomie zasadniczym – 19,0%. Tylko sporadycznie w rejestrach pozostają absolwenci gimnazjów lub szkół podstawowych, co wynika przede wszystkim z obowiązku kontynuowania nauki szkolnej do 18 roku życia.

Wykres 13 Bezrobotni absolwenci szkół według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2023 r.

W końcu grudnia 2023 r. bezrobotni absolwenci zarejestrowani w śląskich powiatowych urzędach pracy najczęściej posiadali następujące zawody: *fryzjer, technik informatyk, mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca i technik logistyk*.

Tabela 24 Ranking zawodów i specjalności, w których zarejestrowanych było, co najmniej 20 absolwentów według stanu na 31.12.2023 r.

kod zawodu	nazwa zawodu/specjalności	bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki (absolwenci)					
		napływ absolwentów od stycznia do grudnia		wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.	liczba absolwentów wg stanu na 31.12.		wzrost/spadek w stosunku do 31.12.2022 r.
		2022 r.	2023 r.		2022 r.	2023 r.	
ogółem		9 153	9 190	37	2 494	2 189	-305
z tego zawody, w których na koniec grudnia 2023 r. było zarejestrowanych co najmniej 20 absolwentów							
514101	fryzjer	501	455	-46	158	83	-75
351203	technik informatyk	234	239	5	51	59	8
723103	mechanik pojazdów samochodowych	224	224	0	95	58	-37
522301	sprzedawca	269	257	-12	92	54	-38
333107	technik logistyk	166	164	-2	47	45	-2
512001	kucharz	171	159	-12	80	40	-40
343404	technik żywienia i usług gastronomicznych	130	97	-33	43	36	-7
331403	technik ekonomista	162	159	-3	26	33	7
311943	technik grafiki i poligrafii cyfrowej	46	68	22	22	28	6
751201	cukiernik	124	122	-2	59	27	-32
333906	technik organizacji reklamy	81	66	-15	21	27	6
514105	technik usług fryzjerskich	61	74	13	9	21	12
422402	technik hotelarstwa	93	81	-12	26	20	-6

Ponad połowa absolwentów to osoby bez stażu pracy (56,7%; w 2022 r. – 49,8%), pozostali legitymują się jego posiadaniem, przy czym co czwarty posiadał krótki staż pracy - do 1 roku. Największą grupę absolwentów stanowiły osoby pozostające bez pracy do 3 miesięcy, tj. 69,3%, a ich udział spadł o 0,1 p. proc. w stosunku do 2022 r. (69,4%).

Tabela 25 Struktura bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

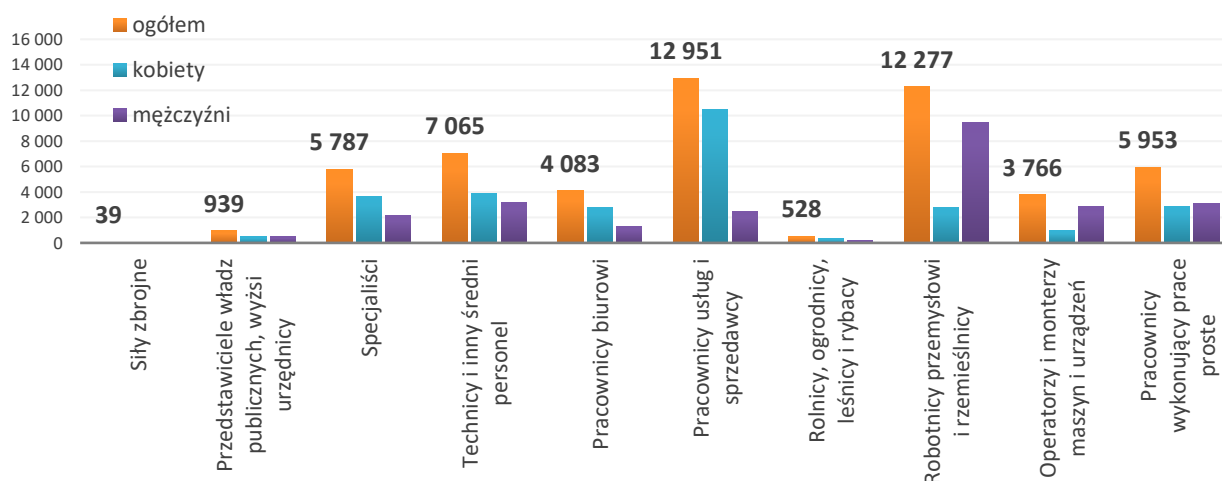
wyszczególnienie		bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		ogółem			
		osoby	udział	osoby	udział
		31.12.2022 r.		31.12.2023 r.	
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	498	20,0%	400	18,3%
	1 – 3 miesięcy	1 231	49,4%	1 117	51,0%
	3 – 6 miesięcy	657	26,3%	551	25,2%
	6 – 12 miesięcy	108	4,3%	121	5,5%
wiek	18 - 24 lat	2 128	85,3%	1 808	82,6%
	25 - 34 lat	296	11,9%	315	14,4%
	35 - 44 lat	51	2,0%	38	1,7%
	45 - 54 lat	17	0,7%	26	1,2%
	55 - 59 lat	2	0,1%	2	0,1%
	60 lat i więcej	0	0,0%	0	0,0%
wykształcenie	wyższe	561	22,5%	586	26,8%
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	775	31,1%	794	36,3%
	średnie ogólnokształcące	385	15,4%	380	17,4%
	zasadnicze zawodowe/branżowe	759	30,4%	415	19,0%
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	14	0,6%	14	0,6%
staż pracy ogółem	do 1 roku	582	23,3%	549	25,1%
	1 do 5 lat	615	24,7%	344	15,7%
	5 do 10 lat	34	1,4%	32	1,5%

wyszczególnienie		bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		ogółem			
		osoby	udział	osoby	udział
		31.12.2022 r.		31.12.2023 r.	
10 do 20 lat		15	0,6%	18	0,8%
20 do 30 lat		6	0,2%	4	0,2%
30 lat i więcej		0	0,0%	1	0,0%
bez stażu		1 242	49,8%	1 241	56,7%
ogółem województwo śląskie		2 494	100,0%	2 189	100,0%

4.9 Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

Wszyscy bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy przyporządkowywani są do odpowiedniej grupy zawodowej, zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS). Według stanu na koniec grudnia 2023 r. zdecydowana większość zarejestrowanych posiadała określony zawód/specjalność – 53 388 osób, tj. 85,5% (2022 r. – 55 762 osoby, tj. 85,9%). Z kolei 9 057 osób bezrobotnych, tj. 14,5% zostało zakwalifikowanych do grupy bezrobotnych *bez zawodu*. Według KZiS najbardziej zagregowany podział obejmuje 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich. Natężenie bezrobocia w województwie śląskim na dzień 31.12.2023 r. na poziomie grup wielkich prezentuje wykres 14⁶.

Wykres 14 Bezrobotni według wielkich grup zawodów, stan 31.12.2023 r.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, iż w populacji bezrobotnych najczęściej reprezentowane są osoby posiadające zawody z grupy wielkiej „5”, tj. *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 20,7% ogółu zarejestrowanych (2022 r. - 21,1%) oraz osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy wielkiej „7”, tj. *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*, stanowiące 19,7% ogółu (2022 r. – 19,3%). Osoby bezrobotne należące do tych dwóch grup zawodowych w końcu grudnia 2023 r. stanowiły łącznie 40,4% zarejestrowanych posiadających zawód.

W grupie *Pracownicy usług i sprzedawcy* w końcu roku zarejestrowanych było 12 951 bezrobotnych, z czego 81,1% stanowiły kobiety (10 497 pań). Większość bezrobotnych z tej kategorii to osoby między 30 a 50 rokiem życia (7 442 osoby, tj. 57,5%). Tak jak przed rokiem, wśród osób pozostających bez pracy w omawianej grupie najwięcej bezrobotnych posiadało zawód sprzedawcy, kucharza, fryzjera oraz robotnika gospodarczego.

Bezrobotni sklasyfikowani w grupie *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* to w większości mężczyźni (9 480 osób; 77,2%). Prawie połowa zarejestrowanych w omawianej kategorii to osoby długotrwale bezrobotne (42,5%). Młodzi bezrobotni stanowili stosunkowo niski udział pozostających bez pracy

⁶ W Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na poziomie najbardziej zagregowanym wyróżniamy 10 wielkich grup zawodowych. Na kolejnym, drugim szczeblu wyróżniamy duże grupy zawodowe. Bardziej szczegółowo dzielimy zawody na grupy średnie (poziom III) oraz grupy elementarne (poziom IV). Dla potrzeb analitycznych najczęściej korzystamy z zawodów zagregowanych na poziomie grup elementarnych. Możliwa jest też analiza na poziomie zawodów i specjalności (poziom V – kod sześciocyfrowy).

w tej grupie. Jak wynika z danych statystycznych zarejestrowanych *robotników* poniżej 30 roku życia odnotowano jedynie 1 501 osób, tj. 12,2%. Najliczniejsze zawody i specjalności w tej grupie to: ślusarze, krawcy, murarze, cukiernicy i mechanicy pojazdów samochodowych.

Wciąż najmniej bezrobotnych należało do wielkiej grupy zawodów *Siły zbrojne*, gdzie w końcu grudnia 2023 roku zarejestrowanych było jedynie 39 bezrobotnych mężczyzn.

Poniżej przedstawiono tabelę prezentującą zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było co najmniej 500 bezrobotnych. Na czele rankingu według liczby bezrobotnych w końcu 2023 r. (podobnie jak w latach poprzednich) znalazły się osoby pracujące w zawodach handlowo-usługowych, robotniczych, rzemieślniczych, biurowych oraz pomocniczych.

Tabela 26 Ranking zawodów i specjalności o największej liczbie bezrobotnych

lp.	kod zawodu	nazwa zawodu i specjalności	liczba bezrobotnych stan na 31.12.2023 r.	udział w liczbie bezrobotnych n=62 445
1	522301	sprzedawca	5 660	9,1%
2	512001	kucharz	1 437	2,3%
3	931301	pomocniczy robotnik budowlany	1 164	1,9%
4	722204	ślusarz	1 160	1,9%
5	514101	fryzjer	1 091	1,7%
6	432103	magazynier	993	1,6%
7	515303	robotnik gospodarczy	836	1,3%
8	911207	pracownik utrzymania czystości	716	1,1%
9	753105	krawiec	697	1,1%
10	331403	technik ekonomista	661	1,1%
11	711202	murarz	598	1,0%
12	751201	cukiernik	591	0,9%
13	811101	górnik eksploatacji podziemnej	585	0,9%
14	723103	mechanik pojazdów samochodowych	551	0,9%
15	411090	pozostali pracownicy obsługi biurowej	543	0,9%
razem			17 283	27,7%

Łącznie bezrobotni posiadający zawody i specjalności wymienione w powyższej tabeli, tj. 17 283 osoby stanowili niemal jedną trzecią zarówno ogółu zarejestrowanych jak i posiadających zawód/specjalność (odpowiednio 27,7%; 32,4%). Warto zwrócić uwagę na fakt, że prawie jedna czwarta bezrobotnych zarejestrowanych w województwie śląskim posiada zawód mieszczący się w pierwszych dziesięciu pozycjach rankingu (14 415 bezrobotnych, tj. 23,1% ogółu).

W zestawieniu osób bezrobotnych niezmiennie od kilku lat pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje zawód sprzedawcy, ich udział w całej populacji bezrobotnych wyniósł 9,1%.

5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy:

- bezrobotnych do 30 roku życia;
- bezrobotnych długotrwale;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r. w rejestrach pozostawało 48 266 osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, było to 77,3% wszystkich bezrobotnych w województwie śląskim. Większość zarejestrowanych z omawianej grupy stanowiły kobiety (26 463 osoby, tj. 54,8%).

Tabela 27 Liczba zarejestrowanych osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stan w końcu miesiąca

miesiąc/rok	2022 r.	2023 r.
styczeń	63 140	53 715
luty	62 766	54 424
marzec	61 726	53 075
kwiecień	60 620	51 589
maj	58 319	50 562
czerwiec	55 682	49 694
lipiec	54 366	49 585
sierpień	53 447	49 471
wrzesień	52 942	49 275
październik	51 781	48 224
listopad	51 212	47 777
grudzień	51 359	48 266

W końcu grudnia 2023 r. najwięcej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych było w: Sosnowcu (2 917 osób,) Bytomiu (2 845 osób) oraz powiecie cieszyńskim (2 628 osób). Natomiast najmniej zaewidencjonowanych było w powiecie bieruńsko - lędzińskim (264 osoby), Świętochłowicach (374 osoby) oraz Żorach (495 osób).

Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych wahał się od 83,7% w powiecie kłobuckim do 68,9% w Tychach.

5.1 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, w tym bezrobotni do 25 roku życia

Do bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (od 18 do 29) zaliczane są osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 30 roku życia. Z danych statystycznych wynika, że według stanu na 31.12.2023 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim prawie 13,5 tys. osób, co stanowiło 21,6% wszystkich osób zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat spadła o 309 osób (tj. o 2,2%).

Tabela 28 Bezrobotni poniżej 30 roku życia, stan w końcu miesiąca

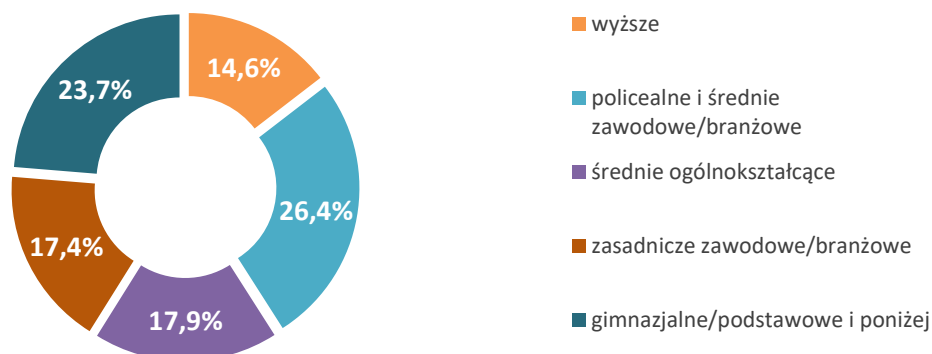
rok/miesiąc	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	16 574	21,1%	14 957	21,7
luty	16 435	21,0%	15 576	22,2
marzec	16 112	20,7%	15 018	21,9
kwiecień	15 672	20,4%	14 224	21,4
maj	15 107	20,5%	13 943	21,4
czerwiec	14 086	20,1%	13 701	21,4
lipiec	13 705	19,9%	13 772	21,5
sierpień	13 849	20,4%	13 937	21,7
wrzesień	14 526	21,7%	14 387	22,7
październik	14 245	21,8%	14 046	22,6
listopad	14 059	21,7%	13 663	22,1
grudzień	13 774	21,2%	13 465	21,6

Według stanu na koniec 2023 roku w subpopulacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia znalazło się 8 218 kobiet (61,0% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego; rok wcześniej odpowiednio 8 591 osób, tj. 62,4%).

W końcu grudnia 2023 r. wśród ogółu zarejestrowanych, najwięcej bezrobotnych z opisywanej kategorii zaewidencjonowanych było w: powiecie cieszyńskim (764 osoby), Bytomiu (691 osób), Sosnowcu (644 osoby) oraz powiecie kłobuckim (630 osób). Z kolei najmniej osób tej kategorii pochodziło z: powiatu bieruńsko – lędzińskiego (96 osób), Świętochłowic (101 osób), Siemianowic Śląskich (164 osoby) oraz Żor (169 osób).

Czas poszukiwania pracy ma istotny wpływ na możliwość podjęcia zatrudnienia przy dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia stosunkowo niski był odsetek chronicznie bezrobotnych. Osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące stanowiły tylko 6,9% (932 osoby). W opisywanej subpopulacji większość pozostawała w rejestrach urzędów pracy krótko, w okresie do 6 miesięcy (67,0%, tj. 9 023 osoby). W grupie młodych bezrobotnych co czwarty legitymował się wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym/branżowym.

Wykres 15 Bezrobotni poniżej 30 roku życia według poziomu wykształcenia, stan 31.12.2023 r.

Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia możemy wyróżnić podkategorię osób w wieku do 25 lat. Według stanu na 31.12.2023 r. liczebność tej zbiorowości wynosiła w województwie śląskim 6 971 osób, co stanowiło 11,2% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej ten udział był niższy i wynosił 10,7%).

Tabela 29 Bezrobotni poniżej 25 roku życia, stan w końcu miesiąca

rok/miesiąc	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	7 669	9,8%	7 667	11,1%
luty	7 515	9,6%	8 046	11,5%
marzec	7 323	9,4%	7 617	11,1%
kwiecień	7 115	9,3%	7 100	10,7%
maj	6 933	9,4%	6 989	10,7%
czerwiec	6 399	9,1%	6 817	10,7%
lipiec	6 282	9,1%	6 766	10,5%
sierpień	6 489	9,6%	6 832	10,7%
wrzesień	7 427	11,1%	7 557	11,9%
październik	7 356	11,3%	7 454	12,0%
listopad	7 088	10,9%	7 173	11,6%
grudzień	6 943	10,7%	6 971	11,2%

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 56,6% omawianej kategorii (3 947 osób; 2022 r. – 3 959 osób, tj. 57,0%).

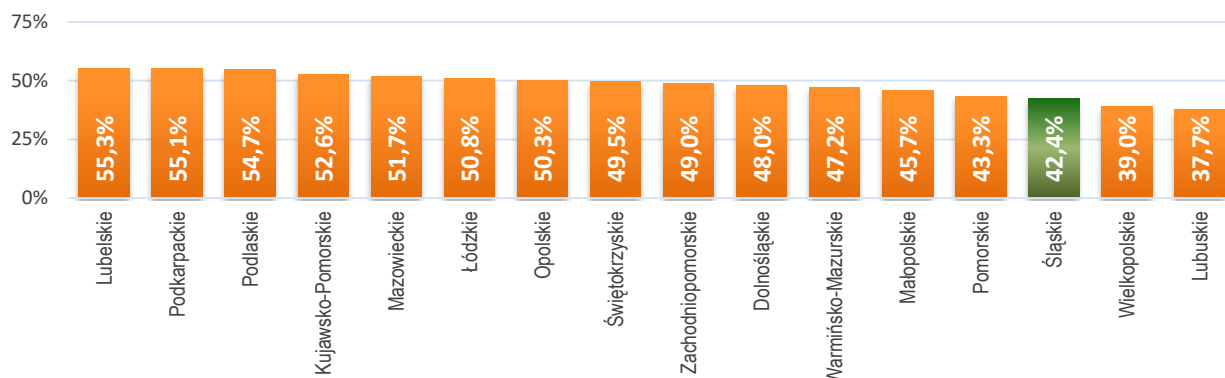
Natężenie bezrobocia młodzieży poniżej 25 roku życia w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wahał się od 18,0% w powiecie bieruńsko-lędzińskim do 7,4% w Katowicach.

5.2 Długotrwale bezrobotni

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem czasu odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Śląskie to jedno z województw o najniższym udziale osób długotrwale bezrobotnych. W końcu 2023 roku bezrobotni tej kategorii stanowili mniej niż połowę zarejestrowanych. W stosunku do roku poprzedniego udział ten zmniejszył się jeszcze o 3,6 p. proc.

Wykres 16 Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w podziale na województwa, stan 31.12.2023 r.

W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 3 417 osób, z 29,9 tys. w grudniu 2022 r. do poziomu 26,5 tys. w końcu grudnia 2023 r.

Tabela 30 Długotrwale bezrobotni, stan w końcu miesiąca

rok/miesiąc	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	39 330	50,1%	30 047	43,7%
luty	38 867	49,6%	29 763	42,4%
marzec	37 837	48,6%	29 040	42,3%
kwiecień	36 927	48,1%	28 429	42,7%
maj	35 554	48,2%	27 928	42,9%
czerwiec	34 111	48,6%	27 409	42,9%
lipiec	33 068	48,1%	27 149	42,3%
sierpień	32 002	47,2%	26 862	41,9%
wrzesień	30 985	46,4%	26 538	41,8%
październik	30 281	46,4%	26 047	41,8%
listopad	29 650	45,8%	25 877	41,9%
grudzień	29 873	46,0%	26 456	42,4%

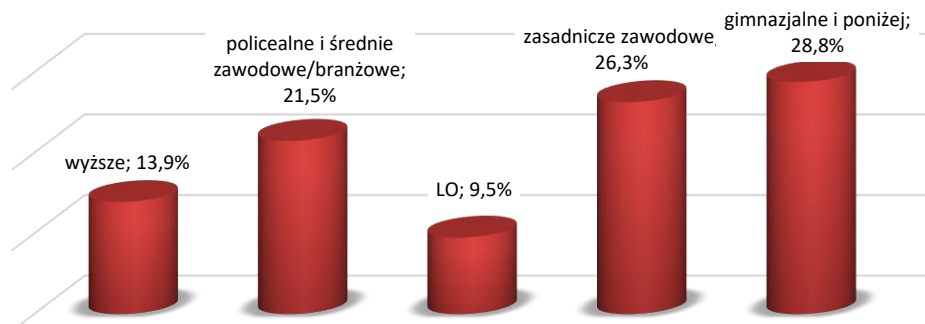
Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (14 961 osób, tj. 56,6% w grudniu 2023 r.). Udział pań w ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych w ciągu roku zwiększył się minimalnie o 0,1 p. proc. (31.12.2022 r. – 56,5%).

W końcu 2023 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu i Sosnowcu (po 1,8 tys.) oraz powiecie cieszyńskim (1,6 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (82 osoby) oraz miasta Świętochłowice (180 osób).

Na koniec roku wśród długotrwale bezrobotnych 42,0% stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące. Z kolei 30,4% to bezrobotni, którzy poszukiwali zatrudnienia nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy.

Ponad połowa osób długotrwale bezrobotnych posiadała wykształcenie albo gimnazjalne lub poniżej albo zasadnicze zawodowe/branżowe.

Wykres 17 Struktura długotrwale bezrobotnych według wykształcenia, stan 31.12.2023 r.

Najwięcej zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych legitymowało się stażem pracy do 1 roku – 23,6%, a najmniej powyżej 30 lat (2,7%). Natomiast, co dziewiąty bezrobotny z omawianej kategorii nie posiada stażu pracy (11,2%).

5.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W końcu grudnia 2023 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 17,6 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 28,2% ogółu wszystkich zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na podobnym poziomie – 28,4%).

Tabela 31 Bezrobotni powyżej 50 roku życia, stan w końcu miesiąca

rok/miesiąc	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	21 985	28,0%	19 256	28,0%
luty	21 895	28,0%	19 335	27,5%
marzec	21 593	27,7%	18 905	27,5%
kwiecień	21 389	27,8%	18 594	27,9%
maj	20 560	27,9%	18 123	27,8%
czerwiec	19 817	28,2%	17 835	27,9%
lipiec	19 452	28,3%	17 727	27,6%
sierpień	18 986	28,0%	17 499	27,3%
wrzesień	18 546	27,8%	17 184	27,1%
październik	18 116	27,7%	16 951	27,2%
listopad	18 044	27,9%	17 069	27,6%
grudzień	18 428	28,4%	17 586	28,2%

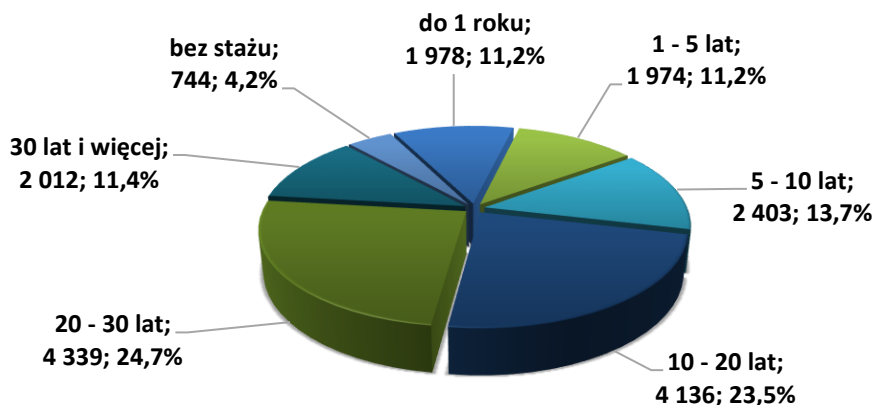
Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii, w których notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 38,4%. Należy jednak zauważyć, iż grupa mężczyzn wśród bezrobotnych 50+ jest liczniejsza od kobiet, ponieważ w Polsce wiek emerytalny jest zróżnicowany w zależności od płci.

Wśród wszystkich bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia 40,8% pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy powyżej 12 miesięcy (7 177 osób).

W końcu 2023 r. biorąc pod uwagę kryterium procentowe, problem braku pracy w grupie 50+ widoczny był głównie w: Bielsku-Białej (32,9%) oraz Chorzowie i Częstochowie (po 32,1%). Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród ogółu zaewidencjonowanych był najmniejszy w: Żorach (20,4%), Rudzie Śląskiej (23,1%) oraz powiecie rybnickim (23,3%).

Niewątpliwym atutem osób z grupy wiekowej 50+ jest fakt posiadania doświadczenia zawodowego, 24,7% osób posiada staż od 20 do 30 lat, a 23,5% od 10 do 20 lat. Zaledwie 4,2% (744 osoby) to bezrobotni powyżej 50 roku życia bez stażu pracy.

Wykres 18 Struktura bezrobocia według stażu pracy wśród osób powyżej 50 roku życia, stan 31.12.2023 r.

5.4 Bezrobotni niepełnosprawni⁷

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 r. w województwie śląskim liczba osób, które posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 376,5 tys., z czego 51,3% stanowiły kobiety (193,0 tys.). Osoby prawnie niepełnosprawne z województwa śląskiego stanowią 10,8% ogółu tej kategorii w kraju.

W świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego na koniec 2023 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,8 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do grudnia 2022 r. liczebność w tej grupie wzrosła o 121 osób, tj. o 2,1%. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu zaewidencjonowanych wzrósł z 8,8% w grudniu 2022 r. do 9,3% w grudniu 2023 r.

Na koniec 2023 roku kobiety stanowiły 44,6% zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych (2 598 osób) co oznacza, że ich udział w ujęciu rocznym zwiększył się o 0,4 p. proc. (2022 r. – 2 524 panie, tj. 44,2%).

Tabela 32 Bezrobotni niepełnosprawni, stan w końcu miesiąca

rok/miesiąc	2022 r.		2023 r.	
	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem	osoby	udział w liczbie bezrobotnych ogółem
styczeń	6 120	7,8%	5 876	8,5%
luty	6 090	7,8%	5 945	8,5%
marzec	6 015	7,7%	5 869	8,5%
kwiecień	5 933	7,7%	5 832	8,8%
maj	5 842	7,9%	5 806	8,9%
czerwiec	5 731	8,2%	5 710	8,9%
lipiec	5 671	8,3%	5 736	8,9%
sierpień	5 628	8,3%	5 737	8,9%
wrzesień	5 645	8,5%	5 685	9,0%
październik	5 571	8,5%	5 579	9,0%
listopad	5 563	8,6%	5 564	9,0%
grudzień	5 705	8,8%	5 826	9,3%

Według stanu na 31.12.2023 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (468 osób), Sosnowcu (295 osób) oraz Bielsku-Białej (289 osób). Najmniej bezrobotnych omawianej kategorii zaewidencjonowano w: powiecie bieruńsko - lędzińskim (25 osób), Żorach (44 osoby) oraz Świętochłowicach (67 osób). Jednocześnie biorąc pod uwagę udział zarejestrowanych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zdecydowanie najwyższy był on w miastach: Bielsko-Biała (15,7%), Częstochowa (14,4%) oraz Chorzów i Świętochłowice (po

⁷ Źródłem danych dla tego rozdziału są sprawozdania MRiPS-07 „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu” za drugie półrocze 2023 r. i 2022 r.

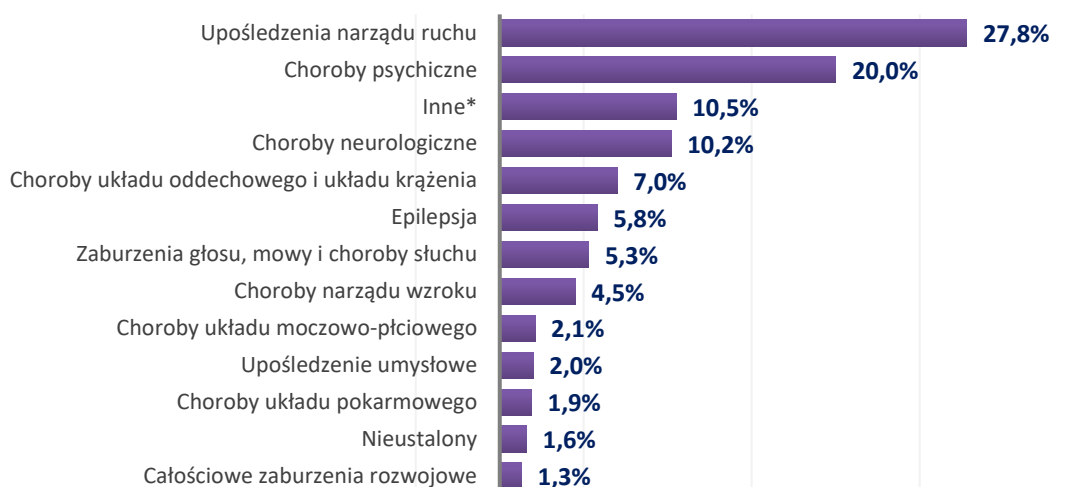
13,4%). Natomiast najmniej niepełnosprawnych w stosunku do ogółu bezrobotnych notowano w powiatach: kłobuckim (4,7%), lublinieckim (5,3%) oraz Żorach (6,4%).

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd w końcu grudnia 2023 r. osoby młode, do 29 roku życia stanowiły 11,5% bezrobotnych niepełnosprawnych (669 osób). Natomiast najbardziej liczną kategorią były osoby w wieku od 45 do 54 lat (1 687 osób, tj. 29,0%).

Wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych w województwie śląskim zdecydowana większość posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 3 259 osób (55,9%). Kolejne 2 355 osób legitymowało się umiarkowaną niepełnosprawnością (40,4%). Jedynie 212 niepełnosprawnych pozostających bez pracy to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (3,6%).

Biorąc pod uwagę przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem (upośledzeniem) narządu ruchu (27,8%; spadek o 0,8 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego) oraz choroby psychiczne (20,0%; wzrost o 1,9 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego).

Wykres 19 Przyczyny niepełnosprawności, stan na koniec 2023 r. (N= 5 826 bezrobotnych niepełnosprawnych)

*Inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych oraz bez symbolu niepełnosprawności.

5.5 Pozostałe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W końcu 2023 r. zaewidencjonowanych było 1 175 osób deklarujących korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej (1,9% ogółu zarejestrowanych), a w ujęciu rocznym ich liczba spadła zaledwie o 23 osoby, tj. o 1,9 p. proc.

Na koniec 2023 r. w regionie bez pracy pozostawało 8,5 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia (13,7%). W omawianej kategorii zdecydowana większość to kobiety (7 603 osoby, tj. 89,2%). Najczęściej co najmniej jedno dziecko poniżej 6 roku życia wychowywali bezrobotni z przedziału wiekowego od 25 do 34 lat (49,7%) oraz osoby w wieku od 35 do 44 lat (35,8%).

Bez względu na okres sprawozdawczy nieliczną była grupa bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. W końcu grudnia 2023 r. w śląskich urzędach pracy zarejestrowanych było 141 osób tej kategorii (0,2%). Przy czym należy zwrócić uwagę, iż właśnie w grupie bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, rok do roku odnotowano dynamikę wzrostu na poziomie 8,5%.

Tabela 33 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stan na 31.12

bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2022 r.		2023 r.		wzrost/spadek	
	liczba	udział w ogółem	liczba	udział w ogółem	w osobach	w %
bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 198	1,8%	1 175	1,9%	-23	-1,9%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	9 633	14,8%	8 527	13,7%	-1 106	-11,5%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	130	0,2%	141	0,2%	11	8,5%
liczba bezrobotnych ogółem	64 903		62 445		-2 458	-3,8%

6. Działania urzędów pracy w obszarze przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacja bezrobotnych

6.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Od stycznia do grudnia 2023 r. do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 116,5 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 18,8 tys., tj. 13,9% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W 2023 roku do śląskich urzędów pracy wpłynęło 13 151 ofert pracy subsydiowanej, tj. 11,3% wszystkich zgłoszonych ofert (2022 r.- 18 588; 13,7%).

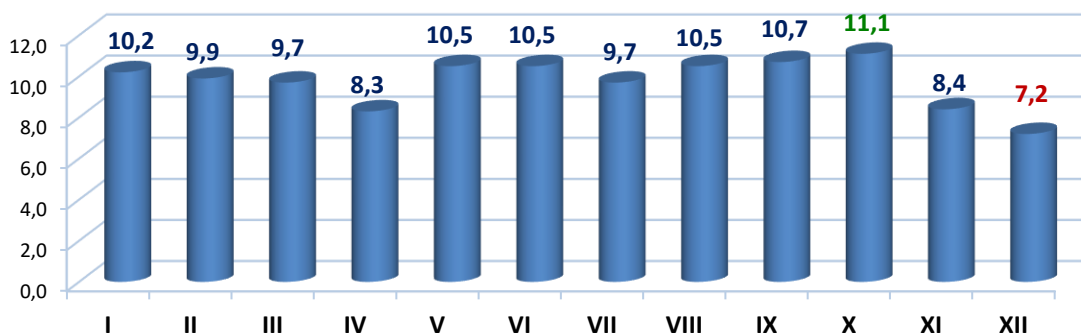
Tabela 34 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.	wzrost/spadek			
			liczby bezwzględne	dynamika 2022 r. = 100%		
ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	135 358	116 540	-18 818	86,1		
z ogółem na:						
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	123 869	108 657	-15 212	87,7	
	miejsca aktywizacji zawodowej	11 489	7 883	-3 606	68,6	
	z tego:	staże	10 072	6 804	-3 268	67,6
		przygotowanie zawodowe dorosłych	7	1	-6	14,3
		prace społecznie użyteczne	1 410	1 078	-332	76,5
	dla niepełnosprawnych	4 146	3 230	-916	77,9	
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	41	58	17	141,5	

Oferty pracy, podobnie jak w latach ubiegłych pochodziły w większości z sektora prywatnego: 90,0% (w 2022 r. – 93,1%). Natomiast tylko 2,8% wszystkich ofert, zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy, było skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Największa liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej została zgłoszona do śląskich urzędów pracy w październiku, natomiast najmniej ofert pracy wpłynęło do PUP w grudniu, a także w kwietniu i listopadzie 2023 r.

Wykres 20 Liczba wolnych miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2023 roku (dane w tysiącach)

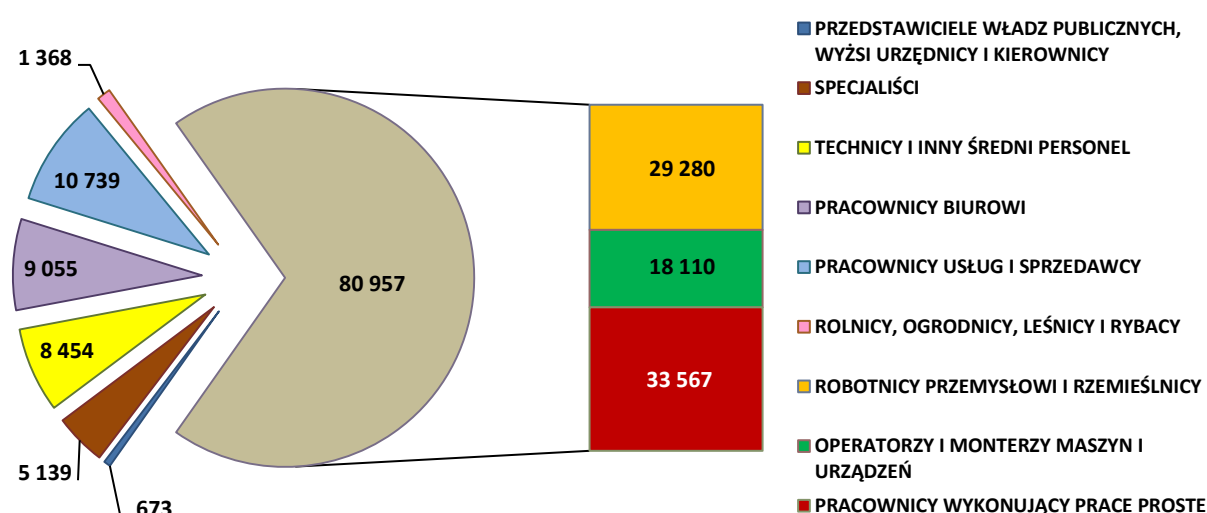

Spośród 36 powiatów województwa śląskiego w 2023 r. liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w stosunku do roku poprzedniego spadła w 29 powiatach, a tylko w 7 wzrosła. Największy spadek liczby ofert pracy w stosunku do 2022 r. nastąpił w: Częstochowie (spadek o 1 706 ofert pracy), Tychach (o 1 641 ofert) i powiecie będzińskim (o 1 457 ofert). Największy wzrost liczby ofert pracy w stosunku do poprzedniego roku odnotowano w: Sosnowcu (wzrost o 1 556 ofert pracy) i powiecie bieruńsko-lędzińskim (o 789 ofert).

6.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów

Analizy struktury ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy dokonano w oparciu o klasyfikację zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy. Spośród 116 386⁸ informacji o liczbie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych do urzędów pracy w 2023 r. najwięcej (w ramach grup wielkich) przeznaczonych było dla grup: *pracownicy wykonujący prace proste* – 33 567 wolnych miejsc pracy, tj. 28,8% (w 2022 r. – 42 235 ofert), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 29 280 wolnych miejsc pracy, tj. 25,2% (w 2022 r. – 30 484 oferty) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* – 18 110 wolnych miejsc pracy, tj. 15,6% (w 2022 r. – 21 345 ofert). Najmniej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej adresowanych było do grupy *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* – 673 wolne miejsca pracy tj. 0,6% (w 2022 r. – 626 ofert) oraz dla grupy *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* – 1 368 wolnych miejsc pracy tj. 1,2% (w 2022 r. - 1 769 ofert). W grupie *siły zbrojne* zgłoszono tylko jedną ofertę pracy.

Wykres 21 Struktura ofert według wielkich grup zawodowych w 2023 r

⁸ Różnica między danymi ze sprawozdania MRIPS-01 a załącznikiem nr 1 wynika z metodologii naliczania poszczególnych sprawozdań. W załączniku 1 w rubrykach dotyczących ofert pracy wykazywana jest liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w I lub II półroczu danego roku. Jest to suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, zgłoszonych w poszczególnych miesiącach danego półrocza, skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali lub korygowali.

W stosunku do 2022 r. spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy odnotowano w ośmiu wielkich grupach zawodów, a wzrost tylko w jednej (nie uwzględniając grupy *siły zbrojne*). Największy liczbowy spadek dotyczył grupy *pracownicy wykonujący prace proste* (o 8 668 ofert pracy, tj. o 20,5% oraz grupy *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (o 3 235 ofert pracy, tj. o 15,2%). Niewielki wzrost liczby ofert pracy zanotowano w grupie *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (o 47 ofert pracy, tj. o 7,5%). Względem poprzedniego roku liczba wszystkich ofert pracy zmalała o 18 750 ofert, tj. o 13,9%.

Uwzględniając szczegółową klasyfikację (na poziomie kodów 6. cyfrowych), odnoszącą się do konkretnego zawodu lub specjalności, można zauważyć, iż zapotrzebowanie na pracowników zgłaszane w 2023 r. przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy kształtowało się podobnie jak w latach ubiegłych. Prezentowane poniżej zestawienie zawiera stanowiska pracy najczęściej poszukiwane przez pracodawców w 2023 r., w których liczba informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej była większa niż 1000. Warto dodać, że w wymienionych zawodach zgłoszono ogółem 52,9 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, co stanowiło 45,5% wszystkich ofert, które wpłynęły do śląskich powiatowych urzędów pracy. Jak widać, na poniższej liście nie znalazł się żaden zawód, do wykonywania którego niezbędne jest wyższe wykształcenie.

Tabela 35 Ranking zawodów/specjalności, w których w 2023 r. zgłoszono do powiatowych urzędów pracy największą liczbę informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (uwzględniono tylko te zawody, w których zgłoszono więcej niż 1000 ofert pracy)

kod zawodu	nazwa zawodu i specjalności 2023 r.	liczba ofert		% ofert subsydiowanych
		liczba ofert	w tym subsydiowanej	
932990	pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	8 123	9	0,1
754903	pracownik produkcji	7 356	62	0,8
962990	pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	5 812	54	0,9
933304	robotnik magazynowy	4 577	17	0,4
432103	magazynier	2 661	276	10,4
515303	robotnik gospodarczy	2 371	1 389	58,6
411003	pracownik biurowy	2 056	1 368	66,5
522301	sprzedawca	2 000	720	36,0
821109	monter pojazdów i urządzeń transportowych	1 981	1	0,1
911207	pracownik utrzymania czystości	1 963	446	22,7
931301	pomocniczy robotnik budowlany	1 674	192	11,5
932911	pomocniczy robotnik przemysłowy	1 648	3	0,2
721204	spawacz	1 577	19	1,2
335504	policjant służby prewencji	1 387	0	0,0
722204	ślusarz	1 305	57	4,4
932101	pakowacz ręczny	1 205	92	7,6
711104	robotnik budowlany	1 067	157	14,7
812190	pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwarzania metalu	1 047	2	0,2
818990	pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1 041	8	0,8
313904	operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1 029	2	0,2
721404	monter konstrukcji stalowych	1 018	18	1,8

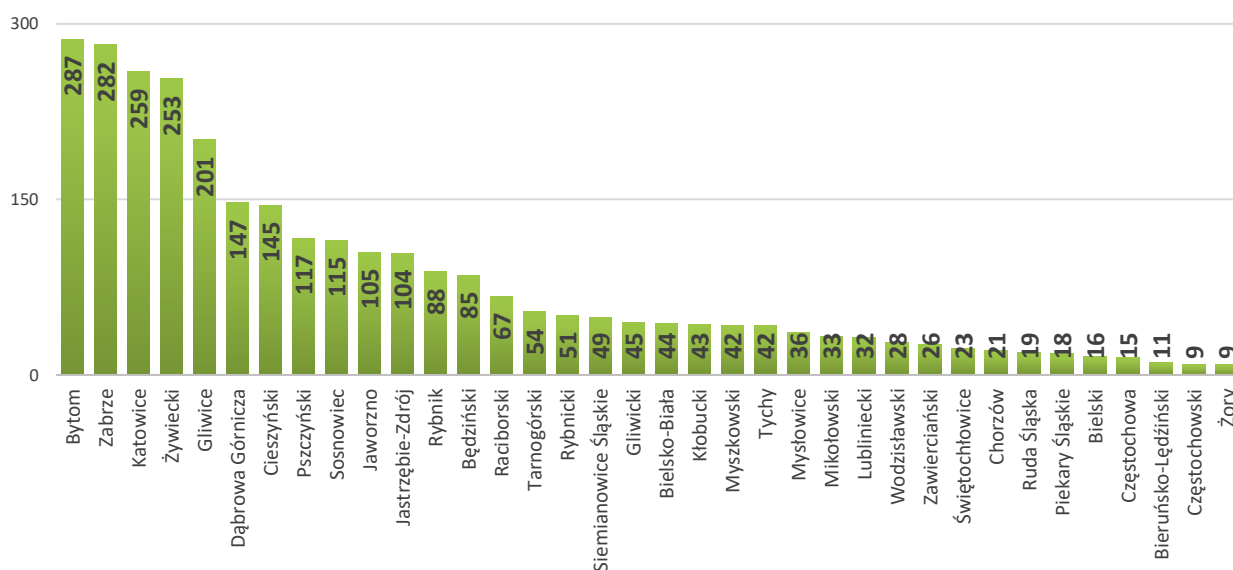
W niektórych z wymienionych powyżej zawodach/specjalnościach odsetek ofert subsydiowanych (z ogółu ofert zgłoszonych w zawodzie) był szczególnie wysoki, np. *pracownik biurowy* – 66,5%, *robotnik gospodarczy* – 58,6%, *sprzedawca* – 36,0%.

6.3 Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urzędy pracy mogą wspierać podnoszenie kwalifikacji poprzez inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkoleniowych. Szkolenia mogą trwać do 12 miesięcy, a w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych, nawet 24 miesiące. Osoba bezrobotna może zostać skierowana na szkolenie grupowe organizowane przez urząd pracy lub szkolenie przez siebie wskazane (indywidualne).

W 2023 r. w województwie śląskim wyłączono 2 921 osób z tytułu rozpoczęcia szkoleń dla bezrobotnych, rok wcześniej odpowiednio 4 175 osób, w ujęciu rocznym liczba kierowanych na szkolenia zmniejszyła się o 1 254 osoby. Uwzględniając podział terytorialny na powiaty, w 2023 r. najwięcej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w Bytomiu oraz w Zabrzu. Najmniej bezrobotnych zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń w powiecie częstochowskim oraz w Żorach.

Wykres 22 Liczba osób, które rozpoczęły szkolenia zorganizowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2023 r.

W 2023 roku odsetek kobiet wśród bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń był niższy niż wśród mężczyzn i wyniósł 47,2%. Natomiast w roku poprzednim udział kobiet był wyższy, niż udział mężczyzn i wyniósł 56,5%.

Tabela 36 Wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w podziale na płeć

wyszczególnienie		2022 r.		2023 r.	
		osoby	udział	osoby	udział
ogółem	bezrobotni ogółem (stan 31.12)	64 903	100%	62 445	100,0%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	4 175	100%	2 921	100,0%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń*		6,4%		4,7%	
mężczyźni	bezrobotni (stan 31.12.)	29 348	45,2%	28 868	46,2%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	1 816	43,5%	1 543	52,8%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń*		6,2%		5,3%	
kobiety	bezrobotni (stan 31.12.)	35 555	54,8%	33 577	53,8%
	wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia	2 359	56,5%	1 378	47,2%
wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń*		6,6%		4,1%	

* *Wskaźnik intensywności wyłączonych z tytułu rozpoczęcia szkoleń* – określono jako procentowy udział kierowanych na szkolenia w roku sprawozdawczym do liczby bezrobotnych wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego; obliczono dla ogółu bezrobotnych, mężczyzn oraz kobiet.

W 2023 r. szkolenia w ramach bonu szkoleniowego rozpoczęło 217 osób, tj. 7,4% ogółu kierowanych na szkolenia (w 2022 r. – 260 osób, tj. 6,2%). Najczęściej otrzymywali go bezrobotni z powiatu cieszyńskiego (40 osób), raciborskiego (26 osób) i z Sosnowca (24 osoby). W dwudziestu powiatach naszego województwa ta forma aktywizacji nie była stosowana.

6.4 Programy stażowe oraz przygotowanie zawodowe dorosłych

Działania w ramach aktywnej polityki rynku pracy polegają na wykorzystaniu specjalnych narzędzi, głównie w postaci różnego rodzaju programów zatrudnienia subsydiowanego oraz programów podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Osoby bezrobotne mogą liczyć na możliwość korzystania z dwóch następujących po szkoleniach, specjalnych instrumentów ich aktywizacji zawodowej - stażu oraz przygotowania zawodowego dorosłych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2023 r. w województwie śląskim staże były popularną formą aktywizacji i z tej formy skorzystało 6 162 osoby bezrobotne, tj. o 2 746 (30,8%) osób mniej niż w poprzednim roku (2022 r. - 8 908 osób). Bezrobotne panie stanowiły 76,3% skierowanych na staż, a ich liczba wynosiła 4 704 osoby (w 2022 r. – 6 912 pań). W porównaniu z rokiem ubiegłym udział kobiet wśród ogółu rozpoczynających staże spadł o 1,3 p. proc. (w 2022 r. udział kobiet wśród ogółu rozpoczynających staże - 77,6%).

W 2023 r. najwięcej bezrobotnych rozpoczęło staż w powiecie kłobuckim (437 osób), Sosnowcu (320 osób), Bytomiu i w powiecie zawierciańskim (po 292 osoby). Najmniej zarejestrowanych biorących udział w tym programie, to osoby z powiatu bieruńsko - lędzińskiego (36 osób). W 2023 r. żaden bezrobotny z województwa śląskiego nie został wyłączony z tytułu rozpoczęcia stażu w ramach bonu stażowego. Zaś 1 209 osób długotrwale bezrobotnych w 2023 r. zostało wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu (w 2022 r. – 1 786 osób). Wśród długotrwale bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu większość stanowiły kobiety, tj. 80,0% (2022 r. było to 77,2%).

W analizowanym okresie na staż skierowano 482 osoby po 50 roku życia, tj. 7,8% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tego tytułu (rok wcześniej 7,7%; 683 osoby). W grupie powyżej 50 roku życia rozpoczynających staż, kobiety stanowiły 69,1% (w 2022 r. – 68,8%).

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem. Zgodnie z założeniami ustawy uczestnicy korzystający ze wsparcia, jakim jest przygotowanie zawodowe dorosłych mają możliwość po jego zakończeniu uzyskania tytułu zawodowego, tytułu czeladniczego lub kwalifikacji i umiejętności zawodowych odpowiadających potrzebom pracodawcy. Jest to szansa dla osób bezrobotnych na podwyższenie lub zdobycie nowych kwalifikacji. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 6 do 12 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.

Z przygotowania zawodowego dorosłych w 2023 r. skorzystała zaledwie 1 osoba (z powiatu rybnickiego), a w roku poprzednim 5 osób. W większości powiatów, tj. w 35 nie odnotowano funkcjonowania tego instrumentu w ciągu całego roku.

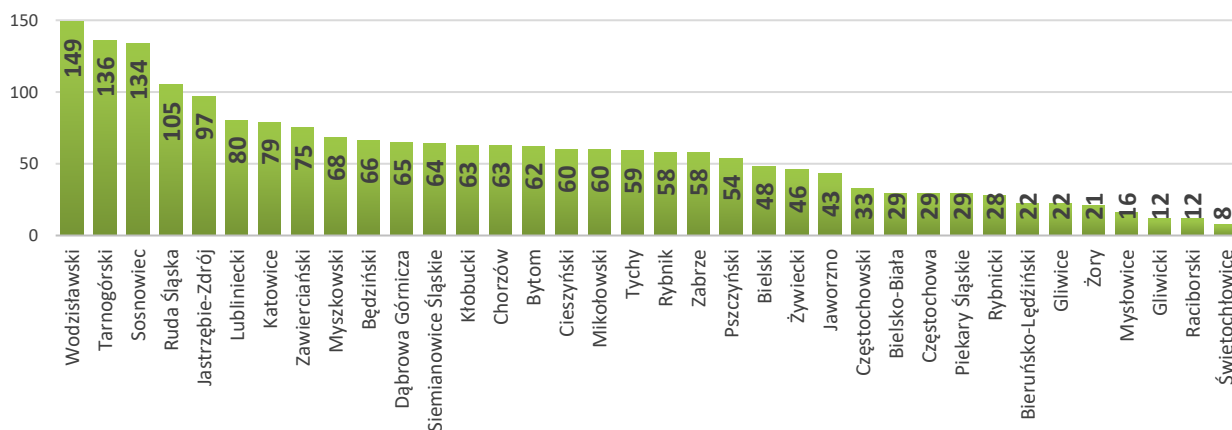
6.5 Zatrudnienie subsydiowane

Prace interwencyjne są inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w razie braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnych. W ich ramach pracodawcy zatrudniają bezrobotnych w zamian za uzyskiwaną z urzędu pracy refundację części kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne.

W 2023 r. w pracach interwencyjnych wzięło udział aż 2 053 osób, tj. o 825 mniej niż przed rokiem (w 2022 r. – 2 878 osób). Wśród korzystających z tej formy wsparcia kobiety stanowiły 61,8% (w 2022 r. odsetek kobiet był wyższy i wynosił 64,9%). W skali całego 2023 r. udział zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wynosił 23,5% (w 2022 r. – 25,7%).

W województwie śląskim zróżnicowany jest stopień organizacji prac interwencyjnych. W 2023 r. najwięcej bezrobotnych podjęło prace interwencyjne w powiatach: wodzisławskim (149 osób), tarnogórskim (136 osób) i Sosnowcu (134 osoby), a najmniej w Świętochłowicach (8 osób).

Wykres 23 Liczba osób, które rozpoczęły prace interwencyjne inicjowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2023 r.

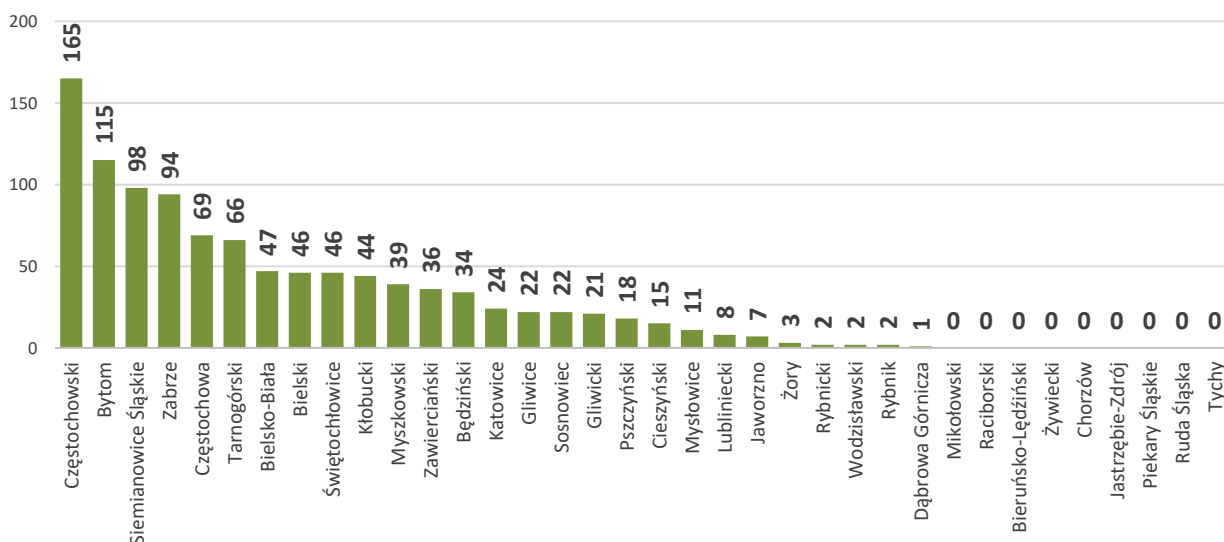

Roboty publiczne to zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W województwie śląskim w 2023 r. w ramach robót publicznych udzielono wsparcia 1 057 osobom (rok wcześniej – 1 366 osobom). W 2023 r. udział kobiet w robotach publicznych, podobnie jak w latach poprzednich, był wyższy niż mężczyzn i wynosił 68,5%.

Roboty publiczne najczęściej inicjowane były w powiecie częstochowskim oraz Bytomiu. W dziewięciu powiatach województwa nie realizowano tej formy wsparcia. W skali całego 2023 r. udział zatrudnienia w ramach robót publicznych w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wyniósł 12,1% (w 2022 r. 12,2%).

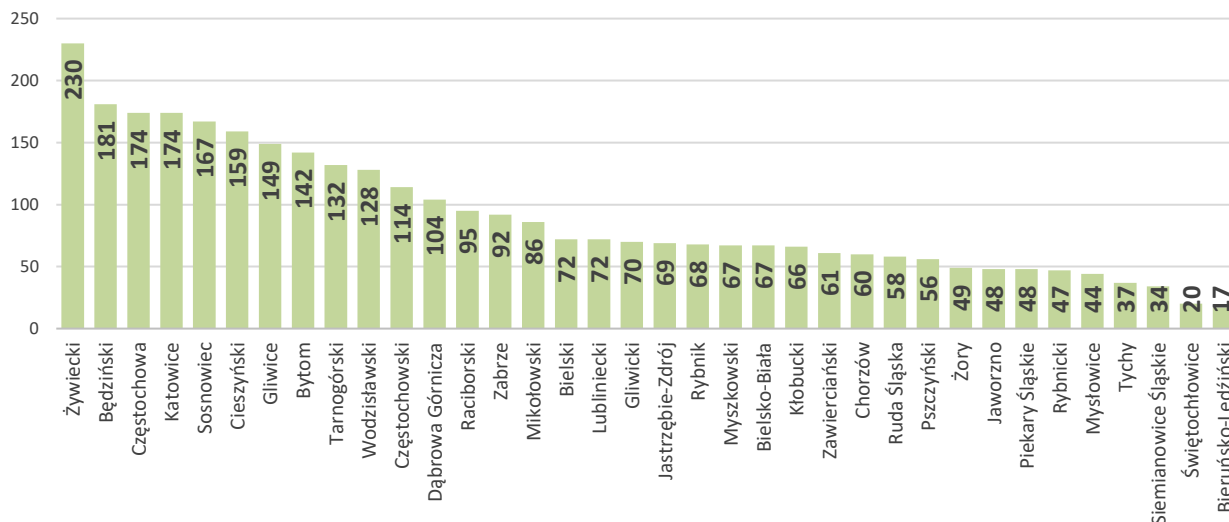
Wykres 24 Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych w województwie śląskim w 2023 r.

Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej były najczęściej stosowaną przez śląskie urzędy pracy formą zatrudnienia subsydiowanego. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy. Instrument ten wsparł inicjatywę utworzenia 3 257 nowych firm na terenie województwa i taką liczbę bezrobotnych w 2023 r. wyłączono z rejestrów urzędów pracy z tego tytułu. Porównując poprzedni rok sprawozdawczy obserwujemy zmniejszenie liczby udzielonych dotacji o 824. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. najwięcej dotacji udzielono w: powiecie żywieckim, powiecie

będzińskim, Częstochowie i Katowicach. Szczegółowe dane zawarto na wykresie 25. Kobiety nieco rzadziej od mężczyzn korzystały z opisywanej formy wsparcia. W analizowanym okresie środki na rozpoczęcie własnego biznesu uzyskały 1 602 bezrobotne panie tj. 49,2% ogółu wyłączonych z tytułu rozpoczęcia działalności gospodarczej (w 2022 r. – 1 920, tj. 47,0%). W 2023 r. z tytułu otrzymania dotacji i rozpoczęcia działalności gospodarczej wyłączono 430 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 13,2% wszystkich osób, które skorzystały z tego typu wsparcia oraz 191 osób po 50 roku życia, tj. 5,9%.

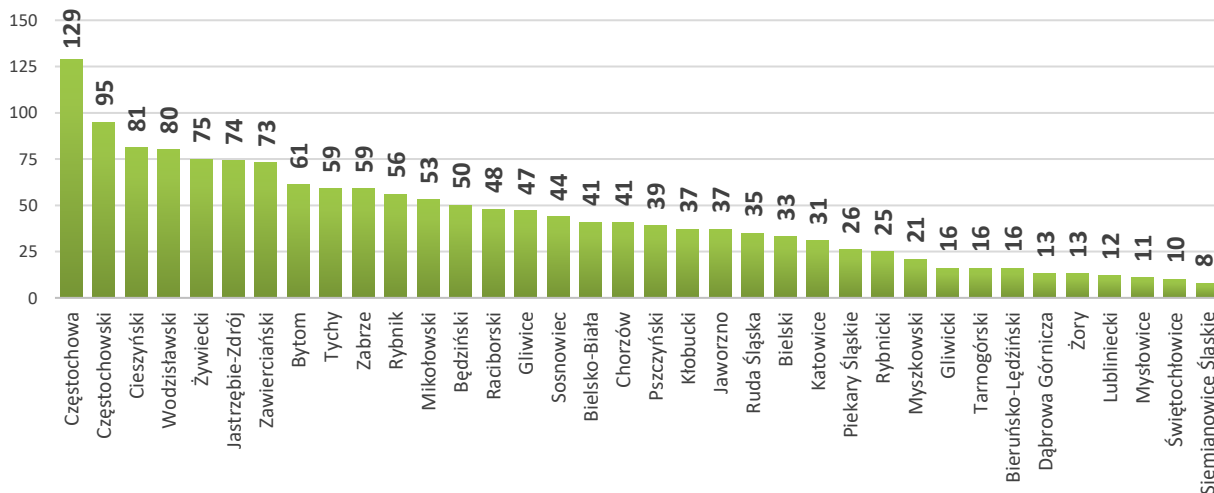
Wykres 25 Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przyznane przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2023 r.

Refundowane miejsca pracy to środki z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą. W ramach tego instrumentu pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia na stanowisku refundowanym skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące. Jest to z założenia bardzo efektywna forma, wspierająca rozwój przedsiębiorstw jak i zapewniająca stabilne stanowiska pracy dla bezrobotnych.

W ramach tego instrumentu śląscy przedsiębiorcy w 2023 r. zatrudnili 1 565 bezrobotnych we wszystkich 36 powiatach (w 2022 r. 1 833 bezrobotnych). Udział kobiet zatrudnionych na stanowiskach refundowanych był niższy niż mężczyzn i wyniósł 44,2% (rok wcześniej 45,3%). Największe zainteresowanie pracodawców omawianą formą wsparcia w 2023 r. notowano w: Częstochowie, powiecie częstochowskim, cieszyńskim i wodzisławskim. Niewielki udział w aktywizacji miały stanowiska refundowane w Siemianowicach Śląskich oraz Świętochłowicach. Od stycznia do grudnia 2023 r. udział refundacji kosztów zatrudnienia w ogólnej liczbie zatrudnienia subsydiowanego wyniósł w województwie śląskim 17,9% (w 2022 r. – 16,4%).

Wykres 26 Refundowane miejsca pracy przez powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim w 2023 r.

6.6 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne mają przede wszystkim spełniać rolę pomocową, a także kształtować aktywne postawy oraz przywracać zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Mają na celu, oprócz zapewnienia osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań społeczności lokalnych, zdyscyplinowanie bezrobotnych i ograniczenie możliwości wykonywania przez nich pracy w szarej strefie.

W 2023 r. z tytułu podjęcia prac społecznie użytecznych z rejestrów powiatowych urzędów pracy wyłączono 1 214 osób, w tym 549 kobiet (w 2022 r. – 1 318 osób, w tym 621 kobiet).

W analizowanym okresie osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 71,6% wyłączonych z tytułu rozpoczęcia prac społecznie użytecznych, tj. 869 osób (rok wcześniej było to 996 osób; 75,6%). Ponadto z danych statystycznych wynika, że szczególnie często do prac społecznie użytecznych kierowani byli bezrobotni powyżej 50 roku życia (646 osób) i stanowili oni 53,2% wyłączonych z tego tytułu (w 2022 r. - 748 osób, tj. 56,8%).

6.7 Pozostałe formy aktywizacji zawodowej

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosowane są różne formy aktywizacji zawodowej przeznaczone dla poszczególnych grup bezrobotnych. Dla osób do 30 roku życia są to: bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, bon szkoleniowy oraz refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne. Dla bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy lub sprawujących opiekę nad osobą zależną: grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, a dla bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat - dofinansowanie wynagrodzenia. Ponadto formą aktywizacji zawodowej są pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej udzielane przez pośredników finansowych wybieranych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W tabeli 37 przedstawiono dane liczbowe dotyczące udziału bezrobotnych w wymienionych formach aktywizacji, w układzie powiatów.

Tabela 37 Wybrane formy włączeń z ewidencji bezrobotnych w 2023 r.

powiaty	osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2023 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
będziński	6	0	0	6
bielski	15	0	8	0
cieszyński	24	1	54	0
częstochoowski	0	0	0	2
gliwicki	1	0	0	2
kłobucki	46	2	16	15
lubliniecki	8	0	0	4
mikołowski	0	0	2	0
myszkowski	17	0	0	0
pszczyński	4	1	1	0
raciborski	32	0	15	5
rybnicki	7	0	8	3
tarnogórski	14	0	0	5
bieruńsko - lędziński	0	0	0	0
wodzisławski	9	0	9	1
zawierciański	6	0	0	5
żywiecki	16	0	3	0
Bielsko – Biała	12	0	16	0
Bytom	5	0	0	0

powiaty	osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2023 r. z przyczyny:			
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia
Chorzów	0	0	0	9
Częstochowa	0	0	0	3
Dąbrowa Górnicza	6	0	1	1
Gliwice	2	0	0	3
Jastrzębie – Zdrój	19	6	0	0
Jaworzno	0	1	3	7
Katowice	13	2	7	11
Mysłowice	1	0	0	2
Piekary Śląskie	0	0	0	3
Ruda Śląska	3	0	0	6
Rybnik	12	0	9	9
Siemianowice Śląskie	4	0	1	0
Sosnowiec	5	0	4	0
Świętochłowice	0	0	1	0
Tychy	1	0	0	6
Zabrze	7	0	0	5
Żory	3	0	0	0
RAZEM	298	13	158	113

W 2023 roku (podobnie jak w 2022 r.) w województwie śląskim nie odnotowano włączeń z przyczyn: podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne oraz podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego. Zarówno w ubiegłym roku, jak i w roku poprzednim nie odnotowano również podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.

6.8 Dodatki aktywizacyjne

Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

- 1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W 2023 r. uprawnienia do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia nabyły 7 774 osoby (w 2022 r. – 6 763 osób) i wszystkie podjęły zatrudnienie z własnej inicjatywy, w tym 4 632 kobiety, co stanowiło 59,6%. Liczba uprawnionych do dodatku aktywizacyjnego w porównaniu z 2022 r. zwiększyła się o 1 011 osób.

7. Pasywne działania urzędów pracy. Bezrobotni z prawem do zasiłku.

Podstawowym instrumentem pasywnych działań powiatowych urzędów pracy jest wypłata zasiłków dla osób bezrobotnych. Świadczenie to jest formą wsparcia pieniężnego dla osób, które utraciły źródło utrzymania.

Zasiłek uzależniony jest od stażu pracy osoby bezrobotnej:

- gdy staż pracy wynosi do 5 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 80% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi od 5 do 20 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 100% zasiłku podstawowego,
- gdy staż pracy wynosi co najmniej 20 lat pracy - zasiłek jest wypłacany w wysokości 120% zasiłku podstawowego.

Według stanu na 31.12.2023 r. zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych. W końcu roku prawo do tego świadczenia posiadało 14,2% ogółu zaewidencjonowanych (tj. 8 842 osoby). W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 249 osób, wzrósł natomiast ich procentowy udział w ogóle zarejestrowanych o 0,2 p. proc. (31.12.2022 r. – 9,1 tys., tj. 14,0% ogółu).

W końcu 2023 roku 5 244 kobiety, tj. 15,6% wszystkich bezrobotnych pań posiadało uprawnienie do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim udział ten wzrósł o 0,2 p. proc.

Tabela 38 Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku

wyszczególnienie	liczba zarejestrowanych stan 31.12.2023 r.	bezrobotni z prawem do zasiłku	
		osoby	udział
bezrobotni ogółem	62 445	8 842	14,2%
kobiety	33 577	5 244	15,6%
mężczyźni	28 868	3 598	12,5%
bezrobotni zamieszkali na wsi	15 165	2 392	15,8%
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	19 326	1 862	9,6%
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	11 336	28	0,2%
kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	7 960	318	4,0%
bezrobotni do 25 roku życia	6 971	376	5,4%
bezrobotni do 30 roku życia	13 465	1 357	10,1%
długotrwale bezrobotni	26 456	74	0,3%
bezrobotni powyżej 50 roku życia	17 586	3 094	17,6%
bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1 175	32	2,7%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	8 527	1 174	13,8%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	141	26	18,4%
bezrobotni niepełnosprawni	5 826	654	11,2%

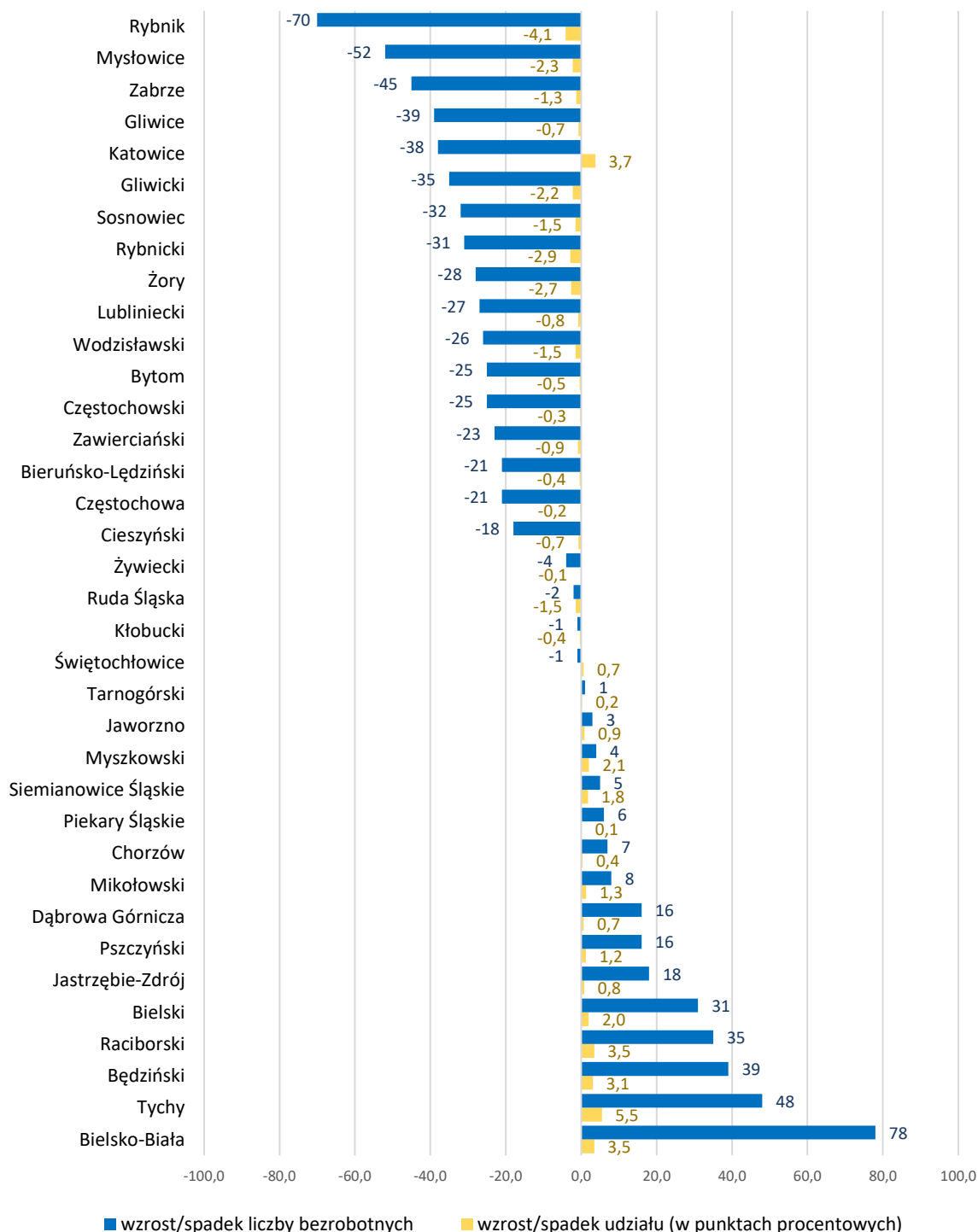
Na koniec 2023 roku najniższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych notowano w: powiecie wodzisławskim, tarnogórskim oraz w Sosnowcu i Mysłowicach. Odwrotna sytuacja wystąpiła w Tychach, powiecie bieruńsko-łędzkim oraz w Bielsku-Białej.

Tabela 39 Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku oraz ich udział w ogóle zarejestrowanych w powiatach województwa śląskiego wg. stanu na 31.12.2023 r.

powiat	liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	udział w ogóle zarejestrowanych
będziński	372	15,4%
bielski	330	18,8%
cieszyński	404	12,7%
częstochowski	421	17,4%
gliwicki	133	10,7%
kłobucki	325	14,7%
lubliniecki	186	13,4%
mikołowski	185	18,5%
myszkowski	220	15,7%
pszczyński	200	14,7%
raciborski	178	12,9%
rybnicki	94	12,7%
tarnogórski	237	10,4%
bieruńsko-lędziński	73	22,3%
wodzisławski	225	9,7%
zawierciański	247	12,7%
żywiecki	447	18,9%
Bielsko-Biała	373	20,2%
Bytom	478	13,5%
Chorzów	173	12,6%
Częstochowa	528	16,3%
Dąbrowa Górnicza	313	12,8%
Gliwice	255	11,5%
Jastrzębie-Zdrój	154	13,9%
Jaworzno	187	15,4%
Katowice	364	16,8%
Mysłowice	111	10,6%
Piekary Śląskie	123	11,5%
Ruda Śląska	180	16,0%
Rybnik	158	11,3%
Siemianowice Śląskie	135	16,9%
Sosnowiec	400	10,6%
Świętochłowice	68	13,6%
Tychy	238	23,4%
Zabrze	238	11,0%
Żory	89	12,9%

Analizując sytuację w ujęciu rocznym zaobserwować można, iż największy spadek liczby zarejestrowanych omawianej kategorii zanotowano w Rybniku o 70 osób, Mysłowicach o 52 osoby i w Zabrzu o 45 osób. Największy wzrost liczby zarejestrowanych osób z prawem do tego świadczenia zanotowano w Bielsku-Białej (o 78 osób), w Tychach (o 48 osób) i powiecie będzińskim (o 39 osób). Odmierna sytuacja niż w pozostałych powiatach wystąpiła w mieście Katowice, gdzie obserwowany jest spadek zasiłkobiorców przy jednoczesnym wzroście udziału tej kategorii bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych. Szczegóły w układzie powiatów przedstawia wykres 27.

Wykres 27 Roczny spadek/wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku oraz zmiany w wysokości udziału bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie zarejestrowanych w powiatach woj. śląskiego.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 2 maja 2023 r. w sprawie wysokości zasiłku dla bezrobotnych (M.P. 2023 poz. 496) od 1 czerwca 2023 r. wysokość świadczenia wynosi 1 491,90 zł w okresie pierwszych 90 dni oraz 1 171,60 zł w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

8. Wydatki z Funduszu Pracy

Jednym z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy jest Fundusz Pracy (FP) będący państwowym funduszem celowym. Zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dysponentem FP jest minister właściwy do spraw pracy.

Ze środków FP finansowane są tzw. aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Formy aktywne mają za zadanie przywrócenie bezrobotnego na otwarty rynek pracy, pasywne zaś, częściowo rekompensują brak pracy i stanowią osłonę socjalną na czas pozostawania bez zatrudnienia (zasiłki). Środki te w głównej mierze wspierają aktywizację zawodową osób bezrobotnych na regionalnym rynku pracy poprzez usługi świadczone przez powiatowe urzędy pracy. W ramach działań PUP na rzecz osób bezrobotnych wzmożony nacisk położony jest na aktywizację osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Duży wpływ na skalę i strukturę wydatków z FP ma sytuacja występująca w danym okresie na rynku pracy, a w szczególności poziom bezrobocia, liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłków i świadczeń, a także sytuacja społeczno-gospodarcza kraju. W 31 powiatowych urzędach pracy z województwa śląskiego wydatki FP na obsługę bezrobocia w okresie styczeń – grudzień 2023 r. wyniosły 528 318,4 tys. zł.⁹, w porównaniu z kosztami poniesionymi w 2022 r. kwota ta uległa zmniejszeniu o 1,3%.

Tabela 40 Wydatki z FP w województwie śląskim w latach 2022 – 2023

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
wydatkowane środki FP ogółem	535 357,0	100,0%	528 318,4	100,0%
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	167 822,8	31,3%	177 307,2	33,6%
programy na rzecz promocji zatrudnienia	296 503,2	55,4%	264 783,3	50,1%
pozostałe	71 031,0	13,3%	86 227,9	16,3%

W ramach wydatków z Funduszu Pracy w 2023 roku na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 177 307,2 tys. zł, tj. o 5,7% więcej niż w okresie styczeń – grudzień 2022 r.

W tym miejscu należy przypomnieć, że na dzień 31.12.2023 r. uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych było 8 842 osoby. W roku 2023, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej środków na zasiłki wydatkowano w Powiatowych Urzędach Pracy w: Częstochowie 19 502,6 tys. zł oraz w Bielsku Białej 13 736,4 tys. zł, a najmniej w Świętochłowicach 1 628,3 tys. zł.

W województwie śląskim na realizację wszystkich aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2023 roku wydatkowano 296 533,3 tys. zł (56,1% ogółu wydatków).

W poniższej tabeli przedstawiono nakłady na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2022 – 2023. Wśród tych wydatków najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej oraz staże.

Tabela 41 Wydatki na wybrane aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.		spadek/wzrost w tys. zł
	w tys. zł	udział w ogółem	w tys. zł	udział w ogółem	
suma wybranych wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	296 011,2	100,0%	261 671,3	100,00%	-34 339,9
dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	112 837,1	38,1%	101 560,6	38,8%	-11 276,5
staże	79 903,8	27,0%	66 333,4	25,4%	-13 570,4
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	35 147,0	11,9%	30 396,4	11,6%	-4 750,6
roboty publiczne	18 637,9	6,3%	18 973,5	7,3%	335,6
prace interwencyjne	17 355,3	5,9%	17 540,9	6,7%	185,6
szkolenia	14 254,9	4,8%	11 735,9	4,5%	-2 519,0
bon na zasiedlenie	3 291,9	1,1%	3 168,9	1,2%	-123,0
dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia	2 938,5	1,0%	2 359,4	0,9%	-579,1
bon zatrudnieniowy	2 504,7	0,9%	2 314,9	0,9%	-189,8
projekty pilotażowe	4 233,4	1,4%	2 265,3	0,9%	-1 968,1

⁹ Źródło: sprawozdanie MRiPS-02 o przychodach i wydatkach FP za grudzień 2023 r.

wyszczególnienie	2022 r.		2023 r.		spadek/wzrost w tys. zł
	w tys. zł	udział w ogółem	w tys. zł	udział w ogółem	
studia podyplomowe	1 777,8	0,6%	1 990,5	0,8%	212,7
prace społecznie użyteczne	1 461,6	0,5%	1 631,5	0,6%	169,9
badania osób bezrobotnych	648,3	0,2%	567,6	0,2%	-80,7
koszty przejazdu, zakwaterowania	282,7	0,1%	233,1	0,1%	-49,6
koszty specyficznych elementów programów specjalnych	255,7	0,1%	231,7	0,1%	-24,0
opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	262,6	0,1%	193,0	0,1%	-69,6
zatrudnienie wspierane	127,8	0,0%	88,1	0,0%	-39,7
przygotowanie zawodowe dorosłych	90,1	0,0%	86,5	0,0%	-3,6

Źródło: Sprawozdania MRIPS-02 za 2022 r. i 2023 r.

W analizowanym roku prowadzone przez powiatowe urzędy pracy działania aktywizacyjne ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych oraz osób bezrobotnych po 50 roku życia uległy zwiększeniu.

W Śląskiem w 2023 r. spośród wszystkich środków z FP 101 357,5 tys. zł przeznaczonych zostało na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia młodych bezrobotnych i w porównaniu z 2022 r. uległy one zmniejszeniu o 14 241,4 tys. zł (tj. o 12,3%). Wśród powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego największy udział wydatków na wsparcie młodzieży do 30 roku życia, odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lublińcu (50,2% wszystkich wydatków w tym powiecie na programy na rzecz promocji zatrudnienia), w Zawierciu (48,6%) i w Piekarach Śląskich (48,4%), natomiast najmniejszy udział odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy: w Sosnowcu (23,3%) i Świętochłowicach (28,7%).

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. na aktywizację osób 50+ przeznaczono 27 756,8 tys. zł, tj. o 272,2 tys. zł. więcej niż w 2022 r. Największy udział wydatków na tę grupę osób odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku Białej (18,7% wszystkich wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia) następnie w Świętochłowicach (16,7%) i w Chorzowie (16,3%). Natomiast najmniejszy odsetek wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach (5,0%) oraz w Sosnowcu (5,2%). Należy zaznaczyć, iż struktura wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia ze względu na grupy wiekowe jest uwarunkowana między innymi sytuacją demograficzną w poszczególnych powiatach województwa.

Tabela 42 Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia oraz ich udział w wydatkach na programy na rzecz promocji zatrudnienia 2023 r.

powiatowe urzędy pracy	wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące osób bezrobotnych do 30 roku życia w 2023 r.		wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2023 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
Będzin	4 592,1	39,8%	985,7	8,5%
Bielsko Biała	5 088,4	36,6%	2 604,1	18,7%
Bytom	5 736,7	41,7%	1 735,1	12,6%
Chorzów	1 859,6	36,0%	843,7	16,3%
Cieszyn	5 357,6	46,0%	943,5	8,1%
Częstochowa	8 176,7	33,2%	3 537,8	14,4%
Dąbrowa Górnicza	2 894,0	38,2%	750,6	9,9%
Gliwice	4 489,9	34,6%	1 376,1	10,6%
Jastrzębie	2 004,7	32,1%	540,0	8,6%
Jaworzno	2 250,6	38,9%	542,2	9,4%
Katowice	4 103,2	37,5%	1 267,6	11,6%
Kłobuck	4 088,6	42,2%	1 356,1	14,0%
Lubliniec	2 586,3	50,2%	503,5	9,8%
Mikołów	2 222,8	43,4%	393,2	7,7%
Mysłowice	1 514,7	45,1%	187,6	5,6%
Myszków	2 410,5	41,0%	691,8	11,8%
Piekary Śląskie	1 974,5	48,4%	269,3	6,6%
Pszczyna	2 129,0	39,7%	566,4	10,6%
Racibórz	1 998,1	30,6%	377,1	5,8%
Ruda Śląska	1 942,1	38,1%	359,4	7,0%
Rybnik	3 161,8	33,6%	600,2	6,4%
Siemianowice Śląskie	2 080,4	38,6%	654,6	12,2%
Sosnowiec	3 408,3	23,3%	759,5	5,2%

powiatowe urzędy pracy	wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące osób bezrobotnych do 30 roku życia w 2023 r.		wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2023 r.	
	w tys. zł	udział	w tys. zł	udział
Świętochłowice	696,6	28,7%	404,3	16,7%
Tarnowskie Góry	3 759,7	35,5%	1 216,1	11,5%
Tychy	3 198,8	45,9%	626,1	9,0%
Wodzisław Śląski	4 115,4	43,8%	811,0	8,6%
Zabrze	3 380,3	37,5%	836,1	9,3%
Zawiercie	4 034,0	48,6%	863,3	10,4%
Żory	1 152,5	35,3%	162,5	5,0%
Żywiec	4 949,5	45,2%	992,2	9,1%
ogółem PUP	101 357,5	38,3%	27 756,8	10,5%

W ramach wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, istotną pozycją są środki wydatkowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W 2023 r. wydatki na szkolenia w ramach KFS wynosiły w województwie śląskim 31 750,1 tys. zł. Z danych zamieszczonych w tabeli 43 wynika, iż nakłady w stosunku do 2022 r. w województwie śląskim wzrosły o prawie 6,1 mln zł. Największy wzrost wydatków z KFS w stosunku do roku poprzedniego wystąpił w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach o 874,9 tys. zł oraz w Częstochowie o 873,2 tys. zł. Tylko w 3 powiatowych urzędach pracy odnotowano spadek wydatków na ten cel tj. w Żorach o 1,5 tys., Rudzie Śląskiej 17,6 tys. oraz Mysłowicach o 44,2 tys.

Tabela 43 Wydatki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

powiatowe urzędy pracy	wydatki z KFS (w tys. zł)		spadek/wzrost w 2023 r. w stosunku do 2022 r.	
	2022 r.	2023 r.	w tys. zł	w %
Będzin	667,2	818,0	150,8	22,6%
Bielsko Biala	1 566,5	1 844,6	278,1	17,8%
Bytom	734,3	918,2	183,9	25,0%
Chorzów	693,7	783,0	89,3	12,9%
Cieszyn	863,6	1 121,0	257,4	29,8%
Częstochowa	1 687,6	2 560,8	873,2	51,7%
Dąbrowa Górnicza	826,6	1 119,7	293,1	35,5%
Gliwice	3 085,8	3 086,7	0,9	0,0%
Jastrzębie Zdrój	599,4	736,3	136,9	22,8%
Jaworzno	589,7	725,3	135,6	23,0%
Katowice	1 625,5	2 500,4	874,9	53,8%
Kłobuck	370,6	465,4	94,8	25,6%
Lubliniec	406,7	472,4	65,7	16,1%
Mikołów	704,3	939,4	235,1	33,4%
Mysłowice	353,1	308,9	-44,2	-12,5%
Myszków	353,5	447,4	93,9	26,6%
Piekary Śląskie	233,7	314,0	80,3	34,4%
Pszczyna	771,4	999,9	228,5	29,6%
Racibórz	698,9	912,0	213,1	30,5%
Ruda Śląska	796,6	779,0	-17,6	-2,2%
Rybnik	1 000,0	1 210,0	210,0	21,0%
Siemianowice Śląskie	399,8	484,5	84,7	21,2%
Sosnowiec	850,4	1 165,5	315,1	37,0%
Świętochłowice	192,6	236,4	43,8	22,7%
Tarnowskie Góry	873,0	1 078,7	205,7	23,6%
Tychy	1 758,6	2 119,1	360,5	20,5%
Wodzisław Śląski	719,1	821,0	101,9	14,2%
Zabrze	918,5	1 163,8	245,3	26,7%
Zawiercie	542,7	689,2	146,5	27,0%
Żory	251,5	250,0	-1,5	-0,6%
Żywiec	558,6	679,7	121,1	21,7%
ogółem	25 693,5	31 750,1	6 056,6	23,6%

9. Sytuacja w górnictwie

9.1 Pracujący w sekcji Górnictwo i wydobywanie – dane statystyczne GUS

Według danych GUS w województwie śląskim w 2022 r. w sekcji Górnictwo i wydobywanie pracowało 78,6 tys. osób stanowiących 60,1% ogółu pracujących w sekcji B w Polsce i jednocześnie 4,9% ogółu pracujących na Śląsku. Liczba osób pracujących w sekcji B w województwie śląskim wzrosła o 692 osoby tj. o 0,9% w stosunku do 2021 r. Mężczyźni stanowili 89,3% wszystkich zatrudnionych w górnictwie.

Tabela 44 Pracujący ogółem, w tym w sekcji B Górnictwo i wydobywanie w Polsce i na Śląsku w latach 2021 – 2022

pracujący ogółem wg siedziby pracy głównej 2022 r.*				pracujący w sekcji B Górnictwo i wydobywanie								
				ogółem		spadek/wzrost w stosunku do 2021 r.		mężczyźni				
				2021 r.	2022 r.	osoby	w %	2021 r.	% w ogółem	2022 r.	% w ogółem	
wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	% w ogółem									
*POLSKA	15 209 678	8 047 076	52,9	140 524	130 911	- 9 613	-6,8	125 690	89,4	116 790	89,2	
*ŚLĄSKIE	1 614 982	878 878	54,4	77 927	78 619	692	0,9	69 913	89,7	70 200	89,3	

* Zmiana metodologii gromadzenia danych, dane zbierane od 2022 r. - <https://stat.gov.pl/aktualnosci/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-zmiany-struktury-zrodel-danych-w-badaniu-pracujacy-w-gospodarce-narodowej-wprowadzonej-w-2023-roku,490,2.html>

Źródło: GUS, BDL Kategoria: RYNEK PRACY; Grupa: PRACUJĄCY, ZATRUDNIENI I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENI WEDŁUG PKD2007; Podgrupa: Pracujący w gospodarce narodowej według PKD (wg siedziby pracy głównej)

9.2 Bezrobotni według zawodów związanych z górnictwem¹⁰ - dane statystyczne WUP w Katowicach

Na koniec 2023 r. w zawodach górniczych zarejestrowanych było 1 071 osób, co stanowiło 1,7% ogółu bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w wybranych zawodach górniczych w stosunku do 2022 roku spadła o 95 osób, tj. o 8,1%. Najwięcej osób było zarejestrowanych w zawodach: *górnik eksploatacji podziemnej, robotnik górniczy dołowy, mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego oraz elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego.*

Tabela 45 Zarejestrowani bezrobotni w wybranych zawodach górniczych w województwie śląskim na koniec 2022 i 2023 roku

zawody i specjalności		zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2022 r.		zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2023 r.		wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.	
symbol	nazwa	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
132201	kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu	0	0	2	1	2	1
132204	kierownik ruchu zakładu górniczego lub zakładu	0	0	0	0	0	0
132290	pozostali kierownicy w górnictwie	4	1	2	0	-2	-1
214601	inżynier górnik - górnictwo otworowe	1	1	0	0	-1	-1
214602	inżynier górnik - górnictwo odkrywkowe	1	0	0	0	-1	0
214603	inżynier górnik - górnictwo podziemne	17	3	12	3	-5	0
214604	inżynier górnik - wiertnictwo	1	0	0	0	-1	0
214609	inżynier geofizyk - geologia górnicza i poszukiwawcza	7	2	1	0	-6	-2
214690	pozostali inżynierowie górnictwa i metalurgii	22	5	11	3	-11	-2
216502	inżynier geodeta - geodezja górnicza	6	2	8	2	2	0
311701	technik górnictwa odkrywkowego	1	0	0	0	-1	0
311702	technik górnictwa otworowego	0	0	0	0	0	0
311703	technik górnictwa podziemnego	25	3	31	2	6	-1
311706	technik przeróbki kopalin stałych	3	2	1	1	-2	-1
311707	technik wiertnik	1	0	1	0	0	0

¹⁰ Na podstawie danych z Załącznika 1 do sprawozdania MRiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za rok 2022 i rok 2023

zawody i specjalności		zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2022 r.		zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12. 2023 r.		wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.	
symbol	nazwa	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
311790	pozostali technicy górnictwa metalurgii i pokrewni	1	0	1	0	0	0
312101	osoba dozoru ruchu w górnictwie odkrywkowym	1	0	1	0	0	0
312103	osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnym	3	0	2	0	-1	0
312190	pozostałe osoby dozoru ruchu w górnictwie	2	0	1	0	-1	0
541902	ratownik górniczy	2	0	0	0	-2	0
712605	monter rurociągów górniczych	0	0	1	0	1	0
723305	mechanik maszyn i urządzeń górnictwa odkrywkowego	0	0	0	0	0	0
723306	mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	104	13	108	18	4	5
741212	elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	84	0	73	0	-11	0
754201	strzałowy (górnik strzałowy)	1	0	1	0	0	0
811101	górnik eksploatacji podziemnej	641	0	585	0	-56	0
811102	górnik odkrywkowej eksploatacji złóż	9	0	7	0	-2	0
811103	sygnalista szybowy	1	0	0	0	-1	0
811108	operator maszyn urabiających i ładujących	1	0	1	0	0	0
811190	pozostali górnicy podziemni i odkrywkowi eksploatacji złóż	20	1	18	2	-2	1
811203	operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej	25	14	19	11	-6	-3
811204	operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania	8	3	5	3	-3	0
811205	operator maszyn i urządzeń przeróbczych	1	0	2	0	1	0
811290	pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki kopalin	3	0	2	0	-1	0
811301	górnik eksploatacji otworowej	3	0	3	0	0	0
811302	operator urządzeń do obróbki odwiertów wydobywczych	1	0	0	0	-1	0
811304	wiertacz studni	0	0	1	0	1	0
811305	wiertacz	3	0	3	0	0	0
811390	pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1	0	0	0	-1	0
834302	maszynista górniczych maszyn wyciągowych	4	0	6	0	2	0
931101	robotnik górniczy dolowy	116	1	127	1	11	0
931102	robotnik naziemny w górnictwie	37	13	34	9	-3	-4
931190	pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i	5	4	1	0	-4	-4
razem		1 166	68	1 071	56	-95	-12

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w zawodach górniczych przeważają osoby powyżej 50 roku życia – 782 osoby, tj. 73,0% (2022 r. – 834 osoby, tj. 71,5%) oraz osoby długotrwale bezrobotne – 579 osób, tj. 54,1% (2022 r. – 655, tj. 56,2%).

W 2023 r. zgłoszono 2 545 informacji o wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej w zawodach górniczych¹¹, co stanowiło 2,2% wszystkich zgłoszonych ofert pracy (2022 r. – 1 342 informacje, tj. 1,0%). W stosunku do analogicznego okresu 2022 r. liczba ofert pracy w zawodach górniczych wzrosła o 89,6%, czyli o 1 203 oferty. Najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach *górnika eksploatacji podziemnej*, tj. 30,9% z ogółu ofert zgłoszonych w zawodach górniczych, *pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach* 19,6%, *elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego* 15,5%, *mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego* 9,7%, *robotnik górniczy dolowy*, tj. 8,8%. Na koniec okresu sprawozdawczego w dyspozycji powiatowych urzędów pracy pozostały 164 oferty pracy dotyczących zawodów górniczych.

¹¹ W załączniku 1 za 2022 r. i 2023 r. każde wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawcę powinno zostać przypisane do odpowiedniego symbolu zawodu zgodnie z wykazem zawodów.

Tabela 46 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w wybranych zawodach górniczych w województwie śląskim w 2022 i 2023 roku (według 2023 r.)

zawody i specjalności		zgłoszone w okresie sprawozdaw			zgłoszone w okresie sprawozda			wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.
symbol	nazwa	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	w końcu okresu sprawozdawczego	
311703	technik górnictwa podziemnego	4	0	0	56	0	18	52
311790	pozostali technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0	0	0	1	0	0	1
312101	osoba dozoru ruchu w górnictwie odkrywkowym	0	0	0	1	1	0	1
312103	osoba dozoru ruchu w górnictwie podziemnym	76	0	34	68	0	0	-8
312190	pozostałe osoby dozoru ruchu w górnictwie	7	0	5	36	0	5	29
723306	mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	14	0	0	247	0	0	233
741212	elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	141	0	30	395	0	28	254
754201	strzałowy (górnik strzałowy)	65	0	10	35	0	5	-30
811101	górnik eksploatacji podziemnej	546	0	112	786	0	93	240
811190	pozostali górnicy podziemni i odkrywkowi eksploatacji złóż	159	0	0	112	0	2	-47
811203	operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	28	0	1	17	0	0	-11
811204	operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	1	0	0	3	0	0	2
811205	operator maszyn i urządzeń przeróbczych	0	0	0	29	0	0	29
811305	wiertacz	14	0	0	34	0	0	20
811390	pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0	0	0	1	0	0	1
931101	robotnik górniczy dołowy	257	0	97	224	0	13	-33
931190	pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	30	0	0	500	0	0	470
razem		1 342	0	289	2 545	1	164	1 203

9.3 Sytuacja w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego pn.: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego”¹²

Działalność górnicza w województwie śląskim jest skoncentrowana w środkowej części regionu, w zagłębiach węgla kamiennego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego oraz Rybnickiego Okręgu Węglowego. Zakłady wydobywcze i elektrownie węglowe położone są w 17 powiatach, zlokalizowanych wzdłuż osi Rybnik-Katowice¹³, a większość produkcji węgla odbywa się w podregionie rybnickim. Górnictwo odpowiada za 1% zatrudnienia w Polsce i prawie 5% w województwie śląskim.

Na Śląsku transformacja dotknie bezpośrednio i pośrednio znaczną liczbę pracowników – 72 tys. osób zatrudnionych w spółkach górniczych (dane z 2020 r.) i dodatkowo według szacunków 21 tys. miejsc pracy, z czego 17,3 tys. w firmach podwykonawczych i 3,7 tys. w spółkach powiązanych.

¹² L. Christiaensen, C. Ferré, T. Gajderowicz, E. Ruppert Bulmer, S. Wrona: „W kierunku sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Wyzwania rynku pracy i perspektywy mieszkańców województwa śląskiego.”, World Bank Group, 2022 r.

¹³ Zatrudnienie w górnictwie jest skoncentrowane w 17 powiatach: Jastrzębie-Zdrój, bieruńsko-łędziński, Rybnik, Ruda Śląska, Katowice, wodzisławski, pszczyński, gliwicki, mikołowski, Bytom, Mysłowice, Jaworzno, Gliwice, bielski, będziński, Zabrze, Piekary Śląskie.

Większość pośrednich miejsc pracy w firmach podwykonawczych dotyczy pracy fizycznej w produkcji i budownictwie, ale rośnie udział firm z sektora średnio-wysokich technologii.

W 2019 roku średni wiek pracownika górnictwa węgla kamiennego w województwie śląskim wynosił 39 lat, przy czym odnotowano znaczną różnicę pomiędzy pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach pod ziemią i na powierzchni (odpowiednio: 36 i 48 lat). Tak młodą strukturę wiekową tłumaczą kryteria kwalifikujące do przejścia na emeryturę. Zdecydowana większość pracowników górnictwa to mężczyźni – kobiety stanowią mniej niż 10% zatrudnionych, przy czym zdecydowana większość pracuje na powierzchni, na stanowiskach robotniczych lub administracyjnych. Większość z nich osiągnie wiek emerytalny w trwającej dekadzie (IBS, 2021).

Ośmiu na dziesięciu pracowników sektora górnictwa to pracownicy fizyczni, z których większość posiada wykształcenie zawodowe: średnie lub zasadnicze (odpowiednio: 52% i 37%). Górnicy dołowi najczęściej ukończyli szkołę średnią (55%), podczas gdy pracownicy naziemni częściej mieli wykształcenie zawodowe (52%). Większość kadry inżyniersko-technicznej ma wykształcenie wyższe lub średnie (odpowiednio: 68% i 30%) – tak wysoki poziom wykształcenia wynika z procedur wymaganych do awansu. Ponadto, pracownicy biurowi i administracyjni w równej proporcji posiadają wykształcenie średnie lub wyższe (odpowiednio: 49% i 50%).

W 2021 roku przeprowadzono badanie umiejętności i preferencji zawodowych wśród pracowników bezpośrednio dotkniętych odejściem od węgla, zatrudnionych w 16 oddziałach spółek Tauron, PGG i SRK, w którym udział wzięło 3 030 pracowników. Przekrojowe kompetencje pracowników górnictwa są oceniane poprzez porównanie z kompetencjami szerszej pojmowanej wojewódzkiej i ogólnokrajowej puli pracowników, przy użyciu tych samych pytań i podobnych ram badania co w przypadku Bilansu Kapitału Ludzkiego (BKL). Wyróżniono następujące umiejętności, zbieżne z tymi stosowanymi w BKL: samoorganizacja i inicjatywa, komunikatywność, organizowanie i wykonywanie pracy biurowej, umiejętność zarządzania ludźmi i organizowania ich pracy, biegła znajomość języka polskiego (w mowie i piśmie), umiejętność wyszukiwania i analizowania informacji oraz wyciągania wniosków, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wykonywanie prostych rachunków, gotowość do częstych podróży służbowych, znajomość specjalistycznych programów komputerowych, umiejętność kodowania i tworzenia stron internetowych, zdolności artystyczne i twórcze, sprawność fizyczna. Pracownicy koncernów górniczych z wykształceniem wyższym uzyskują podobne wyniki w zakresie umiejętności przekrojowych jak pozostali Polacy. Natomiast pracownicy z niższym wykształceniem mają stosunkowo niższe kwalifikacje w odniesieniu do pozostałej populacji. W obu przypadkach lepiej wypadają jednak umiejętności techniczne, a gorzej cyfrowe. W ramach koncernów górniczych górnicy mają najniższy profil umiejętności, znacznie niższy od kierowników i techników zawodowych, pracowników elektrowni, pracowników administracyjnych i remontowych. Luka w umiejętnościach jest największa w zakresie organizacji pracy, umiejętności cyfrowych i prostych rachunków. Z drugiej strony górnicy czują się pewniej w zakresie konserwacji, montażu i naprawy urządzeń technicznych. Mężczyźni wykazują wyższe kompetencje techniczne i kierownicze oraz sprawność fizyczną (większość pracowników związanych z węglem to mężczyźni); kobiety wykazują większe zdolności twórcze oraz mają lepsze umiejętności współpracy i komunikacji. Podsumowując, górnicy stanowią większość całkowitej siły roboczej związanej z węglem, co sugeruje, że będą mieli większe trudności z przejściem do innych zawodów ze względu na niższe umiejętności przekrojowe. Większość pracowników byłaby jednak skłonna do przekwalifikowania się lub nabycia nowych kompetencji przy poszukiwaniu innej pracy, w tym umiejętności językowych i cyfrowych.

Pracownicy związani z węglem w województwie śląskim wykazują dużą niechęć do zmiany miejsca zamieszkania (szczególnie kobiety i osoby gorzej wykształcone oraz starsze) wykazują także niechęć do dłuższych dojazdów do pracy (zwłaszcza kobiety, osoby z wyższym wykształceniem i starsze), ważna jest dla nich stabilność zatrudnienia i dalsze wykorzystywanie już posiadanych kompetencji (głównie kobiety i osoby starsze). Pracownicy bardzo cenią sobie zgodność nowej pracy z posiadanym wykształceniem i kompetencjami oraz bezpieczeństwo zatrudnienia mierzone umową na czas nieokreślony. Są skłonni zaakceptować gorsze warunki na początku zatrudnienia, jeśli będą mieli dobre perspektywy na wzrost wynagrodzenia w ciągu najbliższych kilku lat. Większość pracowników zgodziłaby się zamienić część wynagrodzenia na korzyści pozapłacowe (np. kursy certyfikowane/szkolenia, prywatna opieka medyczna, elastyczny czas pracy). Jednocześnie nie cenią sobie dodatków rzeczowych, takich jak telefon komórkowy czy komputer, ani opieki nad dziećmi. Przywiązanie do pracy w sektorze górnictwa było najsilniejsze wśród osób starszych i pracujących pod ziemią. Jedynie osoby młodsze, a także lepiej wykształcone (pracujące na powierzchni) pozytywnie oceniały pracę w sektorach energii odnawialnej. Większość pracowników uważa, że ich umiejętności są zgodne z zakresem zadań i obowiązków służbowych. Dotyczy to 66% pracowników górnictwa; przy czym 26% zatrudnionych w spółkach PGG/SRK/Tauron uważa, że posiada

wystarczające umiejętności, by wykonywać bardziej wymagające zadania. Co siódma kobieta (15%) i co dziewiąty mężczyzna (12%) deklaruje, że potrzebuje dodatkowego szkolenia, aby dobrze wykonywać swoją obecną pracę. Dla 39% osób praca wykonywana w spółce górniczej jest niezgodna z posiadanym wykształceniem i umiejętnościami, dotyczy to szczególnie pracowników w młodszym wieku (do 45 roku życia łącznie). Większość pracowników (61%) byłaby skłonna przekwalifikować się lub zdobyć dodatkowe kompetencje potrzebne w nowej pracy. Pracownicy spółek PGG/SRK/Tauron są przede wszystkim zainteresowani szkoleniami rozwijającymi/podnoszącymi kompetencje twarde (65%), a prawie 53% chciałoby rozwinąć umiejętności miękkie (asertywność, komunikacja itp.) i umiejętności w zakresie metod poszukiwania pracy. Najbardziej poszukiwanym rodzajem szkolenia były kursy językowe, co sugeruje, że pracownicy upatrują źródeł dobrej jakości miejsc pracy w sektorach o wyższej konkurencyjności w skali krajowej lub globalnej. Pracownicy podkreślają również chęć uczestnictwa w szkoleniach z umiejętności cyfrowych – jest to dziedzina, w której oceniają swoje kompetencje jako wyjątkowo niskie.

Ustalenia te rzucają istotne światło na preferencje pracowników dotkniętych skutkami transformacji i warto je wziąć pod uwagę przy sporządzaniu planów ponownego zagospodarowania i projektowaniu inwestycji, aby stworzyć atrakcyjne miejsca pracy i opracować realne ścieżki zmiany pracy. Na podstawie zebranych informacji oraz wyników badań ogólnopolskich i wojewódzkich podjęto prace nad zbudowaniem narzędzia do analizy realnych ścieżek zmiany pracy osób pracujących w sektorach związanych z węglem, wspomagającego doradców zawodowych, koncerny górnicze, publiczne służby zatrudnienia (PSZ) i władze lokalne w wyborze właściwych priorytetów oraz podjęciu optymalnych decyzji co do nakładów czasowych i inwestycyjnych oraz zaprojektowania programów przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

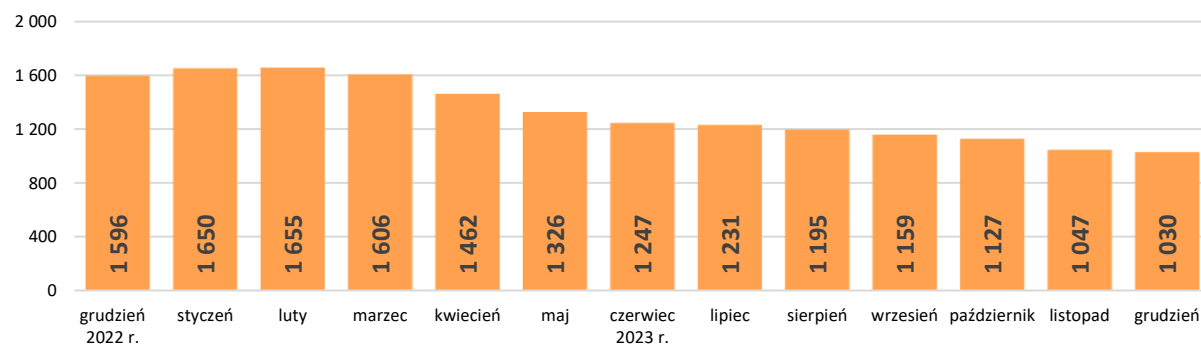
Kluczowym wyzwaniem w przyszłości będzie zapewnienie odpowiednich możliwości zawodowych pracownikom dotkniętym skutkami transformacji, a zwłaszcza z najsilniej dotkniętych gmin, którzy nie są zatrudnieni w kopalniach. Ta grupa zasługuje na szczególną uwagę: ich liczba jest niebagatelna, są mniej wykwalifikowani, działają w silnie poszkodowanych, już i tak zacofanych gospodarkach lokalnych i nie są objęci umowami społecznymi dotyczącymi pracowników kopalń.

10. Cudzoziemcy na śląskim rynku pracy

10.1 Bezrobotni i poszukujący pracy cudzoziemcy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy

Liczba bezrobotnych cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 1 030 osób co stanowiło 1,6% ogółu zaewidencjonowanych. Wśród bezrobotnych obcokrajowców przeważały kobiety w liczbie 867, tj. 84,2% ogółu. W ujęciu rocznym zbiorowość zarejestrowanych cudzoziemców zmniejszyła się o 566 osób (tj. o 35,5%).

Wykres 28 Liczba bezrobotnych cudzoziemców w województwie śląskim – stan na koniec miesiąca

Największą grupę spośród zarejestrowanych cudzoziemców w województwie śląskim stanowili obywatele Ukrainy, którzy nadal uprawnieni są do rejestracji w urzędach pracy jako bezrobotni lub poszukujący pracy, na takich samych zasadach jak obywatele RP¹⁴. Na koniec grudnia 2023 r.

¹⁴ Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).

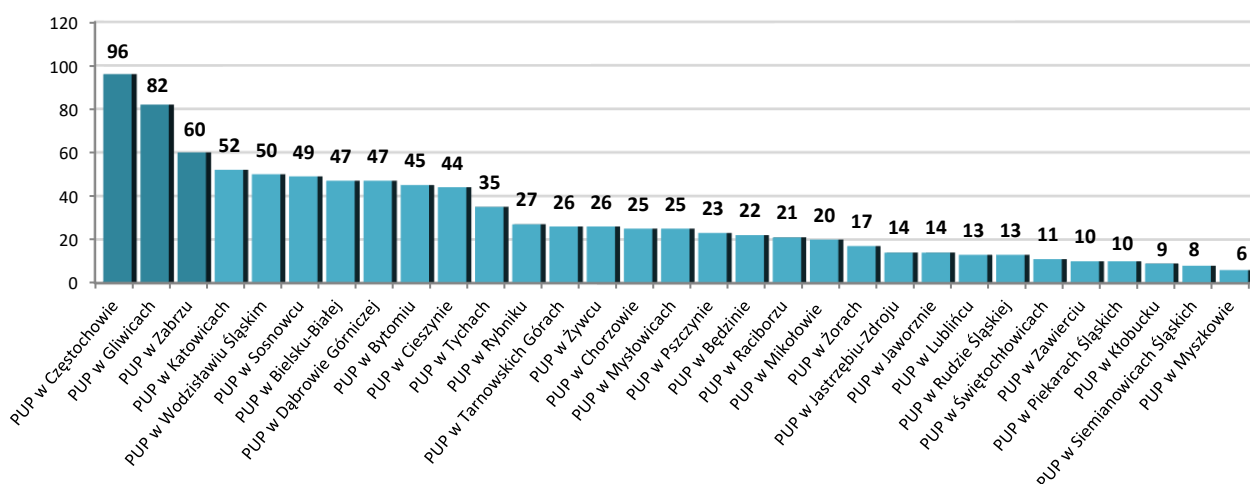
w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 947 obywateli Ukrainy, w tym 880 bezrobotnych oraz 67 poszukujących pracy¹⁵. W stosunku do poprzedniego roku liczba zarejestrowanych obywateli Ukrainy spadała o 577 osób, tj. o 37,9% (stan na 31 grudnia 2022 r. – 1 524 osoby). Zdecydowaną większość osób zgłaszających się do śląskich urzędów pracy stanowiły kobiety w liczbie 842 osoby, tj. 88,9% ogółu.

Tabela 47 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy w województwie śląskim w podziale na płeć – stan na 31 grudnia 2023 r.

wyszczególnienie	zarejestrowani ogółem		bezrobotni		poszukujących pracy	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
kobiety	842	88,9%	784	89,1%	58	86,6%
mężczyźni	105	11,1%	96	10,9%	9	13,4%
ogółem	947	100,0 %	880	100,0 %	67	100,0 %

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych Ukraińców w poszczególnych urzędach pracy najwięcej notowano ich w: Częstochowie (96 osób), Gliwicach (82 osoby) oraz Zabrze (60 osób). Na przeciwnym końcu listy z najmniejszą liczbą bezrobotnych i poszukujących pracy znajdowały się PUP w: Myszkowie (6 osób), Siemianowicach Śląskich (8 osób) oraz Kłobucku (9 osób).

Wykres 29 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego - stan na 31 grudnia 2023 r.

Największą grupę wśród zarejestrowanych obywateli Ukrainy stanowiły osoby w wieku od 35 do 44 lat (tj. 39,0%) oraz pomiędzy 25 a 34 rokiem życia (tj. 24,7%). Wśród zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy Ukraińców co trzecia osoba legitymowała się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej oraz wyższym (odpowiednio: 34,4%; 30,9%), a co czwarta posiadała wykształcenie policealne i średnie zawodowe (22,6%).

Tabela 48 Struktura zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy – stan na 31 grudnia 2023 r.

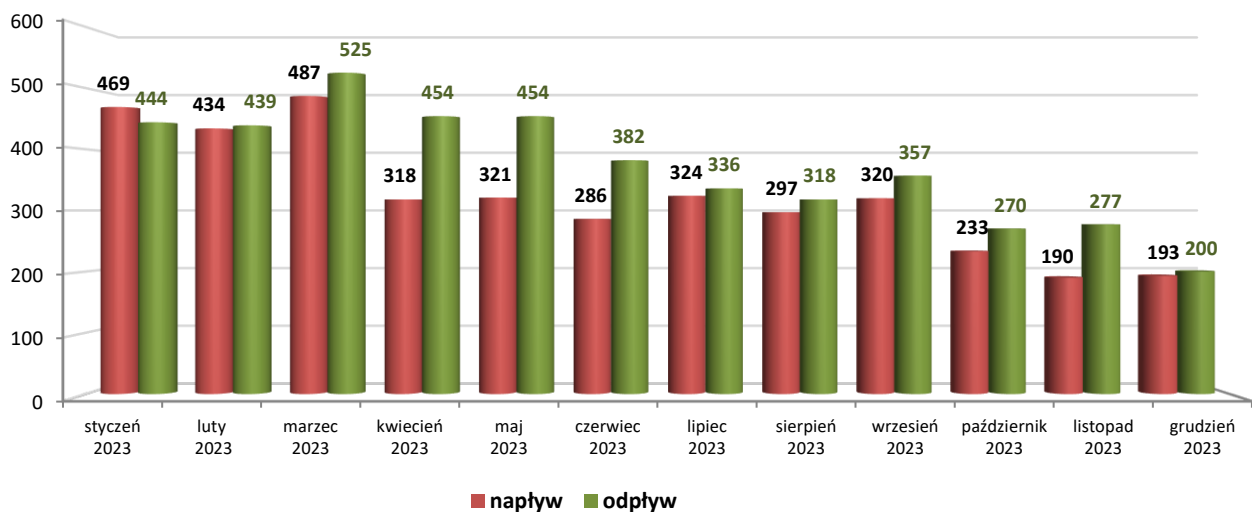
wyszczególnienie		liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	liczba poszukujących pracy	liczba kobiet poszukujących pracy
wiek	18-24	78	56	3	3
	25-34	219	207	15	12
	35-44	340	315	29	25
	45-54	154	137	11	11
	55-59	47	39	2	2
	60 lat i więcej	42	30	7	5
wykształcenie	wyższe	262	243	31	28

¹⁵ Dane pobrane z systemu CeSAR, dnia 30.01.2024 r.

wyszczególnienie	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	liczba poszukujących pracy	liczba kobiet poszukujących pracy
policealne i średnie zawodowe	202	181	12	10
średnie ogólnokształcące	98	86	7	5
zasadnicze zawodowe	9	7	0	0
gimnazjalne/podstawowe i poniżej	309	267	17	15
ogółem	880	784	67	58

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego w celu rejestracji zgłosiły się 3 872 osoby (tzw. „napływ”), z tego 3 680 bezrobotnych i 192 poszukujących pracy obywateli Ukrainy. Najwięcej rejestracji notowano w pierwszym kwartale analizowanego okresu, a w kolejnych miesiącach liczba rejestrujących się Ukraińców systematycznie malała. Śląskie zajmowało trzecie miejsce w kraju pod względem ilości rejestrujących się w urzędach osób przybyłych z Ukrainy, a ich udział w odniesieniu do całego kraju wynosił 9,1% (najwyższy udział odnotowano w województwie mazowieckim 16,2%).

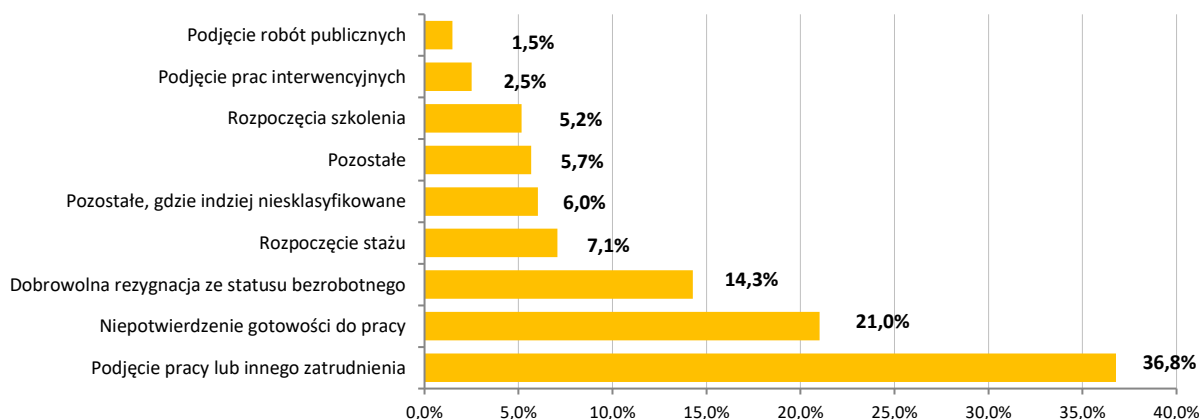
Wykres 30 Bezrobotni i poszukujący pracy obywatele Ukrainy zarejestrowani w ciągu roku tzw. napływ i wyłączeni z rejestrów tzw. odpływ

W opisywanym okresie z powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim wyrejestrowano 4 456 Ukraińców (tzw. „odpływ”), w tym 4 229 bezrobotnych oraz 227 osób poszukujących pracy. Województwo śląskie z udziałem 9,8% wszystkich wyrejestrowań w kraju zajęło trzecią pozycję zaraz za województwem mazowieckim i małopolskim, w których udział wynosił: 17,2%; 13,9%.

Pozytywnym aspektem jest, iż z rejestrów powiatowych urzędów pracy najwięcej osób wyłączono z tytułu podjęcia zatrudnienia, tj. 1 639 Ukraińców, co stanowiło 36,8%. Natomiast co piąta osoba została wyrejestrowana z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, a co siódma z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego. Również duża grupa obywateli Ukrainy została wyłączona z rejestrów z powodu skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. rozpoczęcia stażu (315 osób), szkolenia (230 osób), prac interwencyjnych (112 osób) oraz robót publicznych (66 osób).

Wykres 31 Powody wyrejestrowań obywateli Ukrainy z PUP w 2023 r. w województwie śląskim

10.2 Zatrudnienie cudzoziemców na śląskim rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy

Polski rynek pracy w ostatnich latach cieszy się dużym zainteresowaniem wśród obcokrajowców. Warunkiem powierzenia pracy cudzoziemcowi jest uzyskanie odpowiedniego pozwolenia oraz jego legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ważny tytuł pobytowy. W 2023 roku obowiązywały następujące formy zatrudniania obcokrajowców:

- zezwolenia na pracę cudzoziemca,
- oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi,
- zezwolenia na pracę sezonową,
- powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Zezwolenie na pracę to dokument, który uprawnia cudzoziemca do podjęcia legalnej pracy w Polsce pod warunkiem posiadania wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy, co umożliwia wykonywanie pracy zgodnie z przepisami. O zezwolenie na pracę dla obcokrajowca występuje podmiot powierzający wykonywanie pracy. Zezwolenie wydaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę/miejsce zamieszkania pracodawcy.

W 2023 roku w województwie śląskim wydano 31 908 zezwoleń na pracę cudzoziemców, a ich udział w odniesieniu do całego kraju wynosił 10,0%. Natomiast liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców według faktycznego miejsca wykonywania pracy była wyższa i wynosiła 37 353 zezwolenia. Najczęściej zezwolenia na pracę wydawane były obywatelom: Indii (14,8%), Nepalu (11,9%) oraz Uzbekistanu (11,5%). Województwo śląskie biorąc pod uwagę miejsce świadczenia pracy tak jak w poprzednim roku zajęło trzecią pozycję w kraju, ale z nieco wyższym udziałem wynoszącym 11,6%, tj. wzrost 1,4 p. proc.

Tabela 49 Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych w latach 2022 i 2023 w poszczególnych województwach pogrupowane wg miejsca wykonywania pracy

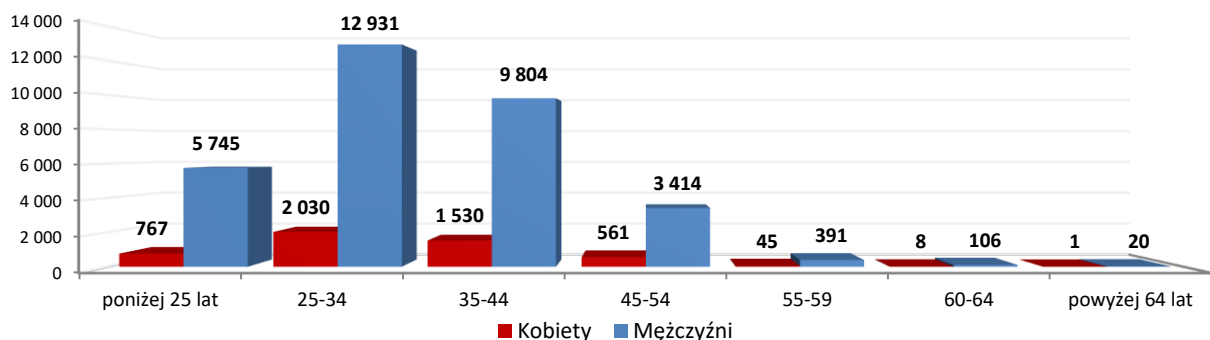
województwo	liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych <u>wg organu</u>		liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych <u>wg miejsca wykonywania pracy</u>	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
mazowieckie	79 725	84 550	66 795	65 333
wielkopolskie	36 100	21 932	53 226	39 702
śląskie	33 061	31 908	37 203	37 353
pomorskie	17 363	19 236	32 118	30 092
łódzkie	38 028	35 533	25 663	25 911
dolnośląskie	17 380	15 523	27 316	23 367
lubelskie	8 447	6 556	19 619	19 117
małopolskie	31 433	33 009	20 892	17 911
świętokrzyskie	3 774	4 071	8 199	10 680
podlaskie	24 988	23 104	11 240	10 677
zachodniopomorskie	19 701	14 174	13 647	10 086
lubuskie	12 654	10 471	13 414	9 314
kujawsko-pomorskie	25 118	10 230	20 860	7 519

województwo	liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg organu		liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych wg miejsca wykonywania pracy	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
podkarpackie	5 057	3 307	5 147	5 267
warmińsko-mazurskie	4 010	2 452	4 593	4 350
opolskie	8 651	4 574	5 558	3 946
brak danych	X	X	X	5
razem	365 490	320 630	365 490	320 630

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 08.02.2024 r.

Wśród 37,4 tys. zezwoleń wydanych w województwie śląskim według miejsca wykonywania pracy zdecydowana większość, tj. 86,8% dotyczyła mężczyzn (32 411). Analizując strukturę wieku osób, dla których wydano zezwolenia na pracę w 2023 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25 - 34 lata (tj. 40,1%) oraz pomiędzy 35 a 44 rokiem życia (tj. 30,3%). W każdej grupie wiekowej dominowali panowie.

Wykres 32 Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemca wydanych w 2023 r. wg wieku i płci cudzoziemca (wg miejsca wykonywania pracy)

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 08.02.2024 r.

W analizowanym okresie w województwie śląskim cudzoziemcy najczęściej podejmowali zatrudnienie w: Przetwórstwie przemysłowym (42,5%) oraz Transporcie i gospodarce magazynowej (28,1%). Biorąc pod uwagę liczbę wydanych zezwoleń na pracę według wielkich grup Klasyfikacji Zawodów i Specjalności najliczniejszą grupę stanowili *Pracownicy wykonujący prace proste* (28,4% ogólnej liczby wydanych zezwoleń). Znaczny udział wśród wszystkich zezwoleń zaobserwowano także wśród *Robotników przemysłowych i rzemieślników* 25,4% oraz *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń* 21,3%.

Tabela 50 Liczba wydanych zezwoleń na pracę w 2023 r. wg wielkich grup zawodów w województwie śląskim

wielkie grupy zawodów i specjalności	liczba wydanych zezwoleń
pracownicy wykonujący prace proste	10 621
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9 471
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7 973
pracownicy biurowi	5 321
technicy i inny średni personel	1 891
pracownicy usług i sprzedawcy	1 197
specjaliści	366
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	307
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	206
ogółem	37 353

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, data pobrania: 08.02.2024 r.

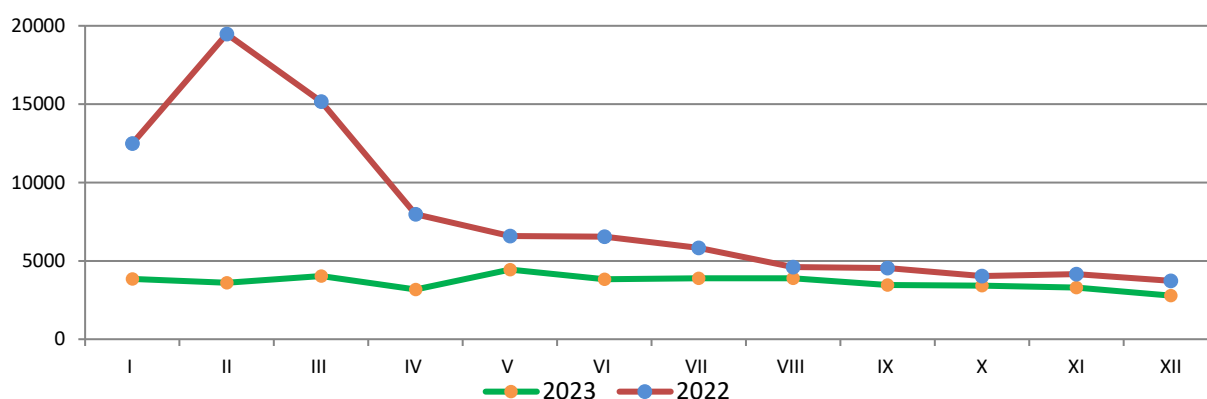
Cudzoziemcy, którzy podejmowali zatrudnienie na podstawie zezwolenia na pracę w województwie śląskim, w większości pracowali na umowę zlecenie tj. 69,9%. W oparciu o umowy o pracę zatrudnienie podjęło 29,3% obcokrajowców, najczęściej na okres powyżej 24 miesięcy.

W 2023 r. przy ubieganiu się o pracę w Polsce obywatele 5 krajów¹⁶: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainy mogli skorzystać z uproszczonej procedury wydawania **oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz zezwoleń na pracę sezonową**.

Warunkiem zatrudnienia obcokrajowców na podstawie **oświadczenia o powierzeniu pracy** było uzyskanie przez pracodawcę wpisu do ewidencji w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce stałego pobytu przedsiębiorcy.

Jak wynika z danych pozyskanych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego w 2023 roku do ewidencji wpisano 43,7 tys. oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano ich spadek o 51,4 tys. (tj. o 54,0%). Na zmniejszenie liczby wydanych oświadczeń m.in. miało wpływ wydłużenie okresu wykonywania pracy na podstawie oświadczenia z 12 do 24 miesięcy. Tak duży spadek spowodowany był również kontynuowaniem działań zgodnych z zapisami „ustawy specjalnej” i zatrudnianiem obywateli Ukrainy na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy.

Wykres 33 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w latach 2022 - 2023

źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego

Biorąc pod uwagę narodowość zatrudnianych cudzoziemców na podstawie oświadczeń w 2023 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, w województwie śląskim pracodawcy najchętniej powierzali pracę obywatelom Ukrainy – 45,0% wszystkich oświadczeń, na drugim miejscu obywatelom Białorusi – 25,2%, a następnie Gruzji – 21,6%.

Tabela 51 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy według obywatelstwa cudzoziemca w latach 2022 - 2023

rok	kraj obywatelstwa						razem
	Armenia	Białoruś	Gruzja	Mołdawia	Rosja	Ukraina	
2023 r.	488	11 003	9 466	3 104	X	19 688	43 749
2022 r.	592	12 482	15 202	3 470	1 131	62 251	95 128

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r-data-pobrania: 08.02.2024 r.>

Województwo śląskie (z miejsca czwartego w 2022 r.) spadło w 2023 roku na piąte miejsce w kraju pod względem ilości oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy. Stanowiło to 8,6% wszystkich oświadczeń w kraju i był to spadek o 0,6 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 52 Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w latach 2022 i 2023 w poszczególnych województwach

województwo	liczba wpisanych oświadczeń	
	2022 r.	2023 r.
mazowieckie	202 752	111 488
łódzkie	100 981	50 142
wielkopolskie	109 964	48 870
pomorskie	90 749	47 728
śląskie	95 128	43 749

¹⁶ Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dniem 28 października 2022 r., nastąpiło usunięcie Federacji Rosyjskiej z listy państw, dla których obywatele wydawane były pozwolenia na pracę na warunkach preferencyjnych.

województwo	liczba wpisanych oświadczeń	
	2022 r.	2023 r.
dolnośląskie	84 611	38 589
małopolskie	57 296	28 066
opolskie	53 123	23 783
podlaskie	36 081	22 741
lubuskie	47 982	22 531
lubelskie	31 258	20 125
kujawsko-pomorskie	35 335	14 969
zachodniopomorskie	40 724	14 485
warmińsko-mazurskie	28 992	9 623
podkarpackie	13 035	5 520
świętokrzyskie	10 305	4 145
razem	1 038 316	506 554

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180211-oswiadczenia-o-powierzeniu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazujace-od-2018-r->, data pobrania: 08.02.2024 r.

Kolejną formą zatrudniania cudzoziemców w Polsce na zasadach preferencyjnych były **zezwolenia na pracę sezonową** i dotyczyły one obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pracodawcy prowadzący działalność w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, tj. działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub branżą związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, chcący zatrudnić cudzoziemca zobowiązani byli do złożenia wniosku do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce swojego stałego pobytu. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta powiatowy, na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2023 roku w województwie śląskim wydano tylko 199 zezwoleń na pracę sezonową, tj. o 371 mniej niż przed rokiem (czyli o 65,1%), a ich udział w kraju wynosił zaledwie 1,2%. Podobnie jak w przypadku oświadczeń najwięcej, bo aż 76,4% zezwoleń wydano obywatelom Ukrainy.

Tabela 53 Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową według obywatelstwa cudzoziemca w latach 2022 - 2023

rok	kraj obywatelstwa							razem
	Armenia	Białoruś	Gruzja	Moldawia	Rosja	Ukraina	Pozostałe	
2023 r.	0	4	1	3	X	152	39	199
2022 r.	0	9	12	7	0	428	114	570

źródło: Dane MRPiPS, <https://psz.praca.gov.pl/web/urzed-pracy/-/8180228-zezwolenia-na-prace-sezonowa-cudzoziemca> - data pobrania: 08.02.2024 r.

Najpopularniejszą formą na podstawie, której zatrudniano cudzoziemców w 2023 roku były **powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy**, wprowadzone ustawą specjalną z dnia 12 marca 2022 r. Zgodnie z art. 22 podmiot powierzający wykonywanie pracy zobowiązany został powiadomić, w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy, powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

Do śląskich urzędów pracy w 2023 r. pracodawcy (zgodnie z adresem siedziby swojej firmy) zgłosili 110 814¹⁷ informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy, co stanowiło 10,3% wszystkich zgłoszonych powiadomień w kraju. Śląskie zajęło trzecie miejsce pod względem ilości zgłoszeń, na pierwszym miejscu uplasowało się województwo mazowieckie z udziałem wynoszącym 22,9%.

Tabela 54 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w poszczególnych województwach w 2023 r.

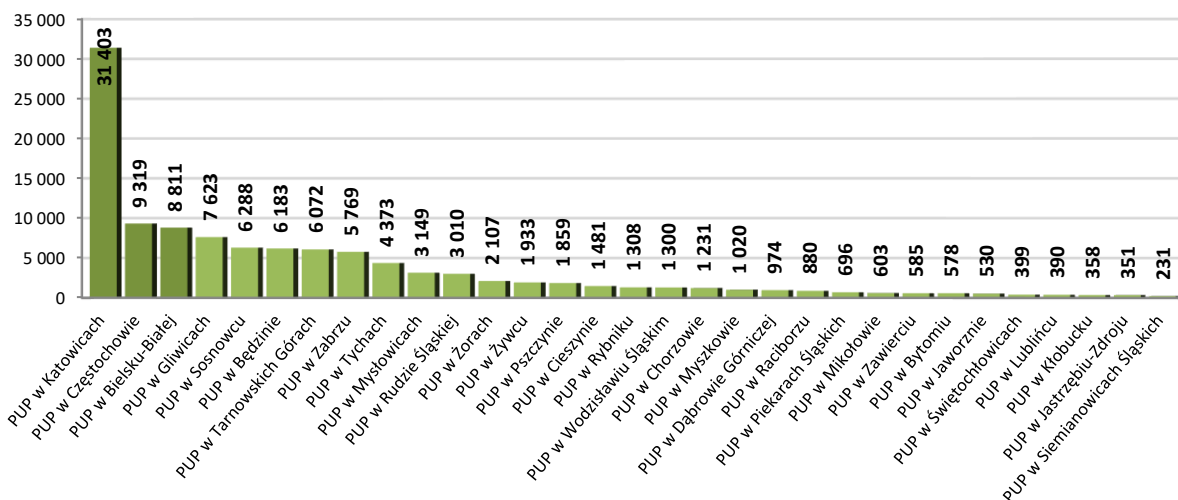
województwo	liczba powiadomień	udział
mazowieckie	247 174	22,9%
dolnośląskie	121 186	11,2%
śląskie	110 814	10,3%
wielkopolskie	106 186	9,8%
łódzkie	99 451	9,2%

¹⁷ Dane pobrane z systemu CeSAR, dnia 30.01.2024 r.

województwo	liczba powiadomień	udział
pomorskie	87 494	8,1%
małopolskie	59 549	5,5%
opolskie	56 845	5,3%
zachodniopomorskie	42 961	4,0%
lubuskie	35 006	3,2%
kujawsko-pomorskie	34 628	3,2%
warmińsko-mazurskie	23 846	2,2%
lubelskie	20 674	1,9%
podlaskie	13 874	1,3%
podkarpackie	12 027	1,1%
świętokrzyskie	8 137	0,8%
razem	1 079 852	100,0%

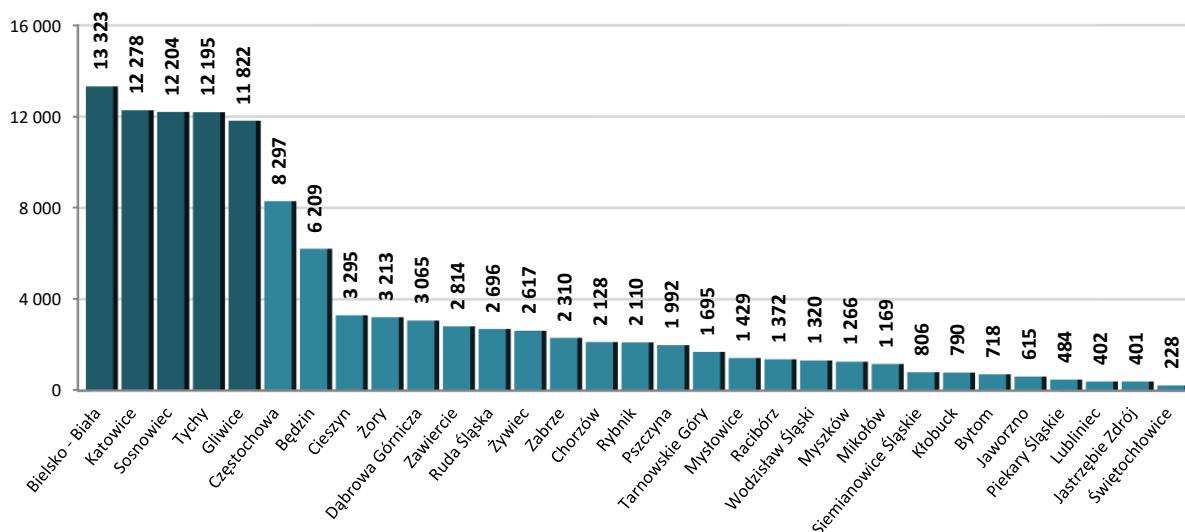
Wśród 110,8 tys. informacji o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy najwięcej powiadomień śląscy pracodawcy (zgodnie z adresem siedziby swojej firmy) zgłosili do PUP w: Katowicach (31 403), Częstochowie (9 319) i Bielsku-Białej (8 811).

Wykres 34 Liczba zgłoszonych powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy w 2023 r. w podziale na powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego

Natomiast biorąc pod uwagę miejsce faktycznego wykonywania pracy w Śląskiem liczba powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy była nieco wyższa i wynosiła 115,3 tys. Najwięcej w: Bielsku – Białej i powiecie bielskim (łącznie 13 323), Katowicach (12 278), Sosnowcu (12 204), Tychach i powiecie bieruńsko-łódzkiem (12 195) oraz Gliwicach i powiecie gliwickim (11 822).

Wykres 35 Liczba powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy według miejsca wykonywania pracy w województwie śląskim zgłoszonych w 2023 r.

Wśród 110,8 tys. zgłoszonych powiadomień na podstawie, których obywatele Ukrainy podejmowali zatrudnienie 56,2% dotyczyła kobiet (tj. 62,3 tys. powiadomień), udział mężczyzn stanowił 43,8% (tj. 48,5 tys. powiadomień). Najwięcej zgłoszeń powiadomień o powierzeniu pracy dotyczący obywaterek Ukrainy odnotowano w: PUP w Żywcu 64,9% oraz PUP w Piekarach Śląskich 63,2%, a w przypadku mężczyzn najwięcej zgłoszeń było w PUP w Wodzisławiu Śląskim 59,8% oraz PUP w Bytomiu 59,0%.

W analizowanym okresie przedsiębiorcy zatrudniający obywateli Ukrainy na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy, najczęściej prowadzili działalność gospodarczą w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe - 29,2%;
- transport i gospodarka magazynowa - 27,8%;
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 20,1%;
- budownictwo – 6,0%;
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 3,6%.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności najwięcej, tj. 19,1% powiadomień zgłoszonych zostało przez pracodawców z branży Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów.

Tabela 55 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w 2023 r. wg rodzaju działalności powyżej 1 000 w danym PKD

rodzaj działalności	rodzaj działalności (opis)	liczba powiadomień (dystynktywnie)
5210B	magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów	21 151
2932Z	produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli	6 911
4941Z	transport drogowy towarów	4 376
7830Z	pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników	3 909
7810Z	działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy	3 878
5224C	przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych	3 722
8292Z	działalność związana z pakowaniem	3 608
7820Z	działalność agencji pracy tymczasowej	3 314
8121Z	niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	2 639
7120B	pozostałe badania i analizy techniczne	2 399
2229Z	produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych	2 348
5610A	restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	2 309
4120Z	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych	2 156
8110Z	działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku	1 645

8129Z	pozostałe sprzątanie	1 550
2562Z	obróbka mechaniczna elementów metalowych	1 392
1013Z	produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego	1 113
2219Z	produkcja pozostałych wyrobów z gumy	1 080

W większości obywatele Ukrainy nie mieli problemów ze znalezieniem zatrudnienia. Najczęściej na powiadomienie podejmowali pracę w zawodach, które nie wymagały od nich szczególnych umiejętności bądź doszkolenia zawodowego, czy też znajomości języka polskiego, w 42,4% były to prace proste.

Wykres 36 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy wg wielkich grup zawodów w 2023 r.

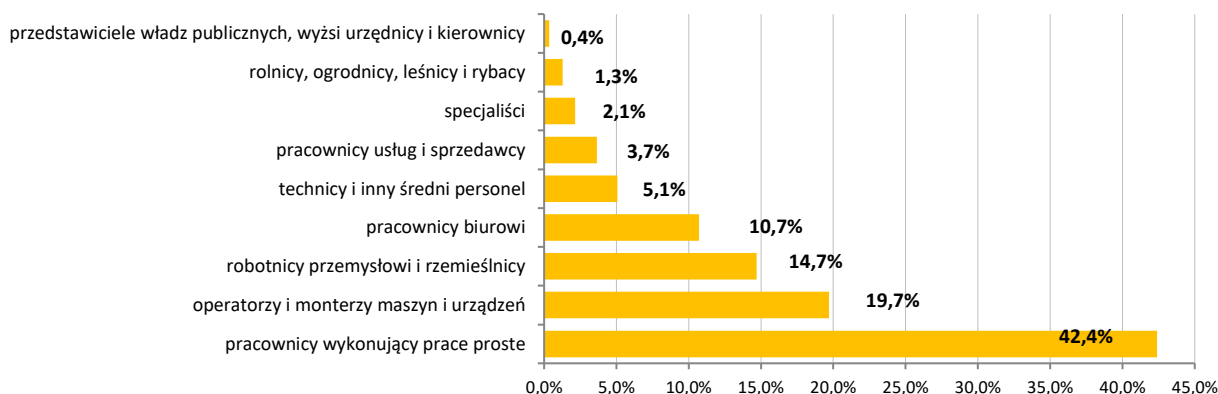

Tabela 56 Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w 2023 r. wg zawodów i specjalności, w liczbie powyżej 1 000 w danym zawodzie

zawód	nazwa zawodu	liczba powiadomień (dystynktywnie)
933304	robotnik magazynowy	15 566
432103	magazynier	6 092
932990	pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	4 453
754903	pracownik produkcji	4 395
932101	pakowacz ręczny	4 314
912990	pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani	4 283
432190	pozostali magazynierzy i pokrewni	3 904
962990	pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	3 632
833203	kierowca samochodu ciężarowego	2 400
311937	kontroler jakości wyrobów przemysłowych	2 345
834401	kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	2 141
814209	operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	2 098
932911	pomocniczy robotnik przemysłowy	1 913
962201	pracownik prac dorywczych	1 844
911290	pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1 787
313904	operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1 778
821109	monter pojazdów i urządzeń transportowych	1 467
931301	pomocniczy robotnik budowlany	1 451
941201	pomoc kuchenna	1 395
911207	pracownik utrzymania czystości (sprzątaczk)	1 330
818990	pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 196

Obywatele Ukrainy, którzy podejmowali zatrudnienie na podstawie powiadomień o powierzeniu pracy w województwie śląskim, w większości pracowali na umowę zlecenie/umowę o świadczenie usług, tj. 70,7%. W oparciu o umowę o pracę zatrudnionych było 27,7% obywateli Ukrainy, a pozostałe formy zatrudnienia stanowiły niewielki odsetek.

11. Podsumowanie

Przedstawione w opracowaniu informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim, prezentowane w układzie powiatów, pozwoliły opisać cechy charakterystyczne rejestrowanego bezrobocia oraz zjawiska zachodzące na śląskim rynku pracy. W 2023 roku rynek pracy zmagał się nadal ze skutkami inwazji Rosji na Ukrainę i kryzysem energetycznym. Coraz większy wpływ na rynek pracy ma także starzenie się społeczeństwa, a zmniejszająca się liczba osób młodych dostępnych na rynku pracy prowadzi do niedoboru pracowników w wielu sektorach gospodarki. Dodatkowo, zdaniem specjalistów, również sztuczna inteligencja i automatyzacja odgrywa coraz większą rolę na rynku pracy.

Z najbardziej aktualnych danych (według stanu na 30 czerwca 2023 roku) wynika, iż w całym województwie śląskim pracowało 1 700 858 osób, co stanowiło 11,3% ogółu pracujących w kraju. Natomiast w sektorze przedsiębiorstw pracowały 827 073 osoby i było to 5,6 tys. osób więcej w stosunku do roku poprzedniego, przy jednoczesnym spadku bezrobocia rejestrowanego w województwie. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 62 445 osób. W ujęciu rocznym spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w większości powiatów województwa śląskiego. Najbardziej liczba zarejestrowanych obniżyła się w: Katowicach (o 909 osób), powiecie będzińskim (o 291 osób) oraz Mysłowicach (o 220 osób), zaś najwyższa dynamika spadku była w Katowicach (o 29,6%) i w powiecie bieruńsko - lędzińskim (o 20,8%) oraz w Mysłowicach (o 17,4%). Mimo ogólnego spadku liczby bezrobotnych w województwie, w 9 powiatach wystąpił wzrost zarejestrowanych. Największy przyrost rok do roku odnotowano w: Sosnowcu (o 214 osób), Bielsku – Białej (o 85 osób) oraz powiecie wodzisławskim (o 84 osoby).

W końcu roku w urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 33 577 kobiet, co stanowiło 53,8% ogółu bezrobotnych (w kraju udział ten był niższy i wynosił 52,6%). W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych kobiet w województwie śląskim zmniejszyła się o 1 978 osób, tj. o 5,6%.

Jednym ze wskaźników obrazujących sytuację na rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego. W Śląskiem według stanu na 31.12.2022 r. wskaźnik ten wyniósł 3,6% (kraj 5,1%). W ujęciu rocznym w województwie wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się tylko o 0,1 p. proc. W końcu grudnia wartość omawianego wskaźnika wahała się od 1,0% w Katowicach do 8,2% w Bytomiu, więc powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2023 r. różnica aż 7,2 p. proc.

Zdecydowana większość śląskich bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2023 r. – 55 292 osoby, tj. 88,5% ogółu zarejestrowanych), a tylko co dziewiąty nie posiadał doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 1 986 osób, odnotowano spadek liczby bezrobotnych bez stażu pracy.

W końcu roku prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadało 14,2% ogółu zaewidencjonowanych (tj. 8 842 osoby). W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 249 osób, wzrósł natomiast ich procentowy udział w ogóle zarejestrowanych o 0,2 p. proc. Na koniec 2023 roku najniższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych notowano w: powiecie wodzisławskim (9,7%), tarnogórskim (10,4%) oraz w Sosnowcu i Mysłowicach (10,6%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Tychach (23,4%), powiecie bieruńsko-lędzińskim (22,3%) oraz w Bielsku-Białej (20,2%).

W końcu grudnia 2023 r., jedynie co czwarty bezrobotny zarejestrowany w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego był mieszkańcem terenów wiejskich – 15 165 osób.

Udział bezrobotnych mieszkańców wsi wśród ogółu zarejestrowanych wynoszący co najmniej 50% odnotowano w siedmiu powiatach: częstochowskim (83,0%), żywieckim (80,9%), kłobuckim (77,7%), pszczyńskim (68,9%), bielskim (65,7%), lublinieckim (65,0%) oraz cieszyńskim (53,1%).

W końcu 2023 roku długotrwale bezrobotni stanowili mniej niż połowę zarejestrowanych. W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 3 417 osób, z 29,9 tys. w grudniu 2022 r. do poziomu 26,5 tys. w końcu grudnia 2023 r. Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (14 961 osób). W końcu 2023 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu i Sosnowcu (po 1,8 tys.) oraz powiecie cieszyńskim (1,6 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiatu bieruńsko – lędzińskiego (82 osoby) oraz miasta Świętochłowice (180 osób).

Według stanu na 31.12.2023 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim prawie 13,5 tys. osób, co stanowiło 21,6% wszystkich osób zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat spadła o 309 osób (tj. o 2,2%).

W końcu grudnia 2023 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 17,6 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 28,2% ogółu wszystkich

zaewidencjonowanych (rok wcześniej analogiczny odsetek był na podobnym poziomie – 28,4%). Problem braku pracy w grupie 50+ widoczny był głównie w: Bielsku-Białej (32,9%) oraz Chorzowie i Częstochowie (po 32,1%). Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród ogółu zaewidencjonowanych był najmniejszy w: Żorach (20,4%), Rudzie Śląskiej (23,1%) oraz powiecie rybnickim (23,3%).

Na koniec 2023 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 5,8 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych. W odniesieniu do grudnia 2022 r. liczebność w tej grupie wzrosła o 121 osób, tj. o 2,1%. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu zaewidencjonowanych wzrósł z 8,8% w grudniu 2022 r. do 9,3% w grudniu 2023 r.

W analizowanym okresie struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Mimo zmniejszającego się udziału bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym lub niższym, nadal w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem poniżej średniego (50,4%).

W 2023 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 121 617 osób, czyli o 4 885 osób mniej niż rok wcześniej, tj. o 3,9%. Najwięcej rejestracji odnotowano w styczniu 2023 r. (12 630), natomiast najmniej w kwietniu (8 736). Natomiast od stycznia do grudnia 2023 r. z rejestrów wyłączono 124 075 bezrobotnych, tj. o 13 848 osób mniej niż w roku poprzednim.

Z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu wyłączono 19 028 osób, rok wcześniej ich liczba była wyższa o 6 587 osób.

Od stycznia do grudnia 2023 r. do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 116,5 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, czyli o 18,8 tys., tj. 13,9% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W 2023 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim przedsiębiorcy zgłosili zamiar zwolnienia w trybie tak zwanych „grupówek” 2 360 pracowników (2022 r. – 1 481 osób). W tym samym czasie w województwie w ramach zwolnień grupowych pracę straciło 1 179. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w tym trybie wzrosła o 122 osoby, tj. o 11,5%.

Według danych GUS w województwie śląskim w 2022 r. w sekcji Górnictwo i wydobywanie pracowało 78,6 tys. osób stanowiących 60,1% ogółu pracujących w sekcji B w Polsce i jednocześnie 4,9% ogółu pracujących na Śląsku. Mężczyźni stanowili 89,3% wszystkich zatrudnionych w górnictwie. Na koniec 2023 r. w zawodach górniczych zarejestrowanych było 1 071 osób, co stanowiło 1,7% ogółu bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w wybranych zawodach górniczych w stosunku do 2022 roku spadła o 95 osób, tj. o 8,1%. Najwięcej osób było zarejestrowanych w zawodach: górnik eksploatacji podziemnej, robotnik górniczy dołowy, mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego oraz elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego. W analizie przedstawiono również sytuację w górnictwie na podstawie opracowania Banku Światowego. Na Śląsku skutki transformacji dotyczyć będą 72 tys. osób zatrudnionych w spółkach górniczych i dodatkowo według szacunków 21 tys. powiązanych miejsc pracy. W 2019 roku średni wiek pracownika górnictwa węgla kamiennego w województwie śląskim wynosił 39 lat. Większość pracowników górnictwa to mężczyźni – kobiety stanowią mniej niż 10% zatrudnionych i pracują głównie na powierzchni. W 2021 roku przeprowadzono badanie umiejętności i preferencji zawodowych wśród pracowników bezpośrednio dotkniętych odejściem od węgla, zatrudnionych w 16 oddziałach spółek Tauron, PGG i SRK, w którym udział wzięło 3 030 pracowników. Z przeprowadzonego badania wynika, że pracownicy koncernów górniczych z wykształceniem wyższym uzyskują podobne wyniki w zakresie umiejętności przekrojowych jak pozostali Polacy. Natomiast pracownicy z niższym wykształceniem mają stosunkowo niższe kwalifikacje w odniesieniu do pozostałej populacji. W obu przypadkach lepiej wypadają jednak umiejętności techniczne, a gorzej cyfrowe. Luka w umiejętnościach jest największa w zakresie organizacji pracy, umiejętności cyfrowych i prostych rachunków. Górnicy czują się natomiast pewniej w zakresie konserwacji, montażu i naprawy urządzeń technicznych. Mężczyźni wykazują wyższe kompetencje techniczne oraz sprawność fizyczną, kobiety wykazują większe zdolności twórcze oraz mają lepsze umiejętności współpracy i komunikacji.

Liczba bezrobotnych cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 1 030 osób co stanowiło 1,6% ogółu zaewidencjonowanych. Wśród bezrobotnych obcokrajowców przeważały kobiety w liczbie 867, tj. 84,2% ogółu. W ujęciu rocznym zbiorowość zarejestrowanych cudzoziemców zmniejszyła się o 566 osób (tj. o 35,5%). Największą grupę spośród zarejestrowanych cudzoziemców w województwie śląskim stanowili obywatele Ukrainy, którzy nadal uprawnieni są do rejestracji w urzędach pracy jako bezrobotni lub poszukujący pracy, na takich samych zasadach jak obywatele RP. Na koniec grudnia 2023 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 947 obywateli Ukrainy, w tym 880 bezrobotnych oraz 67 poszukujących pracy. Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych Ukraińców w poszczególnych urzędach pracy najczęściej notowano ich w:

Częstochowie (96 osób), Gliwicach (82 osoby) oraz Zabrze (60 osób). Na przeciwległym końcu listy z najmniejszą liczbą bezrobotnych i poszukujących pracy znajdowały się PUP w: Myszkowie (6 osób), Siemianowicach Śląskich (8 osób) oraz Kłobucku (9 osób).

W roku 2023 obowiązywały cztery formy zatrudniania obcokrajowców: zezwolenia na pracę cudzoziemca; oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi; zezwolenia na pracę sezonową oraz powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

W 2023 roku w województwie śląskim wydano 31 908 zezwoleń na pracę cudzoziemców, a ich udział w odniesieniu do całego kraju wynosił 10,0%. Natomiast liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców według faktycznego miejsca wykonywania pracy była wyższa i wynosiła 37 353 zezwolenia. Najczęściej zezwolenia na pracę wydawane były obywatelom: Indii (14,8%), Nepalu (11,9%) oraz Uzbekistanu (11,5%). W 2023 roku do ewidencji wpisano 43,7 tys. oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano ich spadek o 51,4 tys. (tj. o 54,0%). Pracodawcy najchętniej powierzali pracę obywatelom Ukrainy – 45,0% wszystkich oświadczeń, na drugim miejscu obywatelom Białorusi – 25,2%, a następnie Gruzji – 21,6%. W 2023 roku w województwie śląskim wydano tylko 199 zezwoleń na pracę sezonową, tj. o 371 mniej niż przed rokiem (czyli o 65,1%), a ich udział w kraju wynosił zaledwie 1,2%. Podobnie jak w przypadku oświadczeń najwięcej, bo aż 76,4% zezwoleń wydano obywatelom Ukrainy.

Na podstawie ustawy specjalnej w okresie od 24 lutego do 31 grudnia w 2023 r. pracodawcy (zgodnie z adresem siedziby swojej firmy) zgłosili 110 814 informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy, co stanowiło 10,3% wszystkich zgłoszonych powiadomień w kraju.

12. Spis tabel

TABELA 1 PRACUJĄCY W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	5
TABELA 2 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJ. ŚLĄSKIM (W ETATACH).....	6
TABELA 3 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W III KWARTALE 2022 R. I 2023 R. W WOJ. ŚLĄSKIM	7
TABELA 4 STOPA BEZROBOCIA.....	9
TABELA 5 DYNAMIKA SPADKU/WZROSTU LICZBY BEZROBOTNYCH W POWIATACH (2022 R. – 2023 R.).....	10
TABELA 6 LICZBA OSÓB REJESTRUJĄCYCH SIĘ W ŚLĄSKICH URZĘDACH PRACY W LATACH 2022 I 2023	11
TABELA 7 GŁÓWNE PRZYCZYNY ODPIĘTYCH Z BEZROBOCIA – BEZROBOTNI OGÓŁEM ORAZ BEZROBOTNE KOBIETY.....	13
TABELA 8 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG WIEKU, STAN NA KONIEC GRUDNIA	15
TABELA 9 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN NA KONIEC GRUDNIA.....	16
TABELA 10 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA.....	16
TABELA 11 STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA	16
TABELA 12 BEZROBOTNE KOBIETY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA ŚLĄSKIM RYNKU PRACY, STAN NA KONIEC GRUDNIA	17
TABELA 13 PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA W 2023 R. – NAPŁYW I ODPIĘTYCH KOBIET W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM ORAZ LICZBA WYŁĄCZEŃ Z TYTUŁU PODJĘCIA PRACY.....	17
TABELA 14 BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA TERENACH WIEJSKICH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.	18
TABELA 15 BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG WIEKU, STAN 31.12.	19
TABELA 16 BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN 31.12.	19
TABELA 17 BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.	19
TABELA 18 BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY W 2022 I 2023 R.	20
TABELA 19 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, STAN 31.12.	21
TABELA 20 LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.....	22
TABELA 21 STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG STAŻU PRACY, STAN 31.12.	22
TABELA 22 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, STAN 31.12.....	23
TABELA 23 BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI, STAN NA KONIEC MIESIĄCA	24
TABELA 24 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH ZAREJESTROWANYCH BYŁO, CO NAJMNIEJ 20 ABSOLWENTÓW WEDŁUG STANU NA 31.12.2023 R.	25
TABELA 25 STRUKTURA BEZROBOTNYCH W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI	25
TABELA 26 RANKING ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH	27
TABELA 27 LICZBA ZAREJESTROWANYCH OSÓB BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	28
TABELA 28 BEZROBOTNI PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	28
TABELA 29 BEZROBOTNI PONIŻEJ 25 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	29
TABELA 30 DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	30
TABELA 31 BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN W KOŃCU MIESIĄCA	31
TABELA 32 BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI, STAN W KOŃCU MIESIĄCA.....	32
TABELA 33 BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, STAN NA 31.12.....	34
TABELA 34 WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	34
TABELA 35 RANKING ZAWODÓW/SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH W 2023 R. ZGŁOSZONO DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY NAJWIĘKSZĄ LICZBĘ INFORMACJI O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY I MIEJSCACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (UWZGLĘDNIONO TYLKO TE ZAWODY, W KTÓRYCH ZGŁOSZONO WIĘCEJ NIŻ 1000 OFERT PRACY).....	36
TABELA 36 WYŁĄCZENI Z TYTUŁU ROZPOCZĘCIA SZKOLENIA W STOSUNKU DO OGÓLNEJ LICZBY BEZROBOTNYCH W PODZIALE NA PŁEĆ	37
TABELA 37 WYBRANE FORMY WŁĄCZEŃ Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W 2023 R.	41
TABELA 38 LICZBA BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU	43
TABELA 39 LICZBA BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU ORAZ ICH UDZIAŁ W OGÓLE ZAREJESTROWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WG. STANU NA 31.12.2023 R.	44
TABELA 40 WYDATKI Z FP W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W LATACH 2022 – 2023	46
TABELA 41 WYDATKI NA WYBRANE AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	46
TABELA 42 WYDATKI NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA DOTYCZĄCE BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA ORAZ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA ORAZ ICH UDZIAŁ W WYDATKACH NA PROGRAMY RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA 2023 R.	47
TABELA 43 WYDATKI W RAMACH KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO	48
TABELA 44 PRACUJĄCY OGÓŁEM, W TYM W SEKCJI B GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE W POLSCE I NA ŚLĄSKU W LATACH 2021 – 2022 ..	49
TABELA 45 ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI W WYBRANYCH ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM NA KONIEC 2022 I 2023 ROKU	49
TABELA 46 WOLNE MIEJSCA PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE W WYBRANYCH ZAWODACH GÓRNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2022 I 2023 ROKU (WEDŁUG 2023 R.)	51
TABELA 47 LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY OBYWATELI UKRAINY.....	54
TABELA 48 STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY OBYWATELI UKRAINY	54
TABELA 49 LICZBA ZEZWOLEŃ NA PRACĘ CUDZOZIEMCA WYDANYCH W LATACH 2022 I 2023 W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH POGRUPOWANE WG MIEJSCA WYKONYWANIA PRACY	56

TABELA 50 LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ W 2023 R. WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	57
TABELA 51 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WEDŁUG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA W LATACH 2022 - 2023	58
TABELA 52 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W LATACH 2022 I 2023 W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH	58
TABELA 53 LICZBA WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ WEDŁUG OBYWATELSTWA CUDZOZIEMCA W LATACH 2022 - 2023	59
TABELA 54 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH W 2023 R.....	59
TABELA 55 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W 2023 R. WG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI POWYŻEJ 1 000 W DANYM PKD.....	61
TABELA 56 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W 2023 R. WG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, W LICZBIE POWYŻEJ 1 000 W DANYM ZAWODZIE	62

13. Spis wykresów

WYKRES 1 PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ (W TYS. OSÓB). STAN NA 30 CZERWCA 2023 R.....	5
WYKRES 2 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG GRUP WIEKU W III KWARTALE 2023 R.	7
WYKRES 3 WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP WIEKU W III KWARTALE 2023 R.....	8
WYKRES 4 WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA POZIOM WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2023 R.	8
WYKRES 5 OSOBY NIEPOSZUKUJĄCE PRACY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN BIERNOŚCI I PŁCI W 3 KWARTALE 2023 R. (W TYS. OSÓB)	8
WYKRES 6 LICZBA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM – STAN NA KONIEC MIESIĄCA	9
WYKRES 7 STOPA BEZROBOCIA W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WG STANU NA KONIEC GRUDNIA 2023 R.	11
WYKRES 8 WYKRES NAPŁYW I ODPIĘW BEZROBOTNYCH OD GRUDNIA 2022 R. DO GRUDNIA 2023 R.- OGÓŁEM.....	12
WYKRES 9 BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, STAN NA KONIEC DANEGO MIESIĄCA 2023 R.	14
WYKRES 10 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET WŚRÓD OGÓŁU ZAREJESTROWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA STAŻ PRACY, STAN 31.12.2023 R.	14
WYKRES 11 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET WŚRÓD OGÓŁU ZAREJESTROWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM, W GRUPACH WYODRĘBNIONYCH ZE WZGLĘDU NA POZIOM WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2023 R.	15
WYKRES 12 ZWOLNIENIA GRUPOWE DOKONANE W 2023 R. WEDŁUG POWIATÓW (W OSOBACH).....	20
WYKRES 13 BEZROBOTNI ABSOLWENCI SZKÓŁ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2023 R.	24
WYKRES 14 BEZROBOTNI WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW, STAN 31.12.2023 R.....	26
WYKRES 15 BEZROBOTNI PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2023 R.....	29
WYKRES 16 UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE ZAREJESTROWANYCH W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA, STAN 31.12.2023 R.	30
WYKRES 17 STRUKTURA DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, STAN 31.12.2023 R.	31
WYKRES 18 STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG STAŻU PRACY WŚRÓD OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, STAN 31.12.2023 R.	32
WYKRES 19 PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, STAN NA KONIEC 2023 R. (N= 5 826 BEZROBOTNYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH)	33
WYKRES 20 LICZBA WOLNYCH MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2023 ROKU (DANE W TYSIĄCACH)	35
WYKRES 21 STRUKTURA OFERT WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODOWYCH W 2023 R.....	35
WYKRES 22 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY SZKOLENIA ZORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2023 R.	37
WYKRES 23 LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY PRACE INTERWENCYJNE INICJOWANE I FINANSOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2023 R.	39
WYKRES 24 LICZBA OSÓB, KTÓRE PODJĘŁY ZATRUDNIENIE W RAMACH ROBÓT PUBLICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2023 R.	39
WYKRES 25 DOTACJE NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRYZNANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2023 R.	40
WYKRES 26 REFUNDOWANE MIEJSCA PRACY PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2023 R.....	40
WYKRES 27 ROCZNY SPADEK/WZROST LICZBY ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU ORAZ ZMIANY W WYSOKOŚCI UDZIAŁU BEZROBOTNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU W OGÓLNEJ LICZBIE ZAREJESTROWANYCH W POWIATACH WOJ. ŚLĄSKIEGO.	45
WYKRES 28 LICZBA BEZROBOTNYCH CUDZOZIEMCÓW W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM – STAN NA KONIEC MIESIĄCA.....	53
WYKRES 29 LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY OBYWATELI UKRAINY W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO - STAN NA 31 GRUDNIA 2023 R.	54
WYKRES 30 BEZROBOTNI I POSZUKUJĄCY PRACY OBYWATELE UKRAINY ZAREJESTROWANI W CIĄGU ROKU TZW. NAPŁYW I WYŁĄCZENI Z REJESTRÓW TZW. ODPIĘW	55
WYKRES 31 POWODY WYREJESTROWAŃ OBYWATELI UKRAINY Z PUP W 2023 R. W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.....	56
WYKRES 32 LICZBA ZEZWOLEŃ NA PRACĘ CUDZOZIEMCA WYDANYCH W 2023 R. WG WIEKU I PŁCI CUDZOZIEMCA (WG MIEJSCA WYKONYWANIA PRACY).....	57
WYKRES 33 LICZBA OŚWIADCZEŃ WPISANYCH DO EWIDENCJI PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2022 - 2023	58

WYKRES 34 LICZBA ZGŁOSZONYCH POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU PRACY OBYWATELOWI UKRAINY W 2023 R. W PODZIALE NA POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	60
WYKRES 35 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU PRACY OBYWATELOWI UKRAINY WEDŁUG MIEJSCA WYKONYWANIA PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM ZGŁOSZONYCH W 2023 R.	61
WYKRES 36 LICZBA POWIADOMIEŃ O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY OBYWATELOWI UKRAINY ZGŁOSZONYCH DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2023 R.....	62

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr VII/2/7/2024
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 20 maja 2024 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań ustawowych oraz pozostałych działań w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia *Informacja roczna za 2023 r.*

Katowice, marzec 2023 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

EFRR	-	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	-	Europejski Fundusz Społeczny
EOG	-	Europejski Obszar Gospodarczy
EURES	-	Europejskie Służby Zatrudnienia
FGŚP	-	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
IOK	-	Instytucja Ogłaszająca Konkurs
IP	-	Instytucja Pośrednicząca
IW	-	Instrukcje Wykonawcze
IZ	-	Instytucja Zarządzająca
KFS	-	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KM	-	Komitet Monitorujący
KOP	-	Komisja Oceny Projektów
KS PSF	-	Komitet Sterujący Podmiotowym Systemem Finansowania
LSI	-	Lokalny System Informatyczny
MiIR	-	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MFIPR	-	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MRiPS	-	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
MRPiPS	-	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
MRPiT	-	Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii
MSWiA	-	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
OHP	-	Ochotnicze Hufce Pracy
OSI	-	Obszar Strategicznej Interwencji
PO KL	-	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO WER	-	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PSF	-	Podmiotowy System Finansowania
PUP	-	Powiatowy Urząd Pracy
RIS	-	Rejestr Instytucji Szkoleniowych
RIT	-	Regionalne Inwestycje Terenowe
RLKS	-	Rozwój Lokalny Kierowany Przez Społeczność
RPD	-	Roczny Plan Działania
RPDZ	-	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
RPO WSL	-	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego
SL	-	System Informatyczny
SZOOP	-	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
UE	-	Unia Europejska
UM WSL	-	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
WRRP	-	Wojewódzka Rada Rynku Pracy
WUP	-	Wojewódzki Urząd Pracy
ZIT	-	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	-	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Realizacja zadań zgodnie z art. 8 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 735)

Art. 8 ust. 1, pkt 1 Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia został przygotowany zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.), który zobowiązuje samorząd województwa do corocznego opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, określającego priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Powyższy dokument został przygotowany na podstawie projektu Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok, przekazany przez Departament Rynku Pracy MRiPS.

RPDZ, jako dokument planistyczny, określa priorytetowe grupy osób wymagających wsparcia w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji wojewódzkiego i lokalnych rynków pracy.

Głównym celem działań podejmowanych w 2023 roku był wzrost i utrzymanie zatrudnienia oraz produktywności pracy na śląskim rynku pracy. Zadania te były finansowane zarówno z Funduszu Pracy, PFRON, jak i ze środków unijnych, w tym m.in. EFS+.

RPDZ uzyskał pozytywną opinię samorządów powiatowych województwa śląskiego oraz Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego. Projekt dokumentu został również przyjęty przez WRRP. Równolegle przygotowano sprawozdanie z realizacji RPDZ za 2022 r.

Zarząd Województwa Śląskiego, Uchwałą nr 661/412/VI/2023 z dnia 29 marca 2023 r., przyjął RPDZ na rok 2023.

Art. 8 ust. 1, pkt 2 Podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej opublikował w intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia decyzję informującą o limitach Funduszu Pracy ustalonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań (pismo z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. DF-I.6020.1.12.2023.AŁ), jakie mogą być wydatkowane w 2023 roku na realizację przez samorządy powiatowe województwa śląskiego zadań w kwocie 286 691 287,73

zł, w tym:

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej: 269 087 137,98 zł;
- innych fakultatywnych zadań: 17 604 149,75 zł.

W ramach powyższych limitów ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), realizowanych w ramach Regionalnego Programu 2021-2027, w tym:

- kwota w części EFS+ wynosi: 75 716 266,00 zł.
- kwota w części wkładu krajowego wynosi: 13 361 694,00 zł.

Zarząd Województwa przyjął proponowany podział środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych uchwałą nr 659/412/VI/2023 z dnia 29.03.2023 r.

Przygotowano propozycję podziału środków Funduszu Pracy na 2024 rok, który został przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2565/470/VI/2023 z dnia 06.12.2023 r. W 2024 roku województwo śląskie otrzyma środki w wysokości 267 198 350,45 zł, z przeznaczeniem na realizację przez samorzady powiatowe województwa śląskiego na programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz innych fakultatywnych zadań.

Art. 8 ust. 1, pkt 2a Realizacja zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym (KFS), w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

Powiatowe urzędy pracy dysponowały w 2023 r. środkami na KFS w łącznej kwocie 32 555,96 tys. zł, w tym: limit KFS – 25 196,91 tys. zł, rezerwa KFS – 7 359,05 tys. zł. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z powiatowych urzędów pracy, zaangażowano środki w wysokości 31 824,61 tys. zł, co stanowi 97,75% całości przyznanych środków.

W podziale na priorytety limit podstawowy KFS zaangażowano następująco:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców: 832 393,45 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy: 5 291 621,52 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych: 16 898 149,02 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia: 238 823,40 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych: 535 093,56 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami: 619 921,09 zł.
- Poza priorytetami: 108 435,41 zł.
- Promocja: 456 715,37 zł.

W podziale na priorytety Rady Rynku Pracy rezerwę KFS zaangażowano następująco:

- Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS: 722 086,00 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności: 477 437,80 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju: 3 626 080,26 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego: 1 549 614,00 zł.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej: 23 328,00 zł
- Poza priorytetami: 439 124,00 zł.
- Promocja: 5 784,29 zł.

Pełny obraz wydatkowania środków KFS przedstawia informacja przekazywana przez powiatowe urzędy pracy w formularzu MPiPS-02 do Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz WUP w Katowicach:

	Limit podstawowy	Rezerwa KFS	Razem	Wydatkowane (MPiPS-02)	% wykorzystanie
Będzin	602 200,00	259 453,30	861 653,30	817 965,87	94,93%
Bielsko-Biała	1 600 000,00	250 000,00	1 850 000,00	1 844 558,48	99,71%
Bytom	643 200,00	277 102,10	920 302,10	918 182,10	99,77%
Chorzów	600 000,00	200 000,00	800 000,00	782 951,28	97,87%
Cieszyn	871 000,00	250 000,00	1 121 000,00	1 120 995,00	100,00%
Częstochowa	2 106 100,00	497 519,00	2 603 619,00	2 560 797,40	98,36%
Dąbrowa Górnicza	903 807,00	402 253,10	1 306 060,10	1 119 710,40	85,73%
Gliwice	2 414 600,00	700 000,00	3 114 600,00	3 086 747,14	99,11%
Jastrzębie-Zdrój	590 500,00	150 000,00	740 500,00	736 329,54	99,44%
Jaworzno	507 500,00	218 594,80	726 094,80	725 251,47	99,88%
Katowice	2 500 000,00	50 000,00	2 550 000,00	2 500 376,03	98,05%
Kłobuck	328 000,00	141 326,60	469 326,60	465 384,00	99,16%
Lubliniec	375 781,40	97 226,00	473 007,40	472 358,40	99,86%
Mikołów	622 700,00	318 214,20	940 914,20	939 410,83	99,84%
Mysłowice	308 920,00	0,00	308 920,00	308 919,38	100,00%
Myszków	312 700,00	134 682,70	447 382,70	447 382,56	100,00%
Piekary Śląskie	222 900,00	96 019,40	318 919,40	314 037,20	98,47%
Pszczyna	640 200,00	359 800,00	1 000 000,00	999 870,73	99,99%
Racibórz	640 500,00	275 911,80	916 411,80	911 994,59	99,52%

Ruda Śląska	694 700,00	299 258,10	993 958,10	778 956,41	78,37%
Rybnik	1 000 000,00	210 000,00	1 210 000,00	1 210 000,00	100,00%
Siemianowice Śląskie	345 400,00	148 809,60	494 209,60	484 548,42	98,05%
Sosnowiec	1 131 100,00	100 000,00	1 231 100,00	1 165 465,93	94,67%
Świętochłowice	165 400,00	70 966,00	236 366,00	236 366,00	100,00%
Tarnowskie Góry	763 200,00	328 740,90	1 091 940,90	1 078 653,92	98,78%
Tychy (bieruńsko- łędziński)	1 481 500,00	638 194,20	2 119 694,20	2 119 120,01	99,97%
Wodzisław Śląski	665 700,00	200 000,00	865 700,00	821 022,84	94,84%
Zabrze	822 600,00	354 321,50	1 176 921,50	1 163 808,75	98,89%
Zawiercie	486 700,00	209 658,20	696 358,20	689 196,41	98,97%
Żory	250 000,00	0,00	250 000,00	249 999,98	100,00%
Żywiec	600 000,00	121 000,00	721 000,00	679 702,67	94,27%
RAZEM:	25 196 908,40	7 359 051,50	32 555 959,90	31 750 063,74	97,52%

- W związku z opublikowaniem na stronie MRiPS informacji o limitach środków KFS oraz priorytetach KFS na 2024 rok, wystosowano do PUP prośbę o zgłaszanie zapotrzebowania na ww. środki. Zapotrzebowanie wyniosło 46 950,0 tys. zł, natomiast limit środków przeznaczonych dla samorządów powiatowych województwa śląskiego wyniósł 26 237,0 tys. zł. 15 grudnia 2023 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął podział KFS na 2024 r. uchwałą nr 2634/471/VI/2023 z dnia 12.12.2023 r.

Art. 8 ust. 1, pkt 3 Opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia.

Na podstawie statystycznych baz danych dotyczących bezrobocia rejestrowanego przygotowano informacje i analizy zmian zachodzących na rynku pracy. Najważniejsze z nich to:

- Sporządzana co miesiąc „Informacja o sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim”. Materiał publikowano na stronie internetowej Urzędu, ponadto jego odbiorcami były władze Województwa Śląskiego oraz wybrane Wydziały UM WSL.
- Miesięczne informacje o sytuacji na lokalnych rynkach pracy, w rejonie działania Filii WUP w Częstochowie i w Bielsku – Białej. Materiały były publikowane na podstronkach internetowych Urzędu.
- Informacje kwartalne o stanie i strukturze bezrobocia w województwie śląskim: Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of December 2022, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of March 2023, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of June 2023, Registered Unemployment in the Silesian Voivodship at the end of September 2023. Materiały były publikowane na stronie internetowej Urzędu.
- Materiał opisujący sytuację społeczno-gospodarczą w województwie śląskim, jako fragment RPDZ na 2023 r. wraz z zestawem wskaźników oraz za 2022 rok.

- Syntetyczna analiza problemowa pn. Informacja o niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy – grudzień 2023 r. Materiał opublikowano na stronie internetowej Urzędu.
- W każdym miesiącu 2023 roku uczestniczono w realizacji badania Europejski Barometr Rynku Pracy (European Labour Market Barometer – Poland), którego wyniki dostępne są na stronie internetowej: <https://www.pesnetwork.eu/pl/2023/>
- Z uwagi na wprowadzenie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583) i możliwością rejestracji w urzędach pracy obywateli Ukrainy na takich samych zasadach co obywatele RP oraz podejmowania pracy przez obywateli Ukrainy na szczególnych zasadach przygotowano informację roczną (od 24 lutego 2022 r. do 24 lutego 2023 r.) pt. „Sytuacja obywateli Ukrainy w Polsce rok od wybuchu wojny”. Materiały przekazano Dyrekcji urzędu oraz zainteresowanym stronom.
- Zakończono przygotowywanie i weryfikację wniosku planowanego do realizacji od 2024 roku projektu własnego WUP Katowice finansowanego z FE SL – model diagnostyczno – prognostyczny w zakresie brakujących kompetencji/umiejętności w branżach strategicznych i administracji publicznej województwa śląskiego na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz szkoleń dla publicznych służb zatrudnienia. W lipcu i sierpniu opracowano wstępną koncepcję projektu wraz z jego kosztami. Następnie przesyłano do urzędu marszałkowskiego dokumentację niezbędną do wszczęcia procedury w ramach projektu (m.in. kartę sprawy, uchwałę zarządu, pełnomocnictwa, kartę projektu). We wrześniu ub. roku wniosek został złożony w ramach naboru niekonkurencyjnego FESL.05.07-IP.02-051/23. W grudniu 2023 roku został przekazany do oceny formalno-merytorycznej.
- Co kwartał wykonywano prace związane z wprowadzaniem, kodowaniem ofert pracy do systemu Viator z ofertami pracy w danym kwartale 2023 roku, zgodnie z opracowaną metodologią.
- Do informacji pn.: Labour Market Information Poland – śląskie opracowano część dotyczącą śląskiego rynku pracy.
- Opiniowano opis przedmiotu zamówienia badania Urzędu Marszałkowskiego „Ewaluacja założeń podmiotowego systemu finansowania usług rozwojowych dla nowych grup docelowych w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”.
- Przygotowano opracowanie pn. „Szkolnictwo wyższe w województwie śląskim”. Materiał został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu.
- Realizując zapis **art. 8 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, mówiący o konieczności dokonania przez Sejmik Województwa, co najmniej raz w roku, oceny sytuacji na rynku pracy i stopnia realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy, przygotowano analizę *Rynek pracy w województwie śląskim w 2022 roku*. Opracowanie, po akceptacji przez Zarząd Województwa Śląskiego w maju 2023 roku, zostało przekazane Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego (Uchwała Nr VI/58/16/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 czerwca 2023 r.).

- Wykonując zadania związane z badaniem popytu na pracę, analizowano wojewódzkie dane jednostkowe z załącznika nr 1 do sprawozdania MRiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności według grup zawodów* oraz dane kwartalne pozyskane z Urzędu Statystycznego w Katowicach z badania popytu na pracę. W 2023 roku sporządzono:
- Analizę dotyczącą bezrobocia rejestrowanego według zawodów w województwie śląskim w 2022 r.
- Tablice dotyczące nowo utworzonych miejsc pracy oraz wolnych miejsc pracy w województwie śląskim za IV kwartał 2022 roku oraz I, II i III kwartał 2023 roku.
- Analizę dotyczącą bezrobocia rejestrowanego według zawodów w województwie śląskim w I półroczu 2023 r.
- Wybrane opracowania zamieszczono na stronie internetowej Urzędu oraz przekazane zostały zainteresowanym stronom.
- WUP w Katowicach odpowiedzialny jest także za wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem badań rynku pracy. W 2023 roku zrealizowano 4 badania tematyczne, poniżej przedstawiono syntetyczne informacje na ich temat:
 - **„Osoby biernie zawodowo, w tym z grupy NEET na śląskim rynku pracy”**
Badanie było realizowane w miesiącach czerwiec – wrzesień 2023 r., a jego produktem końcowym jest raport oraz infografika przedstawiające diagnozę sytuacji na śląskim rynku pracy osób biernych zawodowo, w tym z grupy NEET. W pierwszej części raportu opisano metodologię badania: cel badania, problematykę badawczą, zakres badania, dobór próby i metody badawcze. W kolejnych częściach zaprezentowano analizę wyników badania ilościowego dotyczącą osób biernych zawodowo, osób z grupy NEET oraz wyniki badania jakościowego – panelu ekspertów. Raport kończą wnioski z badania ilościowego i jakościowego odnoszące się do problematyki badawczej, w tym przyczyn bierności zawodowej badanych grup respondentów, ich potencjału zawodowego, oczekiwanych warunków pracy, oceny własnych szans na podjęcie zatrudnienia oraz możliwości wsparcia przez instytucje rynku pracy i pomocy społecznej. Jak również opinii ekspertów na temat aktywizacji zawodowej osób biernych zawodowo, w tym z grupy NEET i sposobów dotarcia do nich z informacją o możliwościach otrzymania wsparcia. Raport z badania oraz infografika dostępne są na stronie internetowej Urzędu.
 - **„Efektywność wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2022 w województwie śląskim”**
Badanie realizowane było wśród pracodawców, którzy uzyskali wsparcie ze środków KFS oraz wśród pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą KFS w 2022 roku. Projekt badawczy swoim zasięgiem objął województwo śląskie, a jego celem była diagnoza działań podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa śląskiego w ramach KFS oraz analiza informacji pozyskanych od śląskich pracodawców dotyczących wsparcia finansowego z KFS w roku 2022. Dane pozyskano wykorzystując techniki ilościowe CATI (wywiad telefoniczny) oraz CAWI (wywiad na platformie internetowej). W opracowanym

raporcie z badania w rozdziale pierwszym opisano metodologię badania, a w drugim przedstawiono: analizę wybranych danych statystycznych dotyczących KFS w województwie śląskim, analizę i ocenę działań realizowanych przez pracodawców korzystających z dofinansowania z KFS oraz diagnozę działań podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach KFS. W części badania odnoszącej się do powiatowych urzędów pracy omówiono zagadnienia związane z wykorzystaniem przyznanych im środków finansowych w ramach KFS na poszczególne priorytety i działania. Z kolei w części dotyczącej pracodawców omówiono m.in. preferencje respondentów odnośnie tematyki kursów podnoszących/zmieniających kwalifikacje zawodowe oraz ich przydatności dla poprawy funkcjonowania przedsiębiorstwa. Synteza raportu (infografika) jest dostępna na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach.

– **„Rynek pracy w obszarze zielonej gospodarki w województwie śląskim”**

Celem zrealizowanego ilościowego i jakościowego badania była diagnoza sytuacji ekonomicznej i zatrudnieniowej firm z potencjałem do tworzenia zielonych miejsc pracy oraz należących do zielonej gospodarki (w oparciu o przyjęte definicje) a także zapotrzebowania na pracowników w firmach należących do zielonej gospodarki w województwie śląskim. Badanie przeprowadzono z wykorzystaniem technik ilościowych (CATI) i jakościowych (FGI) w miesiącach sierpień – listopad 2023 r. Badanie ilościowe zrealizowano wśród przedstawicieli firm należących do zielonej gospodarki oraz firm z potencjałem do tworzenia zielonych miejsc pracy. W ramach badania jakościowego zrealizowano osiem spotkań fokusowych on-line. Jeden panel został przeprowadzony z ekspertami zajmującymi się zieloną gospodarką w województwie śląskim. Pozostałe siedem paneli realizowano wśród przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zielonej gospodarce w wybranych sekcjach PKD. Problematyka badawcza w badaniu ilościowym dotyczyła kondycji finansowo-ekonomicznej, sytuacji zatrudnieniowej oraz potencjału rozwojowego firm w perspektywie do 2027 r. w obydwóch grupach badawczych. Dodatkowo w badaniu jakościowym pytano o zapotrzebowanie na pracowników oraz kwalifikacje zawodowe/uprawnienia/umiejętności brakujące w firmach należących do zielonej gospodarki. Pełny raport, infografika oraz lista zawodów/stanowisk pracy przyczyniających się/bezpośrednio związanych z ochroną środowiska zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach kontynuował realizację badania zleconego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – **„Barometr zawodów 2024”** – jest to badanie ogólnopolskie, które pozwala prognozować możliwości znalezienia zatrudnienia w konkretnym zawodzie barometrowym, w kolejnym roku. W województwie śląskim badanie koordynował WUP w Katowicach. W przygotowywanym corocznie zestawieniu zawodów barometrowych klasyfikuje się je do trzech grup: zawody deficytowe (w których występuje niedobór pracowników na rynku pracy), zrównoważone i zawody nadwyżkowe (w których poszukujący pracy mogą mieć problemy ze znalezieniem pracy). W ramach dziewiątej edycji ogólnopolskiego badania Barometr zawodów w województwie śląskim odbyły się 34 panele eksperckie, w których tradycyjnie uczestniczyli pracownicy powiatowych urzędów pracy oraz

liczni partnerzy zewnętrzni. Eksperci rynku pracy ocenili sytuację na 36 lokalnych rynkach pracy. Prognoza na 2024 rok została przeprowadzona w formie łączonej w dwóch powiatowych urzędach pracy: Rybniku (dla powiatu rybnickiego i miasta Rybnik) oraz Bielsku-Białej (dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała). Zgodnie z założeniami badania wszystkie spotkania zostały przeprowadzane w formie stacjonarnej. Z prognozy na 2024 rok wynika, iż na śląskim rynku pracy dominować będą zawody zrównoważone, których prognozuje się najwięcej od początku realizacji badania. Z kolei w porównaniu do lat wcześniejszych, zawodów deficytowych prognozuje się najmniej. W opinii ekspertów oceniających sytuację na rynku pracy, w powiatach województwa śląskiego w perspektywie 2024 roku, problemy z rekrutacją pracowników w regionie mogą wystąpić w 22 zawodach w 11 branżach barometrych. Wśród deficytów występują takie zawody, które w zeszłym roku znajdowały się w równowadze, a w prognozie na rok 2024 zakwalifikowane zostały do deficytu, są to: nauczyciele przedszkoli oraz piekarze. Jednocześnie pięć zawodów, w tym trzy z branży budowlanej (brukarze; cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani) oraz po jednym z branży finansowo-prawnej (pracownicy ds. rachunkowości i księgowości) i transport-spedycja-logistyka (magazynierzy) zostało zakwalifikowanych do równowagi. W województwie, podobnie jak w ostatnich czterech latach, nie prognozuje się zawodów nadwyżkowych. Najważniejsze wyniki badania dotyczące sytuacji w województwie śląskim zamieszczono w opracowanym raporcie, który wraz z plakatami powiatowymi dostępny jest w serwisie internetowym badania: www.barometrzwodow.pl.

Art. 8 ust. 1, pkt 4 Współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich.

W 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia WRRP w Katowicach w dniach:

- 24 lutego 2023 r.
- 22 czerwca 2023 r.
- 7 września 2023 r.
- 20 grudnia 2023 r.

oraz przeprowadzono 5 głosowań w trybie obiegowym w dniach:

- 29 marca 2023 r.
- 24 kwietnia 2023 r.
- 9 maja 2023 r.
- 25 lipca 2023 r.
- 26 września 2023 r.

W 2023 roku członkowie Rady podjęli łącznie 483 uchwały w tym: 460 uchwał w sprawie zaopiniowania co do zasadności kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy nowych kierunków kształcenia w szkołach z terenu województwa śląskiego.

Na wszystkie posiedzenia WRRP odbywające się w 2023 roku przygotowywano i omawiano prezentacje na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy lub przedstawiano informacje na temat wyników zrealizowanych badań.

Art. 8 ust. 1, pkt 6 Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego przez: wykonywanie zadań wynikających z programów, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy.

WUP w Katowicach pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla następujących działań/poddziałań:

- PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)
 - Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe
 - Poddziałanie 1.1.1 - Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego
 - Działanie 1.2 – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy:
 - Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z EFS.
- REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020
 - Działanie 1.4 - Wsparcie Ekosystemu Innowacji, w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka:
 - Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – Transformacja Regionu
 - Działanie 7.1 – Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
 - Poddziałanie 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT.
 - Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs.
 - Działanie 7.3 – Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
 - Poddziałanie 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT.
 - Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs.

- Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT.
 - Poddziałanie 7.4.2 Outplacement – konkurs.
- Działanie 8.2 – Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników, w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy:
 - Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT.
 - Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT.
 - Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs.
- Działanie 11.3 – Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego.
- Działanie 11.4 – Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego:
 - Poddziałanie 11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT.
 - Poddziałanie 11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT.
 - Poddziałanie 11.4.3 Kształcenie ustawiczne – konkurs.
- FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027
 - Działanie 1.3 Ekosystem RIS
 - Działanie 1.6 Rozwój przedsiębiorczości – EFRR
 - Działanie 5.1 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP
 - Działanie 5.2 Aktywizacja zawodowa poprzez OHP
 - Działanie 5.3 ALMA - staże zagraniczne dla młodych
 - Działanie 5.4 Aktywizacja zawodowa osób pracujących
 - Działanie 5.5 Usługi EURES
 - Działanie 5.6 Szkolenia dla pracowników IRP
 - Działanie 5.7 Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy.
 - Działanie 5.8 Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego.
 - Działanie 5.9 EURES-T Beskydy
 - Działanie 5.10 EURES dla PSZ
 - Działanie 5.11 Równość szans na rynku pracy
 - Działanie 5.14 Usługi rozwojowe dla kadr administracji samorządowej
 - Działanie 5.15 Usługi rozwojowe dla przedsiębiorców – PSF
 - Działanie 5.16 Outplacement EFS+
 - Działanie 6.6 Kształcenie osób dorosłych - EFS+

- Działanie 6.7 Upskilling pathways – RLKS
- Działanie 6.8 Upskilling pathways
- Działanie 6.9 Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji – LOWE
- Działanie 7.3 Integracja społeczno - gospodarcza cudzoziemców
- Działanie 10.16 Rozwój przedsiębiorczości FST
- Działanie 10.17 Kształcenie osób dorosłych – FST
- Działanie 10.18 Redeployment
- Działanie 10.19 Outplacement FST
- Działanie 10.20 Wsparcie na założenie działalności gospodarczej
- Działanie 10.21 Wsparcie pracowników zaangażowanych w proces transformacji
- Działanie 10.22 Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji - FST

WUP w Katowicach realizuje działania związane z wdrażaniem komponentu krajowego PO WER oraz komponentu regionalnego w ramach RPO WSL (finansowane ze środków EFS) oraz FE SL (finansowane z EFS+, EFRR oraz FST).

PO WER

Tabela - Informacja dotycząca postępu finansowego PO WER w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach¹

Działanie	Alokacja (zgodna z algorytmem uwzględniająca nadkontraktację) wkład UE	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE uwzględniająca oszczędności)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
1.1, 1.2	807 432,7	766 749,6	94,96 %	747 963,7	92,64 %

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań PO WER realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2023 roku (wartości kumulatywne)

Poddziałanie	Wskaźnik	Wartość ogółem
1.1.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	58 831
1.2.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	3 965
	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych w ewidencji urzędów pracy objętych wsparciem w programie	3 181
	Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	12 039

¹ Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2023 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ. Dane podane w tys.PLN

Prowadzono działania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 m. in. w zakresie:

- Sporządzenia Informacji kwartalnych z realizacji PO WER;
- Opracowania miesięcznych informacji nt. realizacji zadań związanych z wdrażaniem PO WER;
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych;
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych przez instytucje zewnętrzne;
- Bieżącego analizowania informacji o stanie wdrażania i wolnych środków możliwych do kontraktacji.

RPO WSL 2014-2020

W okresie sprawozdawczym nie zawierano umów o dofinansowanie.

Tabela Informacja dotycząca postępu finansowego RPO WSL w ramach Działań wdrażanych przez WUP w Katowicach²

Działanie	Alokacja (zgodna z algorytmem)	Kontraktacja wg umów obowiązujących (wartość dofinansowania UE uwzględniająca oszczędności oraz korekty systemowe)	Procent kontraktacji w stosunku do alokacji	Wydatkowanie wg zatwierdzonych wniosków o płatność (wartość dofinansowania UE)	Procent wydatkowania w stosunku do alokacji
1.4	1 446,4	1 492,1	103,16%	1 299,9	89,87%
7.1	205 026,3	204 045,9	99,52%	180 510,5	88,04%
7.2	520 292,1	519 760,0	99,90%	529 554,0	101,78%
7.3	126 695,4	125 630,8	99,16%	126 634,7	99,95%
7.4	76 208,3	72 625,2	95,30%	67 361,2	88,39%
8.2	511 865,8	519 711,7	101,53%	473 238,3	92,45%
11.3	141 764,0	139 372,2	98,31%	137 567,4	98,04%
11.4	116 183,2	114 849,5	98,85%	97 576,3	83,99%
Razem	1 699 481,5	1 697 487,5	99,88%	1 613 742,4	94,96%

²Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu SL2014 (wg stanu na dzień 31.12.2023 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ. Dane podane w tys. PLN.

Tabela – Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działań RPO WSL realizowanych przez WUP w Katowicach do końca 2023 roku (wartości kumulatywne od początku wdrażania)

Oś priorytetowa	Wskaźnik	Wartość ogółem
VII Regionalny rynek pracy	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	57 637
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	4 548
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	11 400
	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	4 172
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	91 566
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	15 814
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	7 250
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	36 207
	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	56 711

W 2023 r. WUP w Katowicach prowadził także działania polegające na przeprowadzaniu procedury odwoławczej od negatywnego wyniku weryfikacji dokumentów zgłoszeniowych przedsiębiorców przez operatorów PSF w związku z ubieganiem się o udział w projektach w ramach Działania 8.2 RPO WSL. Rozpatrzono 139 odwołań przedsiębiorców. Odsetek uznanych za zasadne wyniósł 32,4%.

W ramach systemu PSF woj. śląskiego:

- Sporządzano comiesięczny raport w zakresie zastrzeżeń/nadużyć/uchybień systemowych zidentyfikowanych w ramach realizacji PSF.
- Systematycznie prowadzono prace dotyczące usprawnienia procesu aplikowania o dofinansowanie do usług rozwojowych w ramach PSF.

Posiedzenia KS PSF

W 2023 r. odbyły się trzy posiedzenia KS PSF:

- XXII posiedzenie – 30 marzec 2023 r. Przedmiotem posiedzenia była kwestia tempa wydatkowania środków w kontekście terminu zamykania projektów PSF. XXIII posiedzenie – 27 czerwca 2023 r. Przedmiotem posiedzenia było m.in. zbiorcze podsumowanie w zakresie

wskaźników oraz postępów finansowych, omówienie zasad naboru fiszek w związku z zakończeniem perspektywy finansowej 2014 – 2020.

- XXIV posiedzenie – 26 września 2023 r. Przedmiotem posiedzenia było. Przedstawienie wizji funkcjonowania Projektów PSF w perspektywie finansowej 2021-2027.
- Przeprowadzono i przyjęto w trybie obiegowym głosowania Komitetu Sterującego PSF Uchwały nr 109, 110, KS PSF.. Na podstawie zatwierdzonej Uchwały KS PSF nr 109 w sprawie aktualizacji Opisu PSF oraz Uchwały nr 110 w sprawie aktualizacji dokumentów rekrutacyjnych dla Poddziałów na 8.2.3 w ramach PSF, Komitet Sterujący wprowadził dokumenty rekrutacyjne „Kartę weryfikacji dokumentów zgłoszeniowych” oraz „Harmonogram oceny dokumentów zgłoszeniowych”.

W okresie sprawozdawczym, WUP w Katowicach przekazał do IZ zmiany do SZOOP w zakresie:

- Wskaźników.
- Przesunięć środków między działaniami, celem pełniejszego wykorzystania środków
- Tabeli finansowych.

Zapisy SZOOP były także na bieżąco weryfikowane pod kątem zmian aktów prawnych i aktualnie obowiązujących Wytucznych.

Prowadzono również pozostałe działania związane z wdrażaniem RPO WSL w zakresie:

- Bieżącej aktualizacji Rejestru odstępstw od IW IP RPO WSL.
- Konsultacji i opiniowania projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych.
- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej.
- Sporządzania Informacji kwartalnych z realizacji RPO WSL.
- Opracowania miesięcznych informacji nt. realizacji zadań związanych z wdrażaniem RPO WSL.
- Sporządzania Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WSL za rok 2022.
- Udziału w badaniach ewaluacyjnych oraz opiniowania raportów i rekomendacji.
- Analiz oraz sporządzenia uwag do rekomendacji zawartych w raportach z badań ewaluacyjnych.
- Przygotowania dokumentacji i sporządzania wyjaśnień dla audytów i kontroli prowadzonych przez instytucje zewnętrzne.
- Udział w konsultacjach i opiniowaniu projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych;
- Realizacja projektu własnego „Energia” w ramach Poddziałania 7.4.3 RPO WSL.
- Analizy postępu finansowego, w tym poziomu kontraktacji oraz wartości wolnych środków możliwych do zakontraktowania w stosunku do alokacji – opracowywanie limitów kontraktacji oraz oceny tempa wdrażania i możliwości maksymalizacji wykorzystania środków.
- Agregacji miesięcznych danych sprawozdawczych na temat postępu rzeczowego i finansowego Działania 8.2 RPO WSL.
- Koordynacji procesu przygotowania „Sprawozdania z działań projektowych realizowanych przez Województwo Śląskie” związanych z działalnością WUP.

W 2023 r. WUP w Katowicach kontynuował realizację pozakonkursowego projektu własnego „Energia” (nr RPSL.07.04.03-24-0160/21) w partnerstwie z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną

S.A.Celem głównym projektu jest jak najszybsze ponowne podjęcie pracy lub kontynuacja zatrudnienia, a dodatkowo uzyskanie służących temu kwalifikacji lub kompetencji przez 220 osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn niedotyczących pracownika, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników lub byłych pracowników jednostek organizacyjnych spółek węglowych lub przedsiębiorstw z nimi powiązanych, mających siedzibę na terenie województwa śląskiego.). Projekt zakończył się 31.12.2023 r. (osiągnięto wszystkie wartości docelowe założonych wskaźników)

Do końca 2023 r. osiągnięto następujące wskaźniki projektowe:

- Realizacja wsparcia dla 243 uczestników projektu (108% wartości docelowej).
- 243 os. objęto doradztwem zawodowym zakończonym przygotowaniem IPD.
- 215 osób przeszło pośrednictwo pracy.
- 237 zakończyło szkolenia podnoszące umiejętności i kwalifikacje (131% wartości docelowej).
- 141 osób zostało objętych subsydiowanym zatrudnieniem.
- 199 osób zakończyło poradnictwo prawne.
- 11 osób objęto wsparciem psychologicznym.
- Udzielono wsparcia na wyposażenie / doposażenie 56 stanowisk pracy.
- 214 os. podjęło lub kontynuowało zatrudnienie (138% wartości docelowej).

W roku 2023 nie przeprowadzono naborów wniosków w ramach Poddziałania 1.1.1 oraz 1.2.1 PO WER , ani nie podpisywano umów o dofinansowanie ,ze względu na koniec perspektywy finansowej i etap rozliczania projektów.

FE SL 2021-2027

Tabela – informacja dotycząca postępu finansowego FE SL wdrażanych przez WUP w Katowicach³

Numer działania	Alokacja (zgodna z algorytmem)	Wartość środków UE w ogłoszonych naborach, wg wartości z dnia ogłoszenia naboru	% środków w ogłoszonych naborach
1.3	16 041,4	8 368,5	52,17
1.6	45 374,1		
5.1	461 589,5	176 274,9	38,19
5.2	26 013,0	9 362,6	35,99
5.3	26 013,0		
5.4	52 026,0		

³ Źródło: Opracowanie na podstawie danych z systemu CST2021, LSI2021 (wg stanu na dzień 31.12.2023 r.) oraz arkusza z limitami kontraktacji przesłanych przez IZ, SZOP – danymi dot. alokacji. Dane podane w tys.PLN.

5.5	2 167,8		
5.6	7 749,5		
5.7	1 639,7	1 668,4	101,75
5.8	3 617,3	3 680,5	101,75
5.9	5 419,4	2 646,8	48,84
5.10	5 419,4	2 646,8	48,84
5.11	65 032,5		
5.14	44 442,5	36 791,4	82,78
5.15	389 107,5		
5.16	32 516,3		
6.6	306 711,9	173 420,0	56,54
6.7	14 115,1		
6.8	4 335,5		
6.9	17 342,0		
7.3	82 374,5		
10.16	34 684,0		
10.17	433 550,0	324 401,0	74,82
10.18	138 736,0		
10.19	134 219,5		
10.20	138 736,0	111 412,5	80,31
10.21	17 342,0		
10.22	21 677,5	12 139,4	56,00

W okresie sprawozdawczym podpisano:

- 31 umów z Działania 5.1 na wartość ogółem 174 992 565,72 PLN (wkład UE 148 743 680,92 PLN)
- 1 umowę z Działania 5.9 na wartość ogółem 2 642 798,9 PLN (wkład UE 2 246 379,06 PLN)
- 1 umowę z Działania 5.10 na wartość ogółem 2 646 052,25 PLN (wkład UE 2 246 379,06 PLN)

Prowadzono działania związane z wdrażaniem programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, m. in. W zakresie:

- Brano udział w pracach związanych z opracowywaniem i planowaniem wdrażania środków UE w ramach programu, w tym analiz dotyczących objęcia wsparciem osób biernych zawodowo
- Analizy postępu finansowego, w tym poziomu kontraktacji oraz wartości wolnych środków możliwych do zakontraktowania w stosunku do alokacji – opracowywanie limitów kontraktacji oraz oceny tempa wdrażania
- Uczestniczono w konsultacjach i opiniowaniu projektów aktów prawnych oraz dokumentów programowych, w tym przygotowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu FE SL
- Aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej

PROJEKTY KONKURSOWE

PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

Działanie 1.2 – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe w ramach Osi Priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy:

- Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z EFS.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

- Działanie 1.4 - Wsparcie Ekosystemu Innowacji, w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka:
 - Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – Transformacja Regionu
- Działanie 7.1 – Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
 - Poddziałanie 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT.
 - Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs.
- Działanie 7.3 – Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT.
 - Poddziałanie 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT.
 - Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs.
- Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), w ramach Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy:
 - Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT.
 - Poddziałanie 7.4.2 Outplacement – konkurs.
- Działanie 8.2 – Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników, w ramach Osi Priorytetowej VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy:
 - Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT.
 - Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT.
 - Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs.

- Działanie 11.3 – Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego.
- Działanie 11.4 – Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, w ramach Osi Priorytetowej XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego:
 - Poddziałanie 11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT.
 - Poddziałanie 11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT.
 - Poddziałanie 11.4.3 Kształcenie ustawiczne – konkurs.

PROJEKTY POZAKONKURSOWE

W roku 2023 Zespół ds. Obsługi Projektów 3 wykonywał zadania związane z wdrażaniem projektów realizowanych w ramach następujących Działań i Poddziałań:

- PO WER:
 - Priorytet I**
 - Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z EFS - zatwierdzanie końcowych wniosków o płatność
- RPO WSL:
 - Priorytet VII**
 - Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - zatwierdzanie końcowych wniosków o płatność
 - Podziałanie 7.4.3 Outplacement
- FE SL:
 - Priorytet V**
 - Działanie 5.1 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP

W szczególności wykonywano:

- Aneksowanie umów o dofinansowanie.
- Weryfikację formalno-rachunkową i merytoryczną wniosków o płatność.
- Udzielanie na bieżąco beneficjentom informacji telefonicznych oraz pisemnych i mailowych odpowiedzi dotyczących realizacji projektów w ramach PO WER, RPO WSL oraz FE SL.
- Wprowadzanie danych do systemów informatycznych.
- Sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań oraz raportów z realizacji zadań Zespołu ds. Obsługi Projektów 3.
- Współpraca z pozostałymi zespołami WUP Katowice zaangażowanymi we wdrażanie POWER, RPO oraz FE SL.
- Testowanie nowych funkcji w systemach.
- Aktualizacja oraz konsultowanie dokumentów programowych.

PROJEKTY KONKURSOWE

Łączną ilość i wartość wydatków kwalifikowalnych w zatwierdzonych wnioskach o płatność przez Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 1 oraz Zespół ds. Obsługi Projektów Konkursowych 2 w roku 2023 przedstawia poniższa tabela:

Priorytet/ Działanie/ Poddziałanie	Wnioski o płatność zatwierdzone w roku 2023	
	Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność w roku 2023	Wartość wydatków kwalifikowalnych w zatwierdzonych wnioskach o płatność w roku 2023 [PLN]
Priorytet I	154	25 387 812,87
Poddziałanie 1.2.1. POWER	154	25 387 812,87
Priorytet VII RPO	234	53 635 539,92
Poddziałanie 7.1.1	4	343 639,07
Poddziałanie 7.1.2	-	-
Poddziałanie 7.1.3	130	21 919 078,59
Poddziałanie 7.3.1	-	-
Poddziałanie 7.3.2	-	-
Poddziałanie 7.3.3	55	21 977 997,62
Poddziałanie 7.4.1	3	106 394,72
Poddziałanie 7.4.2	42	9 288 429,92
Priorytet VIII RPO	47	114 464 621,35
Poddziałanie 8.2.1	-	-
Poddziałanie 8.2.2	-	-
Poddziałanie 8.2.3	47	114 464 621,35
Priorytet XI RPO	116	43 478 357,50
Działanie 11.3	43	15 627 154,37
Poddziałanie 11.4.1	9	1 337 303,38
Poddziałanie 11.4.2	9	1 020 466,46
Poddziałanie 11.4.3	55	25 493 433,29

Priorytet I RPO	4	1 074 330,67
Poddziałanie 1.4.3	4	1 074 330,67

Zadania informacyjno-promocyjne; prowadzenie Punktu Kontaktowego FE

Szkolenia dla potencjalnych beneficjentów:

Odbyło się **17 szkoleń/spotkań informacyjnych** dla potencjalnych beneficjentów FE SL. Tematyka szkoleń/ spotkań informacyjnych:

- Spotkanie informacyjne dotyczące naboru niekonkurencyjnego dla Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027;
- Zakładanie kont i profili w Lokalnym Systemie Informatycznym 2021;
- Zasady aplikowania o środki FESL w ramach Działania 05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP;
- LSI - wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Działania FESL.05.01.;
- Zasady aplikowania o środki FESL w ramach Działania 05.02 Aktywizacja zawodowa poprzez OHP;
- 2 spotkania w Filii WUP w Bielsku-Białej i w PUP w Myszkowie nt. Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 – Działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach;
- Zasady aplikowania o środki FE SL w ramach Działania 05.14 Usługi rozwojowe dla kadr administracji samorządowej;
- 3 spotkania: w PUP Będzin, w Filii WUP w Częstochowie i w Filii WUP w Bielsku-Białej nt. Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027;
- Zasady aplikowania o środki Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 dla Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Śląskiego;
- Fundusze Europejskie dla edukacji i rynku pracy;
- Zasady aplikowania o środki FESL w ramach Działania 10.17 Kształcenie osób dorosłych FST;
- Zasady aplikowania o środki FESL w ramach Działania 10.20 Wsparcie na założenie działalności gospodarczej;
- Zasady aplikowania o środki Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 dla Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Śląskiego;
- Zasady aplikowania o środki FESL w ramach Działań: 5.4 Aktywizacja zawodowa osób pracujących i 6.6 Kształcenie osób dorosłych - EFS+.

Liczba przeszkolonych wyniosła łącznie: **643** osoby.

Szkolenia odbyły się stacjonarnie i w formie on-line (webinary).

Realizacja kampanii informacyjno - promocyjnych działań wdrażanych przez WUP:

• Kampania internetowa:

- Produkcja 5 filmów wideo o dł. 90 sek., w tym 3 promujących RPO WSL (reklamy wideo na serwisach: 157 745 wyświetleń na portalach: onet.pl. wp.pl. interia.pl, reklamy wideo na You Tube: 60 271 obejrzeń, reklamy wideo na Facebooku: 111 899 kliknięć w reklamę).
- 2 promujących PO WER (reklama 2 filmów wideo na Facebooku – 77 354 obejrzeń, reklama 2 filmów na You Tube - 41 144 obejrzeń, reklama 2 filmów wideo na serwisach onet.pl i wp.pl – 71 977 wyświetleń).
- Publikacja 10 artykułów, w tym 6 dot. RPO WSL (łącznie liczba uu: 130 017) oraz 4 dot. PO WER (łącznie liczba uu: 166 009) i ich publikacja na serwisach internetowych (wydarzenia.interia.pl, dziennikzachodni.pl, wiadomości.onet.pl).
- płatne reklamy na serwisach: biznes.interia.pl, dziennikzachodni.pl, biznes.onet.pl, wp.pl, You Tube, Facebook:
 - 20 postów płatnych na Facebooku, w tym 5 reklam promujących efekty RPO WSL, 7 reklam dot. możliwości wsparcia FE SL (łącznie liczba kliknięć w reklamy: 6057) oraz 8 płatnych reklam PO WER na Facebooku (4101 kliknięć).
 - kampania display (5 reklam RPO WSL - łącznie liczba odsłon: 1 595 943, 4 reklamy PO WER – 1 469 076 odsłon).

Punkt Kontaktowy FE

Jednym z najważniejszych działań Zespołu ds. Informacji i Promocji (ZI) jest praca w ramach Punktu Kontaktowego FE, w którym prowadzona jest obsługa klientów: telefoniczna, mailowa, bezpośrednia. Udzielane odpowiedzi dotyczą informacji na temat wsparcia dostępnego w PO WER, RPO WSL i FE SL w działaniach wdrażanych przez WUP (głównie roli i zadań WUP we wdrażaniu programów, procedur i kryteriów dotyczących ogłaszanych konkursów, realizacji projektów, form wsparcia współfinansowanych z FE).

W roku 2023 odnotowano: **2199** rozmów telefonicznych oraz **321** odpowiedzi na zapytania e-mailowe. Prowadzono również bezpośrednią obsługę klienta.

• Przedsięwzięcia:

W roku 2023 pracownicy Zespołu ds. Informacji i Promocji wzięli udział w następujących wydarzeniach:

- I Spotkanie Grupy roboczej ds. komunikacji i informacji o Funduszach Europejskich w ramach RPO WSL 2014-2020;
- Spotkanie dot. badania ewaluacyjnego „Ewaluacja ex post działań informacyjnych i promocyjnych podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020”;
- Liderki zmiany – konferencja promująca równość kobiet i mężczyzn w Funduszach Europejskich;

- Konferencja: Społeczne Śląskie - włącz się! W stronę niezależnego życia;
- Ewaluacja ex post działań informacyjnych i promocyjnych podejmowanych w ramach RPO WSL 2014-2020;
- Dąbrowskie Targi Pracy;
- Konferencja pt. "Jakich umiejętności będziemy potrzebować w zmieniającym się świecie?";
- Dzień Przedsiębiorcy w Tychach;
- Seminarium pn. *Finansowe formy wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*;
- Seminarium dot. projektu badawczo-szkoleniowego pt.: *Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost wspierający rozwój nowej kultury współpracy międzypokoleniowej*;
- Spotkanie informacyjne dla PKM Katowice;
- Śniadanie z Przedsiębiorcami w ARR w Częstochowie;
- Cykl 5 pikników rodzinnych nt. *Fundusze Europejskie Nowa Energia!* w subregionach województwa (Częstochowa, Bielsko-Biała, Racibórz, Katowice, Sosnowiec) promujących rezultaty osiągnięte dotychczas w regionie dzięki FE i możliwości nowej perspektywy;
- Piknik Rzemieślniczy w Zawierciu;
- Targi Pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu;
- Konferencja w Filii WUP w Częstochowie nt. *Fundusze Europejskie dla edukacji i rynku pracy*;
- Powiatowe Targi Pracy i Szkoleń 2023 w Zawierciu;
- Spotkanie w Miejskim Inkubatorze Przedsiębiorczości Rawa.Ink pt. *Finansowe formy wsparcia firm z sektora MŚP*;
- Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
- Dni Otwarte Funduszy Europejskich 2023;
- Święto Niepodległości na Stadionie Śląskim.

Pozostałe zadania:

- Prowadzono strony internetowe WUP w Katowicach (wupkatowice.praca.gov.pl, rpo.wup-katowice.pl, power.wup-katowice.pl, wybierz-zawod.eu), obsługiwano konta w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn) oraz kanał na You Tube.
- Opracowano nową odsłonę strony wybierz-zawod.eu z aplikacją testu predyspozycji zawodowych dostosowaną do perspektywy 2021-2027.
- Sporządzano i przesyłano do UM WSL informacje na temat działań WUP oraz informacje dla Radnych Sejmiku Samorządowego, na które składały się relacje z wydarzeń oraz aktualny stan wdrażania RPO WSL w zakresie działań WUP. Do IZ trafiały propozycje (opisane projekty) dobrych praktyk.
- Kontynuowano prace nad aktualizacją bazy dobrych praktyk, tj. przykładów projektów, firm oraz osób, które skorzystały z EFS w celu promocji efektów wdrażania FE w regionie w ramach kampanii internetowych, w publikacjach, artykułach sponsorowanych, audycjach radiowych,

materiałach wideo. W tym zakresie współpracowano z opiekunami projektów, beneficjentami i Referatem Komunikacji i Promocji RPO WSL Wydziału Rozwoju Regionalnego UM WSL.

- Kontynuowano prace nad aktualizacją informacji o projektach dostępnych na platformie „Mapa Dotacji”.
- Prowadzono działania promujące DOFE.
- Kontynuacja badania metodą „Tajemniczy klient” jakości obsługi klientów operatorów PSF, realizatorów projektów w ramach Poddziałania 8.2.3 RPO WSL.
- Opracowywanie i aktualizacja FAQ-ów dot. działań wdrażanych przez WUP w ramach FE SL 2021-2027.
- Nawiązanie współpracy z Fundacją StwardnienieRozsiane.info w ramach projektu „(Nie)widzialni. Podnoszenie jakości życia osób z niewidoczną niepełnosprawnością”.
- Realizacja działań związanych z udzielaniem wsparcia obywatelom Ukrainy.
- Udział w Szkoleniu online pracowników ZI pn. "Redagowanie treści dostępnej strony internetowej”.

Na potrzeby nowej perspektywy Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 zakupiono:

- Wyposażenie Punktu Kontaktowego w celu usprawnienia pracy, w tym:
 - 2 laptopy oraz drukarka przenośna,
 - meble: lada recepcyjna, regały, kontenerki i krzesła;
- Materiały promocyjne i konferencyjne tj. 820 szt. długopisów ekologicznych, 820 szt. notesów ekologicznych; dystrybucja podczas spotkań, wydarzeń itp. organizowanych przez IP lub w których IP brała udział;
- 5 rollupów, stoiska wystawiennicze (typu ścianka promocyjna z trybunką, 2 krzesła/hokery), szyldu do Punktu Kontaktowego promujących Perspektywę Finansową 2021-2027 oraz namiotu reklamowego.

Pomoc Techniczna

PO WER

W 2023 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej PO WER na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej PO WER na rok 2023:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, sprzętu i wyposażenia, a także łącza internetowego.
- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.

- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - promocja w: Internecie; funkcjonowanie strony internetowej programu power.wup-katowice.pl oraz strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online).

Na realizację powyższych działań wydatkowano w roku 2023 kwotę **3 879 471,12 zł**, co stanowi **83,84 %** środków zaplanowanych.

RPO WSL

W 2023 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej RPO WSL na lata 2014-2020, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej RPO WSL na rok 2023:

- Koszty osobowe pracowników WUP.
- Szkolenia pracowników WUP.
- Koszty podnoszenia kwalifikacji pracowników.
- Koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, materiałów eksploatacyjnych, materiałów biurowych, sprzętu i wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego, łącza internetowego, wynajmu samochodów.
- Koszty badań lekarskich, zakupu okularów.
- Koszty opłat sądowych.
- Koszt kontroli i wizyt monitoringowych.
- Koszty podróży służbowych.
- Koszty zw. z dostępem do platformy generującej raporty handlowe.
- Koszty działań informacyjno-promocyjnych - organizacja szkoleń dla potencjalnych beneficjentów (najem sali, usługa cateringowa dla uczestników, zakup suszu spożywczego); promocja w: radiu (spoty radiowe i ich emisja), Internecie; funkcjonowanie strony internetowej programu rpo.wup-katowice.pl oraz strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online); wyposażenie do Punktu Kontaktowego.

W 2023 roku na realizację PT RPO poniesiono wydatki w wysokości **10 215 019,27 zł**, co stanowi **98,41 %** zaplanowanych środków.

Pomoc Techniczna

FESL

W 2023 roku w ramach działań finansowanych ze środków Pomocy Technicznej FESL na lata 2021-2027, WUP w Katowicach poniósł poniższe wydatki – zgodnie z umową o dofinansowanie projektu w ramach Pomocy Technicznej 2023 - WUP:

- koszty osobowe pracowników WUP,

- koszty wynagrodzenia członków KOP,
- koszty instytucji, tj.: wynajmu i eksploatacji pomieszczeń biurowych, koszty zarządu, wysyłki korespondencji, rozmów telefonicznych, a także łącza internetowego, wynajmu samochodów do celów służbowych dla działań związanych z FE SL, zakupu paliwa zużytego na potrzeby związane z programem,
- wsparcie beneficjentów - organizacja spotkań dla beneficjentów (usługa cateringowa, usługa wynajmu sali oraz zakup materiałów konferencyjnych),
- koszty działań informacyjno-promocyjnych – usługa programistyczna strony www z narzędziem do oceny kompetencji zawodowych (test online), zakupu szyldu informacyjnego, zakupu materiałów brandingowych i wyposażenia, zakupu materiałów konferencyjnych oraz zakupu namiotu reklamowego.

W 2023 roku na realizację PT 2023 - WUP poniesiono wydatki w wysokości **3.133.517,28 zł**, co stanowi **84,94 %** zaplanowanych środków.

Zadania kontrolne

W roku 2023 Wydział Kontroli Funduszy Europejskich zrealizował następujące zadania:

- Przeprowadzono **76** postępowań kontrolne, **69** postępowań dotyczących wizyt monitoringowych oraz **15** kontroli trwałości, w tym w szczególności:
- Przeprowadzono **53** kontrole realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działów/Poddziałów RPO WSL na lata 2014-2020:
 - Poddziałanie 1.4.3 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 7.1.1 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 7.1.3 – 12 kontroli.
 - Działanie 7.2 – 3 kontrole.
 - Poddziałanie 7.3.3 – 5 kontroli.
 - Poddziałanie 7.4.2 – 2 kontrole.
 - Poddziałanie 7.4.3 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 8.2.3 – 15 kontroli.
 - Działanie 11.3 – 7 kontroli.
 - Poddziałanie 11.4.1 – 1 kontrola.
 - Poddziałanie 11.4.3 – 5 kontroli.
- Przeprowadzono **23** kontrole realizacji projektów w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działów/Poddziałów PO WER:
 - Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 8 kontroli i 3 kontrole COVID-19.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 12 kontroli.
- Przeprowadzono **54** wizyty monitoringowe w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działów/Poddziałów RPO WSL na lata 2014-2020:
 - Poddziałanie 1.4.3 – 1 wizyta monitoringowa.
 - Poddziałanie 7.1.1 – 1 wizyta monitoringowa.

- Poddziałanie 7.1.3 – 10 wizyt monitoringowych.
- Działanie 7.2 – 1 wizyta monitoringowa.
- Poddziałanie 7.3.3 – 5 wizyt monitoringowych.
- Poddziałanie 7.4.2 – 1 wizyta monitoringowa.
- Poddziałanie 7.4.3 – 1 wizyta monitoringowa.
- Poddziałanie 8.2.3 – 22 wizyty monitoringowe.
- Działanie 11.3 – 8 wizyt monitoringowych.
- Poddziałanie 11.4.1 – 1 wizyta monitoringowa.
- Poddziałanie 11.4.3 – 3 wizyty monitoringowe.
- Przeprowadzono **15** wizyt monitoringowych w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań PO WER:
 - Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 6 wizyt monitoringowych.
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 9 wizyt monitoringowych.
- Przeprowadzono **9** kontroli trwałości w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań RPO WSL na lata 2014-2020:
 - Poddziałanie 7.1.2 - 1 kontrola trwałości.
 - Poddziałanie 7.1.3 – 7 kontrole trwałości.
 - Poddziałanie 7.4.2 – 1 kontrola trwałości.
- Przeprowadzono **6** kontroli trwałości w projektach w ramach wdrażanych pod nadzorem WUP w Katowicach Działań/Poddziałań PO WER:
 - Poddziałanie 1.2.1 PO WER – 6 kontrole trwałości.
- Sporządzono i przekazano Beneficjentom Informacje z przeprowadzonych kontroli i wizyt monitoringowych, Zalecenia pokontrolne, Zalecenia z wizyt monitoringowych oraz Wezwania do zwrotu środków uznanych za niekwalifikowane w ramach projektów POWER oraz RPO WSL, a także weryfikowano przekazane przez Beneficjentów Sprawozdania z realizacji wydanych Zaleceń.
- Prowadzono korespondencję i konsultacje z instytucjami zewnętrznymi w zakresie spraw związanych z prowadzonymi kontrolami dotyczącymi realizacji projektów EFS.
- Wprowadzano dane dotyczące kontroli oraz wizyt monitoringowych przeprowadzonych w ramach wdrażanych Działań/Poddziałań POWER oraz RPO WSL do właściwych systemów informatycznych oraz monitorowano prawidłowość wprowadzanych danych.
- Realizowano zadania związane z przygotowaniem, wszczęciem oraz prowadzeniem spraw związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych w przedmiocie odzyskiwania kwot uznanych za niekwalifikowane w projektach realizowanych w ramach PO KL, RPO WSL oraz PO WER pod nadzorem WUP: prowadzono **57** postępowań administracyjnych, w tym:
 - W ramach RPO WSL prowadzono - 43 postępowania na łączną kwotę 24 228 448,70 zł:
 - 33 postępowania dot. zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 16 912 592,72 zł,
 - 2 postępowania w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności na łączną kwotę

- 2 446 720,82 zł,
 - 6 postępowań w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki na łączną kwotę 3 948 894,37 zł,
 - 1 postępowanie dot. stwierdzenia nadpłaty na łączną kwotę 920 240,79 zł,
 - 1 postępowanie dot. zmiany decyzji ostatecznej (udzielającej ulgi w spłacie).
- Wydano 13 decyzji administracyjnych, w tym:
- 7 decyzji określających kwotę do zwrotu w łącznej wysokości 2 815 845,51 zł,
 - 1 decyzja dot. odmowy udzielenia ulgi w spłacie należności,
 - 2 decyzje umarzające postępowanie z uwagi na zwrot należności,
 - 2 decyzje dot. ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki,
 - 1 decyzja w sprawie odmowy stwierdzenia nadpłaty w pozostałej części
- W ramach POWER prowadzono 10 postępowań na łączną kwotę 5 564 976,90 zł:
- 9 postępowań dot. zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania na łączną kwotę 5 164 976,90 zł.
 - 1 postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki na łączną kwotę 400 000,00 zł.
- Wydano 2 decyzje administracyjne, w tym:
- 1 decyzję umarzającą postępowanie z uwagi na zwrot należności,
 - 1 decyzja dot. ustalenia odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki.
- W ramach PO KL prowadzono 4 postępowania na łączną kwotę 1 011 290,16 zł:
- 2 postępowanie w związku z wznowieniem postępowania zakończonego decyzją ostateczną w sprawie zastosowania ulgi w spłacie należności z tytułu zwrotu kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania wraz z należnymi odsetkami,
 - 1 postępowanie w sprawie wygaśnięcia decyzji ostatecznej,
 - 1 postępowanie w sprawie zmiany decyzji ostatecznej.
- Wydano 4 decyzje administracyjne, w tym:
- 1 decyzja w sprawie uchylenia decyzji ostatecznej i umarzenia postępowania,
 - 1 decyzja w sprawie uchylenia decyzji, częściowego umorzenia postępowania i zastosowania ulgi w spłacie należności,
 - 1 decyzja o stwierdzeniu wygaśnięcia decyzji ostatecznej w sprawie ustalenia odpowiedzialności osób trzecich – członków Zarządu – za zobowiązania spółki oraz zakresu tej odpowiedzialności.
 - Przekazano akta 6 postępowań administracyjnych do Organu odwoławczego w związku ze złożeniem odwołań od wydanych decyzji.
 - Złożono 10 zawiadomień do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- Sporządzono „Roczny Plan Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020” w części dotyczącej WUP w Katowicach oraz „Roczny Plan

Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. dla PO WER 2014-2020”.

- Sporządzono kwartalne analizy ryzyka w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz PO WER.
- Sporządzono aktualizację Roczego Planu Kontroli Instytucji Pośredniczącej na rok obrachunkowy od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. dla RPO WSL na lata 2014-2020.
- Sporządzono informacje nt. przeprowadzania analizy ryzyka oraz stopnia wykonania kontroli w ramach PO WER i RPO WSL.
- Sporządzono aktualizację Sprawozdania z realizacji Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzono Sprawozdanie z realizacji Roczego Planu Kontroli na rok obrachunkowy od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. w ramach PO WER oraz w ramach RPO WSL.
- Sporządzano informacje kwartalne w ramach POWER i RPO WSL w zakresie dot. Wydziału Kontroli EFS.
- Prowadzono sprawy związane z raportowaniem o nieprawidłowościach, w tym w szczególności:
 - Sporządzono Lisy sprawdzające do klasyfikacji stwierdzonych wydatków niekwalifikowalnych: 380 list (w ramach RPO WSL – 239 list, w ramach POWER - 141 list).
 - Sporządzono miesięczne Zestawienia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach RPO WSL.
 - Sporządzono i przekazano za pomocą systemu IMS kwartalne raporty o nieprawidłowościach w ramach PO WER oraz RPO WSL na lata 2014-2020.
- Przekazywano miesięczne informacje do UM WSL nt. nieprawidłowości COVID.
- Bieżąca współpraca z komórkami WUP w zakresie ww. zadań.
- Prowadzono sprawy związane ze skargami w ramach projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach, w tym w szczególności:
 - Prowadzono rejestr skarg w ramach RPO WSL oraz PO WER.
 - Prowadzono korespondencję w sprawach związanych ze złożonymi skargami (z Beneficjentami, skarżącymi oraz innymi podmiotami), dotyczącymi projektów EFS realizowanych pod nadzorem WUP w Katowicach. W 2023 roku w ramach RPO WSL zarejestrowano **22** skargi i rozpatrzono **28** skarg (6 skarg było kontynuowanych z 2022 roku) oraz zarejestrowano **2** skargi w ramach POWER, z czego jedną rozpatrzono w 2023 roku, a drugą na początku 2024 roku.

Art. 8 ust. 1, pkt 6a Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

Środki z rezerwy Funduszu Pracy przyznawane były w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki rezerwy FP na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2023 roku*. Zgodnie z powyższymi zasadami środki rezerwy FP mogły być przeznaczone na finansowanie realizacji działań aktywizacyjnych w formie:

- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi;
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2023 roku miały miejsce klęski żywiołowe;
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową;
- programów aktywizacji zawodowej (realizowanych w ramach naborów):
 - bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych;
 - bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną;
 - bezrobotnych powracających z zagranicy;
 - bezrobotnych repatriantów;
 - bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
 - bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia;
 - bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy;
 - bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi²;
 - bezrobotnych byłych więźniów;
 - bezrobotnych i poszukujących pracy 50+;
 - długotrwale bezrobotnych;
 - długotrwale bezrobotnych kobiet;
 - bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych;
 - bezrobotnych, którzy utracili pracę lub zakończyli działalność gospodarczą w zw. z COVID-19;
 - bezrobotnych usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletniości;
 - innych programów, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy;
- programów specjalnych;
- projektów pilotażowych;
- programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców.

W 2023 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło trzy nabory wniosków. Zaangażowanie PUP z województwa śląskiego przedstawia poniższa tabela:

Lp.		Program aktywizacji bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy	Program aktywizacji bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	Program aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy 50+	Program aktywizacji bezrobotnych, którzy utracili pracę lub zakończyli działalność gospodarczą w zw. z COVID-19	Program aktywizacji długotrwale bezrobotnych kobiet	Program aktywizacji bezrobotnych zamieszkujących na wsi	Program aktywizacji bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia	RAZEM
1	Chorzów		261 532,79						261 532,79
2	Cieszyn						183 000,00		183 000,00
3	Częstochowa	261 532,78	261 532,78			92 000,00	261 532,78		876 598,34
4	Jastrzębie-Zdrój		261 532,78	135 011,00	176 044,00	203 372,00			775 959,78
5	Jaworzno		248 000,00						248 000,00
6	Katowice		29 500,00			261 532,78			291 032,78
7	Kłobuck						261 532,78	294 000,00	555 532,78
8	Lubliniec						120 000,00		120 000,00
9	Mikołów		170 000,00	110 000,00		97 000,00			377 000,00
10	Myszków		143 857,50						143 857,50
11	Pszczyna	118 140,00		200 735,00		63 700,00	261 532,78		644 107,78
12	Racibórz						261 532,78		261 532,78
13	Ruda Śląska		261 532,78						261 532,78
14	Rybnik		261 532,78				261 532,78		523 065,56
15	Siemianowice Śląskie		261 532,78	532 554,58		395 217,50			1 189 304,86
16	Świętochłowice		261 532,78						261 532,78
17	Tarnowskie Góry		216 000,00						216 000,00
18	Tychy		239 200,00	247 900,00		132 770,00			619 870,00
19	Zabrze		253 709,89						253 709,89
20	Zawiercie		261 532,78	261 532,78		223 320,00	261 532,78		1 007 918,34
21	Żory		150 000,00						150 000,00
22	Żywiec						761 532,78		761 532,78
	RAZEM:	379 672,78	3 542 529,64	1 487 733,36	176 044,00	1 468 912,28	2 633 729,46	294 000,00	9 982 621,52

Ponadto, w 2023 r., w ramach realizacji zadania *Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy* podejmowano następujące działania:

- Przygotowanie i przekazanie do Departamentu Funduszy MRiPS sprawozdania z wydatkowania środków rezerwy Funduszu Pracy zgodnie z „Zasadami ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2022 roku” na podstawie informacji otrzymanych z powiatowych urzędów pracy. W 2022 roku samorządy powiatowe wykorzystały środki rezerwy FP na realizację programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wysokości 2 536 923,94 zł. Dzięki tym środkom 262 osoby wzięły udział w procesie aktywizacji zawodowej, spośród których 78 znalazło zatrudnienie.
- Podsumowano również realizację projektu pilotażowego „Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego”, w którym udział wzięły 4 powiatowe urzędy pracy (Kłobuck, Racibórz, Tarnowskie Góry oraz Żywiec) i WUP w Katowicach. Wydatkowano

środki w wysokości 800 tys. zł. W ramach tego projektu wsparciem objęto 40 osób długotrwale bezrobotnych, spośród których 24 znalazło zatrudnienie po projekcie.

- Ostatnim programem, który był objęty sprawozdaniem, był program aktywizacyjny dla cudzoziemców pn. „Razem Możemy Więcej”. W ramach tego działania wydatkowano – 1 043 477,86 zł. Wsparciem zostało objętych: 308 uchodźczyń z Ukrainy, a zatrudnionych zostało 69.
- Opracowano sprawozdanie ogólne dla województwa śląskiego z wykorzystania przyznanych w 2022 r. środków rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie zadań fakultatywnych. W 2022 roku o dodatkowe środki FP na zadania fakultatywne ubiegało się 14 PUP, które finalnie pozyskały 568 900,00 zł. Z tej kwoty wykorzystano 566 984,60 zł.
- Pozyskanie z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego zapotrzebowania na środki rezerwy Funduszu Pracy w 2023 roku. Łącznie PUP zgłosiły potrzeby na kwotę 30,1 mln zł, a wsparcie byłoby adresowane do około 1,9 tys. osób bezrobotnych.
- Opiniowanie wniosków powiatowych urzędów pracy o środki rezerwy Funduszu Pracy przeznaczone na zadania fakultatywne. W 2023 roku urzędy pracy złożyły 19 wniosków o łącznej wartości 1,14 mln zł, natomiast MRiPS przyznało dofinansowanie wysokości 619,2 tys. zł.

Podsumowując, w ubiegłym roku samorzady powiatowe dysponowały środkami Funduszu Pracy w wysokości 310 mln zł (bez projektów pilotażowych). Środki były przeznaczane na programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz na wsparcie dla pracodawców i pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Efektem działań powiatowych urzędów pracy było bardzo wysokie wykorzystanie przyznanych środków, na poziomie ponad 94,8%.

PUP	Środki przyznane (na podst. decyzji finansowych; w zł)			Środki wydatkowane	% środków zaangażowanych
	FP, EFS, rezerwa FP	KFS	RAZEM		
1	2	3	4	5	6
Będzin	11 739 652,43	861 653,30	12 601 305,73	12 363 932,23	98,12%
Bielsko Biala	13 977 286,62	1 850 000,00	15 827 286,62	15 733 864,90	99,41%
Bytom	15 226 563,29	920 302,10	16 146 865,39	14 686 379,35	90,95%
Chorzów	5 044 112,58	800 000,00	5 844 112,58	5 768 078,14	98,70%
Cieszyn	12 033 537,54	1 121 000,00	13 154 537,54	12 496 291,52	95,00%
Częstochowa	25 052 808,28	2 603 619,00	27 656 427,28	26 987 546,34	97,58%
Dąbrowa Górnicza	8 832 014,98	1 306 060,10	10 138 075,08	8 704 865,91	85,86%
Gliwice	16 269 098,62	3 114 600,00	19 383 698,62	16 060 775,83	82,86%
Jastrzębie	6 213 559,55	740 500,00	6 954 059,55	6 790 090,83	97,64%
Jaworzno	5 286 444,46	726 094,80	6 012 539,26	5 726 257,30	95,24%
Katowice	11 257 672,68	2 550 000,00	13 807 672,68	13 456 395,97	97,46%
Kłobuck	9 732 941,08	469 326,60	10 202 267,68	10 162 782,20	99,61%
Lubliniec	5 322 085,39	473 007,40	5 795 092,79	5 620 098,82	96,98%
Mikołów	5 319 051,83	940 914,20	6 259 966,03	6 003 575,80	95,90%
Mysłowice	3 991 020,09	308 920,00	4 299 940,09	3 668 824,40	85,32%
Myszków	6 198 420,39	447 382,70	6 645 803,09	6 320 757,76	95,11%
Piekary Śląskie	4 157 546,54	318 919,40	4 476 465,94	4 279 435,57	95,60%

Pszczyna	5 615 201,05	1 000 000,00	6 615 201,05	6 258 618,63	94,61%
Racibórz	6 860 825,06	916 411,80	7 777 236,86	7 442 338,50	95,69%
Ruda Śląska	4 807 254,42	993 958,10	5 801 212,52	5 532 794,09	95,37%
Rybnik	9 670 823,60	1 210 000,00	10 880 823,60	10 613 820,36	97,55%
Siemianowice Śląskie	5 435 689,52	494 209,60	5 929 899,12	5 871 858,92	99,02%
Sosnowiec	14 738 491,05	1 231 100,00	15 969 591,05	15 790 484,18	98,88%
Świętochłowice	3 044 253,32	236 366,00	3 280 619,32	2 660 322,76	81,09%
Tarnowskie Góry	10 838 552,25	1 091 940,90	11 930 493,15	11 673 216,27	97,84%
Tychy	7 233 243,41	2 119 694,20	9 352 937,61	9 084 289,48	97,13%
Wodzisław Śląski	9 768 624,37	865 700,00	10 634 324,37	10 208 247,44	95,99%
Zabrze	10 309 832,42	1 176 921,50	11 486 753,92	10 179 073,36	88,62%
Zawiercie	8 773 662,61	696 358,20	9 470 020,81	8 982 665,43	94,85%
Żory	3 481 639,76	250 000,00	3 731 639,76	3 518 916,39	94,30%
Żywiec	11 555 471,03	721 000,00	12 276 471,03	11 621 428,48	94,66%
Ogółem PUP	277 787 380,22	32 555 959,90	310 343 340,12	294 268 027,16	94,82%

Art. 8 ust. 1, pkt 7a Inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.

W 2023 roku realizowano program regionalny skierowany do osób bezrobotnym w wieku 35-44 lata pozostających bez pracy poniżej 12 miesięcy. Udział w Programie wzięło 7 Powiatowych Urzędów Pracy w: Będzinie, Częstochowie, Rudzie Śląskiej, Siemianowicach Śląskich, Świętochłowicach, Tychach i Żorach. Wsparciem miało zostać objętych 96 osób. Założono, że efektywność zatrudnieniowa wyniesie co najmniej 85%.

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób	Koszt ogółem (w tys. zł)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa (osoby)	Zakładana efektywność zatrudnieniowa (w %)
1	w Będzinie	21	250,0	17	80%
2	w Częstochowie	13	250,0	11	84,61%
3	w Rudzie Śląskiej	7	249,9	7	100%
4	w Siemianowicach Śląskich	25	250,0	20	80%
5	w Świętochłowicach	12	250,0	11	91,67%
6	w Tychach	8	240,0	7	87%
7	w Żorach	10	236,0	9	90%
Łącznie dla Programu		96	1725,9	82	85,4%

Wstępne podsumowanie rezultatów realizacji Programu Regionalnego skierowanego do osób bezrobotnym w wieku 35-44 lata pozostających bez pracy poniżej 12 miesięcy przeprowadzone w styczniu 2024 roku dało następujące wyniki:

Wydatkowana kwota (w tys. zł)	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba osób, które ukończyły program	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie	Efektywność zatrudnieniowa
1 569,6	101	100	78	78%

W III kwartale 2023 roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem założeń realizacji programu regionalnego na 2024 r. W tym celu opracowano analizę regionalnego rynku pracy, która pozwoliła określić grupę docelową do objęcia wsparciem. W 2024 roku Program Regionalny będzie adresowany do osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym/ branżowym. Wyłoniono Powiatowe Urzędy Pracy, które zmagają się w największym stopniu z tym problemem. Są to urzędy pracy w: Cieszynie, Kłobucku, Rybniku, Żywcu, Lublińcu, Gliwicach, Mikołowie, Wodzisławiu Śląskim. W grudniu 2023 r. zawarto stosowne porozumienie na realizację Programu Regionalnego 2024.

- Opracowanie finalnego sprawozdania z realizacji Programu Regionalnego na rok 2022, który był adresowany do osób bezrobotnych długotrwale. Osiągnięto następujące rezultaty:
 - wydatki poniesione od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. – 1 285,4 tys. zł, tj. 88,2% zaplanowanej kwoty;
 - liczba uczestników programu – 95 osób, tj. 105% wielkości planowanej;
 - liczba osób, które ukończyły udział w Programie – 90 osób;
 - liczba osób, które podjęły zatrudnienie – 79 osób;
 - osiągnięty wskaźnik efektywności zatrudnieniowej – 88%.

Art. 8 ust. 1, pkt 7b Zlecenie działań aktywizacyjnych.

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak finansowania.

Art. 8 ust. 1, pkt 8 Realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności: a) pełnienie funkcji instytucji właściwej, b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia, c) wydawanie decyzji w sprawach wymienionych w art. 8a.

W 2023 roku WUP w Katowicach:

- Wydał 4 442 decyzje administracyjne dotyczące ustaleniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych na zasadzie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.
W ramach tego zadania pracownicy Wydziału na bieżąco pisemnie, telefonicznie oraz bezpośrednio informowali klientów Urzędu o możliwościach uzyskania świadczeń dla bezrobotnych w uwzględnieniem pracy zagranicznej.
- Prowadził 668 sprawy związane z transferem zasiłku dla bezrobotnych z zagranicy do Polski
- Wydał 11 857 zaświadczeń oraz innych dokumentów w sprawach dotyczących zasiłku dla bezrobotnych na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego
- Koordynował sprawy związane z nienależnie pobranymi świadczeniami dla bezrobotnych przez obywateli polskich za granicą z lat ubiegłych oraz z roku 2023. W 2023 r. przyjęto 17 nowych

wniosków, które zostały skierowane do administracji skarbowej w celu egzekucji nienależnie pobranych świadczeń.

- Wydał 32 zaświadczenia stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Działania związane z realizacją ustawy o służbie zastępczej (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej Dz. U. Nr 223 z 2003 r. poz. 2217 z późn. zm.)

W 2023 roku przeprowadzono 3 posiedzenia Komisji Wojewódzkiej ds. Służby zastępczej, w efekcie którego wydano 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.

Art. 8 ust. 1, pkt 9 Realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności przez wspieranie i realizację zadań sieci EURES, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES, a także realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw.

W 2023 roku:

- Poinformowano **1092** osoby bezrobotne i poszukujące pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy w kraju i w państwach UE, EOG i państwach niebędących stronami umowy o EOG, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską.
- W ramach pośrednictwa pracy dla pracodawców z państw UE/EOG, zainteresowanych rekrutacją osób bezrobotnych lub poszukujących pracy będących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia na terytorium państw UE/EOG, przyjęto do realizacji i przetłumaczono na język polski **8** ofert na łączną ilość miejsc pracy **94**. Udostępniono osobom poszukującym pracy **336** ofert pracy na **1920** miejsc zatrudnienia, wszystkie oferty przekazywano do PUP woj. śląskiego. Ponadto, **5** pracodawcom z krajów UE/ EOG udzielono informacji nt. możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z Polski oraz procedury złożenia oferty w ramach sieci EURES.
- W ramach pośrednictwa pracy dla krajowych pracodawców przyjęto i przetłumaczono na język obcy **10** ofert pracy na **28** miejsc zatrudnienia pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem pracownika będącego obywatelem państw UE/EOG oraz przekazano doradcom EURES z wybranych państw (Czechy, Rumunia, Bułgaria, Litwa, Słowacja, Węgry, Łotwa, Chorwacja, Słowacja, Niemcy, Estonia, Słowenia, Hiszpania).
- Przygotowano sprawozdanie z realizacji Krajowego Planu Działania EURES (KPDE) za 2022 za WUP i PUP woj. śląskiego oraz plan KPDE na 2024 roku i przekazano do MRIPS.

- Przygotowano bazę monitoringu EURES za I, II, III i IV kwartał 2023 roku;
- W związku z udziałem w Polsko-Czesko-Słowackim partnerstwie transgranicznym EURES-T Beskydy:
 - Zorganizowano szkolenie osób kontaktowych instytucji woj. śląskiego, które należą do polsko-czesko-słowackiego Partnerstwa EURES-T Beskydy tj. PUP, WUP i ŚWK OHP. Szkolenie nt. warunków życia i pracy w obszarze działania EURES-T Beskydy poprowadzili doradcy EURES z Czech, Słowacji i Polski (22.09.2023, Bielsko-Biała).
 - Prowadzono prace związane z przygotowaniem założeń do projektu EURES-T finansowanego z EFS+.

Ponadto w 2023 roku:

- Wzięto udział w następujących targach pracy (11): XXV Ogólnopolskich Targach „Edukacja 2023”, podczas których udzielono informacji 144 osobom odwiedzającym stoisko WUP oraz wzięto udział w 2 warsztatach, podczas których przedstawiono prezentację nt. sieci EURES 180 uczniom ostatnich klas szkół średnich (21-22.03.2023, Katowice); Inżynierskich Targach Pracy, Przedsiębiorczości Technologii i Dostępności organizowanych przez Politechnikę Śląską w Gliwicach, podczas których udzielono informacji nt. możliwości zatrudnienia za granicą w krajach UE/EFTA 69 osobom; Dniach Kariery w Jaworznie, podczas których udzielono informacji 11 osobom odwiedzającym stoisko WUP oraz 11 pracodawcom biorącym udział w targach na temat EURES; Targach pracy organizowanych przez PUP w Bytomiu w dniu 13.06.2023 r., podczas których udzielono informacji 54 osobom odwiedzającym stoisko; „Dniu Przedsiębiorcy” w Tychach w dniu 21.06.2023 r. - udzielono informacji 30-stu osobom; Kiermaszu Pracy Wakacyjnej w Pszczynie w dniu 22.06.2023 r.- udzielono informacji 88 osobom; Targach Pracy Caritas w Katowicach w dniu 27.06.2023 r. - udzielono informacji 78 osobom pochodzenia ukraińskiego; Inżynierskich Targach Pracy, Przedsiębiorczości, Technologii i Dostępności zorganizowanych przez Politechnikę Śląską w Gliwicach w dniu 23.10.2023r., gdzie udzielono informacji 56 osobom; Udział w Targach Pracy i Kariery w Myszkowie 27.10.2023r., gdzie udzielono informacji 49 osobom; Targach Pracy i Edukacji organizowanych przez Caritas Archidiecezji Katowickiej w dniu 15.11.2023r., gdzie udzielono informacji 57 osobom.;
- Dokonano zakupu materiałów promocyjnych sieci EURES;
- Przedstawiono prezentację nt. europejskiego rynku pracy podczas webinarium dla ok. 100 doradców zawodowych, które zorganizowało Krajowe Centrum Europass & Euroguidance i Krajowy Zespół Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego EVET (10.03.2023);
- Wzięto udział w następujących wydarzeniach on-line: “Measuring impact, an introduction to analytics and data” (07.02.2023); “Extranet 101 training” (14.02.2023); „Understanding labour market – Key concepts” (01.03.2023), „Matching labs” (7-9.03.2023); „Understanding labour market – Key concepts” (28.04.2023), zorganizowanymi przez realizatora szkoleń unijnych EURES z ramienia Europejskiego Urzędu ds. Pracy; webinarium "Info from the network – A recap of recent events" w dniu 4.05.2023 r.; konferencji on-line „Europejski Rok Umiejętności” w dniu 31.05.2023 r.; dwudniowej konferencji on-line „Eures In Action” w dniu 13 - 14.06.2023r.;

webinarium „Latest development In remote work” w dniu 16.06.2023 r.; szkolenie EURES faza skonsolidowana 1 i 2 etap on-line – listopad 2023r.

- W ramach promocji projektu pilotażowego "EU Talent Pool" skierowanego do obywateli Ukrainy i pracodawców wzięto udział w spotkaniu zorganizowanym przez Caritas Archidiecezji Katowickiej skierowanym do osób poszukujących pracy z Ukrainy, które odbyło się 17.01.2023 r. Podczas spotkania przedstawiono założenia projektu oraz omówiono możliwość rejestracji CV w bazie osób poszukujących pracy w Polsce i innych krajach UE na Portalu EURES. W spotkaniu wzięło udział 15 osób. Ponadto, zamieszczono post promujący możliwość skorzystania „EU Talent Pool” na portalu LinkedIn;
- W związku z kampanią informacyjną pn. *Jobs for young people – Praca dla młodych*, której **celem jest zwiększenie świadomości na temat usług EURES wśród młodych absolwentów i studentów oraz ich pracodawców** przygotowano i zamieszczono na stronie WUP w Katowicach artykuł pt. „Sytuacja młodych na Europejskim Rynku Pracy” oraz **przygotowano raport z realizacji kampanii** za WUP w Katowicach oraz PUP woj. śląskiego, który przekazano do MRiPS;
- Wzięto udział w spotkaniu z młodzieżą w PUP Ruda Śląska, gdzie przedstawiono prezentacje na temat bezpiecznych wyjazdów do pracy sezonowej w dniu 07.06.2023 r.
- W dniach 26 – 27 września uczestniczono w szkoleniu stacjonarnym „Działania sieci EURES w UE i Polsce – 2023” zorganizowanym przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
- Opublikowano łącznie 23 posty w mediach społecznościowych (LinkedIn).
- Prowadzono prace związane z przygotowaniem założeń do 3 projektów EURES finansowanych z EFS+ :
 - projekt „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES–T” finansowanego z EFS+ ;
 - prowadzono prace związane z opracowaniem listów intencyjnych;
 - prowadzono prace nad kartami projektowymi;
 - prowadzono prace związane z opracowaniem kart sprawy;
 - prowadzono prace związane z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie projektu (przygotowanie wsadu merytorycznego oraz budżetu);
 - złożono wniosek o dofinansowanie projektu;
 - prowadzono prace związane z wprowadzeniem poprawek do projektu;
 - otrzymano decyzję o dofinansowaniu projektu.
 - projekt „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES”
 - prowadzono prace związane z opracowaniem listów intencyjnych;
 - prowadzono prace nad kartami projektowymi;
 - prowadzono prace związane z opracowaniem kart sprawy;
 - prowadzono prace związane z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie projektu (przygotowanie wsadu merytorycznego oraz budżetu);
 - złożono wniosek o dofinansowanie projektu;

- prowadzono prace związane z wprowadzeniem poprawek do projektu;
- otrzymano decyzję o dofinansowaniu projektu.
- Projekt USMT EURES „Mobilność” finansowanego s EFS+
 - prowadzono prace związane z opracowaniem koncepcji projektu
 - przygotowano oraz przekazano do PUP woj. Śląskiego ankiety dot. projektu.

Art. 8 ust. 1, pkt 10 Realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi.

Zgodnie z pismem Departamentu Rynku Pracy MRPiPS z dnia 27.12.2010 r. zadania wynikające z umów i uzgodnień bilateralnych z Republiką Federalną Niemiec o wzajemnym zatrudnieniu obywateli od dnia 1.01.2011 r. realizowane są w ramach sieci EURES.

Art. 8 ust. 1, pkt 11 Świadczenie poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa.

W WUP w Katowicach zadania z zakresu informacji i poradnictwa zawodowego realizowane są przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Oferta Centrum jest skierowana do grup odbiorców znajdujących się na różnych etapach życia zawodowego, zwłaszcza do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób zainteresowanych problematyką poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Usługi realizowane są zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, w tym również dla grup zorganizowanych. Ogółem z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2023 roku skorzystało **1 367** osób.

W Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej doradcy zawodowi udzielają informacji związanych ze światem pracy, możliwości szkolenia, dostępnej oferty szkoleniowej, instytucji szkoleniowych, korzystania z rejestru instytucji szkoleniowych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy oraz wszystkim zainteresowanym, które mogą być wykorzystane w procesie podejmowania decyzji zawodowych. Informacje zawodowe w trybie indywidualnym udzielane są zarówno w siedzibach Centrów, jak i poza nimi w trakcie udziału w przedsięwzięciach związanych z rynkiem pracy i planowaniem kariery zawodowej. W 2023 roku z informacji zawodowych w trybie indywidualnym skorzystało **440 osób**. Przeprowadzono **63 edycje** zajęć z informacji zawodowej grupowej (w tym 37 w temacie *ABC podejmowania działalności gospodarczej* oraz 12 o tematyce *Biznesplan - krok po kroku*. 26 zajęć miało na celu doskonalenie umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy, poruszaniu się po rynku pracy i planowaniu kariery zawodowej. Warsztaty dotyczyły: samooceny umiejętności i predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem autotestów, rozmowy kwalifikacyjnej, poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej, przedsiębiorczości oraz zakładania działalności gospodarczej) dla **712 osób**. Informacje dotyczyły głównie aspektów przedsiębiorczości oraz zakładania działalności gospodarczej oraz informacji przydatnych przy poruszaniu się po rynku pracy.

Poradnictwo Zawodowe

Jedną z podstawowych usług oferowanych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest poradnictwo zawodowe. Z oferty Centrów w tym zakresie skorzystało 419 osób. Poradnictwo zawodowe realizowane jest w formie indywidualnej i grupowej.

Indywidualne poradnictwo zawodowe - polegające na udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z poruszaniem i funkcjonowaniem na rynku pracy, świadczone jest w trybie indywidualnych, cyklicznych konsultacji z doradcą zawodowym. W ramach tej formy wsparcia przeprowadzono rozmowy doradcze dla **197** osób.

W CliPKZ wykonywano też **badania testowe**, według bieżących potrzeb w trybie indywidualnym. Zadanie realizowano przeprowadzając testy psychologiczne oraz badania predyspozycji zawodowych przy użyciu testu - *Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych* (KZZ) oraz Narzędzie do Badania Kompetencji (NBK). Przeprowadzono 195 indywidualnych badań testowych dla **190** osób. Działania związane z koordynacją poradnictwa zawodowego skupiały się głównie na działaniach metodyczno-szkoleniowych. Pracownicy CliPKZ przeprowadzili 42 edycje szkoleń z zakresu zagadnień z obszaru doradztwa zawodowego i rynku pracy.

Art. 8 ust. 1, pkt 12 Opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa.

Przygotowywano prezentacje tematyczne dotyczące problematyki rynku pracy przedstawiane na konferencjach, spotkaniach online warsztatach itp. organizowanych przez inne instytucje, najważniejsze z nich to:

- Prezentacja z analizy rocznej pt. „Rynek pracy w województwie śląskim w 2022 roku”.
- Comiesięczne prezentacje na temat aktualnej sytuacji na wojewódzkim rynku pracy oraz wskaźników ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej, z uwzględnieniem wpływu wojny w Ukrainie oraz sytuacji cudzoziemców. Prezentacje opracowywane były na potrzeby Dyrekcji urzędu.
- Prezentacja dotycząca efektywności wsparcia finansowanego z KFS w roku 2022 w województwie śląskim, która została omówiona podczas seminarium pt. „Ścieżki edukacyjne uczących się dorosłych - rozwój umiejętności pracowników przy wsparciu PSZ”.
- „Obywatele Ukrainy na śląskim rynku pracy z perspektywy publicznych służb zatrudnienia” – prezentacja została przedstawiona przez Dyrektora urzędu na konferencji „Współczesny rynek pracy – problemy, wyzwania, perspektywy”, która odbyła się w Sosnowcu.
- Prezentacja pn. „Sytuacja w kontekście emigracji na rynku pracy. Rynek pracownika czy pracodawcy” przygotowana na konferencję „Rynek pracy – rynek pracownika czy pracodawcy? – Ukraina – Polska”, która odbyła się w Katowicach.
- Przygotowano prezentacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy na zakończenie współpracy z Komitetem Monitorującym Rynek Pracy Akademickiego Biura Karier AWF w Katowicach.

- Część prezentacji na konferencję pn. „Interdyscyplinarność Sportów Elektronicznych” dotyczącą sytuacji na śląskim rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zawodów.
- Na Dni Kariery w Kłobucku opracowano prezentację pn. „Sytuacja na wojewódzkim rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem powiatu kłobuckiego”.
- Przygotowano część prezentacji dotyczącej aktualnej sytuacji na transgranicznym rynku pracy na spotkanie w ramach sieci EURES.
- Opracowano prezentację na konferencję organizowaną z okazji Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy.
- Przygotowano prezentację, którą omówiono w Chorzowie podczas prelekcji dla nauczycieli, doradców zawodowych i dyrektorów wybranych szkół. Spotkanie dotyczyło możliwości wykorzystania serwisu barometr.zawodow.pl i jego funkcjonalności.
- Opracowano prezentację przedstawioną w organizowanym w PUP Gliwice spotkaniu informacyjnym dla przedsiębiorców w ramach Dni Pracodawców 2023 r.
- Na potrzeby Wydziału ds. Mobilności Zawodowej opracowano prezentację pn.: "Przygraniczny rynek pracy woj. śląskiego 2023".
- Na potrzeby dyrekcji urzędu opracowano prezentację „Barometr Zawodów 2024 - inspiracja doradców”, która została wykorzystana podczas konferencji organizowanej przez Izbę Rzemieślniczą w Katowicach.
- Na spotkanie z przedstawicielami powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego oraz z partnerami rynku pracy zorganizowane przez pracowników Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz w grudniu ub.r. przygotowano prezentacje dotyczące: efektywności wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2022 w województwie śląskim, wyników z badania „Osoby bierne zawodowo, w tym z grupy NEET na śląskim rynku pracy” oraz podsumowania IX edycji badania Barometr zawodów wraz z przedstawieniem wyników wojewódzkich i dla miasta wojewódzkiego na 2024 rok.
- Na potrzeby służby przygotowawczej kilkakrotnie sporządzono prezentacje dotyczące zadań Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz oraz sytuacji na śląskim rynku pracy; prezentacje przedstawiono podczas szkoleń pracowników.
- Przygotowano prezentacje dla poszczególnych powiatów województwa śląskiego dotyczące aktualnej sytuacji na rynku pracy w odniesieniu do sytuacji sprzed roku (stan na koniec czerwca 2023 r.). Prezentacje wraz z innymi materiałami zostały rozesłane uczestnikom paneli barometrycznych w celu usprawnienia analizy i oceny uwarunkowań lokalnych rynków pracy.

Jednym z działań prowadzonych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest gromadzenie, aktualizowanie i rozpowszechnianie informacji zawodowej. W Centrum udostępniano informacje zawodowe dotyczące możliwości szkolenia, poszukiwania pracy oraz inne informacje dotyczące planowania kariery zawodowej poprzez:

- Udział w Targach Pracy, Przedsiębiorczości, Technologii i Dostępności na Politechnice Śląskiej
- Udział w Targach Pracy i Edukacji w Spodku,

- Udział w Targach Pracy organizowanych przez OHP w Bielsku-Białej.
- Udział w Gliwickich Targach Pracy dla osób Niepełnosprawnych oraz Tyskich Targach Przedsiębiorczości i Pracy,
- Spotkaniu informacyjnym dla osadzonych w areszcie śledczym w Katowicach w ramach aktywizacji zawodowej osób kończących odbywanie kary pozbawienia wolności,
- Udział w Młodzieżowych Targach Pracy MCK OHP Sosnowiec.
- Udział na stoisku wystawienniczym w trakcie Tyskiego Dnia Przedsiębiorczości,
- Udział w Targach Pracy organizowanych przez PUP w Bytomiu.
- Przeprowadzenie grupowego spotkania informacyjnego dla 13 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej dotyczące usług poradnictwa zawodowego świadczonych przez CliPKZ oraz wsparcia w aktywnym poszukiwaniu pracy. Przeprowadzono również we współpracy z PUP w Rudzie Śląskiej rozgrywki ekonomicznej gry biznesowej: „Chłopska Szkoła Biznesu”.
- Udział pracowników w 16 edycji Inżynierskich Targów Pracy, Przedsiębiorczości, Technologii i Dostępności w Politechnice Śląskiej oraz w Targach Pracy w Zawierciu.
- W ramach współpracy z Aresztem Śledczym w Katowicach przeprowadzono 2 edycje zajęć dot. rynku pracy i wybranych form wsparcia dla bezrobotnych.

Art. 8 ust. 1, pkt 12a Współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym.

Zadanie nie było realizowane w roku sprawozdawczym.

Art. 8 ust 1, pkt 13 Współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, w szczególności przez: a) badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań, b) prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie, c) wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, d) prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz, e) prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego, f) popularyzację idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;

Koordinacja działań Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. Instrumentów i Form Pomocy złożonego z przedstawicieli wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego. Wiodącym celem prac Zespołu jest wypracowanie modelowych rozwiązań realizacji zadań

w zakresie instrumentów i usług rynku pracy, w tym organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży i rekomendowanie ich powiatowym urzędom pracy. W roku 2003 zorganizowano m.in. spotkanie *Zespołu ds. Szkoleń i KFS* połączonego z seminarium „Ścieżki edukacyjne uczących się dorosłych - rozwój umiejętności pracowników przy wsparciu PSZ”.

Zawarte zostały umowy o zorganizowanie staży pomiędzy tutaj. Urzędem a PUP w Bielsku-Białej oraz PUP w Częstochowie. W ramach ww. umów w 2023 roku staż odbywało łącznie 5 osób bezrobotnych w tym 2 osoby w Filii WUP w Bielsku-Białej i 3 osoby w Filii WUP w Częstochowie.

Art. 8 ust 1, pkt 13b Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie

- WUP w Katowicach prowadzi RIS, w tym zarządza elektroniczną bazą danych dotyczących województwa śląskiego. Rejestr prowadzony jest w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 781).
- Wpis do Rejestru w 2023 r. uzyskały 402 instytucje szkoleniowe. Dokonano aktualizacji danych dla - 1315 jednostek. Wykreślonych zostało 406 instytucji. Udzielono również ok. 1 300 informacji dotyczących RIS.
- Na dzień 31.12.2023 r. aktywne w RIS były 1 703 podmioty.

Art. 8 ust. 1, pkt 14 Organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

Celem podniesienia jakości usług służb zatrudnienia oraz instytucji rynku pracy działających na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej realizuje przedsięwzięcia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników urzędów pracy i tym samym zapewnienie większej skuteczności podejmowanych działań wobec klientów urzędów. Promując poradnictwo zawodowe na każdym etapie rozwoju kariery zawodowej; wpływając na zwiększanie dostępu do usług doradczych i szeroko rozumianej informacji zawodowej w różnych etapach życia dla wszystkich zainteresowanych osób, wspierano także merytorycznie partnerów rynku pracy. W roku 2023 zorganizowano szereg szkoleń i webinarów (16 tematów zrealizowanych w 42 edycjach dla ponad 640 pracowników PUP i WUP):

- Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.
- BB,X,Y,Z - perspektywy pokoleniowe na rynku pracy.
- Czynniki Sukcesu - kompetencje do prowadzenia działalności gospodarczej - wiedza, umiejętności, postawa.
- Jak kapelusze stał się słoniem-kreatywność w pracy doradcy zawodowego.
- Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych.
- OdNowa popatrz na swoje otoczenie – profilaktyka wypalenia zawodowego.
- OdNowa wykorzystaj swoje możliwości – profilaktyka wypalenia zawodowego.

- Podpisuj świadomie - czyli umowy w zatrudnieniu.
 - Pomaganie męczy - jak ustrzec siebie przed destrukcyjnymi skutkami życia zawodowego.
 - Rekrutacja pracowników - wyzwania, trendy, aktualności.
 - Składki ZUS - ABC działalności gospodarczej.
 - Ścieżki edukacyjne uczących się dorosłych - rozwój umiejętności pracowników przy wsparciu PSZ.
 - W świecie zawodów.
 - Wstęp do zawodoznawstwa.
 - Zaplanuj swoją drogę zawodową z ZRK.
 - Zarządzanie sobą w czasie z wykorzystaniem narzędzia ZEGARMISTRZ.
- Pracownicy WUP w Katowicach w 2023 roku uczestniczyli w szkoleniach organizowanych w formie zamkniętych szkoleń z tematów:
 - „Zarządzanie zespołem pracowniczym – jak wybrać najefektywniejszy sposób zarządzania” (30 osób),
 - „Nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027” (46 osób),
 - „MS Excel w ramach pakietu MS Office 2016” (61 osób),
 - „MS Word w ramach pakietu MS Office 2019 – narzędzia niezbędne do tworzenia profesjonalnych dokumentów” (25 osób),
 - „Szkolenie użytkowników systemu klasy EKD – TALGOS – z obsługi e-Doręczeń” (45 osób),
 - „Pierwsza pomoc przedmedyczna” (16 osób).
 - Pracownicy uczestniczyli także w szkoleniach otwartych m.in. z zakresu zamówień publicznych, odpowiedzialności osób trzecich i przedawnienia należności z tytułu zwrotu środków europejskich, ulg w spłacie nieopodatkowanych należności, prawa pracy, rachunkowości i sprawozdawczości, nowych wytycznych kwalifikowalności dla okresu finansowania 2021-2027, z obsługi klienta urzędu w sytuacjach trudnych a także z działania sieci EURES w UE i Polsce.
 - Finansowane były także kursy językowe z języka angielskiego i hiszpańskiego.
 - WUP w Katowicach organizował szkolenia dla dyrektorów, pracowników i głównych księgowych Powiatowych Urzędów Pracy, w których uczestniczyli pracownicy WUP, tj.
 - „Rozliczanie projektów finansowanych ze środków EFS+ w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 – ujęcie księgowe i sprawozdawczość” (4 pracowników WUP),
 - „Fundusze Europejskie – nowa perspektywa finansowa 2021-2027. Główne założenia i cele” (6 pracowników WUP),
 - „Prawo zamówień publicznych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 (nowe wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków oraz komunikacja elektroniczna na platformie e-zamówienia po likwidacji mini portalu)” (2 pracowników WUP),
 - „Kontrola zarządcza - obowiązki dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy” (7 pracowników WUP).
 - Szkolenia były finansowane ze środków Funduszu Pracy, EFS w ramach RPO WSL oraz PO WER, FGŚP, FGŚP–COVID-19 a także z budżetu.

Podział środków wydanych w 2023 r. w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników WUP w Katowicach z podziałem na źródła finansowania:

Źródło finansowania	Poniesione koszty realizacji (w tys. zł)
Fundusz Pracy (dla pracowników WUP)	88,24 PLN
Fundusz Pracy (dla pracowników PUP)	178,66 PLN
EFS	99,92 PLN
Budżet Państwa	1,62 PLN
FGŚP	6,08 PLN
FGŚP COVID-19	9,62 PLN
RAZEM	384,14 PLN

W ramach Porozumień o współpracy z 6 lutego 2023 roku między WUP w Katowicach i powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego zorganizowano następujące szkolenia:

Szkolenia dla dyrektorów powiatowych urzędów pracy:

1. „Fundusze Europejskie – nowa perspektywa finansowa 2021-2027. Główne założenia i cele.”
2. „Kontrola zarządcza – obowiązki dyrektora powiatowego urzędu pracy”.

Szkolenia dla głównych księgowych powiatowych urzędów pracy:

1. „Rozliczanie projektów finansowanych ze środków EFS+ w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 – ujęcie księgowe i sprawozdawczość”.
2. „Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sprawozdawczość w PUP”.

Szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy:

1. „Nowa perspektywa finansowa 2021-2027. Prawidłowa realizacja projektów PUP współfinansowanych z EFS +”.
2. „KPA w powiatowych urzędach pracy z uwzględnieniem ostatnich zmian”.
3. „Prawo zamówień publicznych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 (nowe wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków oraz komunikacja elektroniczna na platformie e-zamówienia po likwidacji mini portalu)”.

Art. 8 ust. 1, pkt 15 Coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, oraz klasyfikacji zawodów, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia

14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4, 619 i 762), wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

W lutym ub.r. rozpoczęto prace związane z opracowaniem i ogłoszeniem nowej listy zawodów refundowanych na 2023 roku. Z dotychczas obowiązującego wykazu zostały usunięte zawody wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2094) oraz zawody wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 622 z późn. zm.). Ponadto z dotychczas obowiązującego wykazu zostały usunięte trzy zawody, na które nie ma istotnego zapotrzebowania na wojewódzkim rynku pracy tj.: Młynarz, Operator maszyn w przemyśle włókienniczym oraz Rękodzielnik wyrobów włókienniczych. Następnie po opublikowaniu w Monitorze Polskim 1 lutego br. Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 20 stycznia 2023 r. poz. 145 określającego prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, do aktualnego wykazu zawodów zostały dopisane dwie profesje: Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami zawód ten wystąpił w ministerialnej prognozie jako zawód o istotnym zapotrzebowaniu na śląskim i krajowym rynku pracy oraz Pracownik pomocniczy w gospodarce odpadami dla którego jest prognozowane umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w województwie śląskim. Propozycja nowego wykazu została skonsultowana ze Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy, Kuratorium Oświaty w Katowicach i Izłą Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach. Przedstawiciele wskazanych instytucji nie wnieśli uwag do zaproponowanej listy zawodów i została ona zaopiniowana pozytywnie. Jednocześnie Izba Rzemieślnicza zwróciła się z prośbą o wprowadzenie na listę zawodów refundowanych zawodu: mechanik – operator maszyn do produkcji drzewnej – kod zawodu 817212. Prośba ta uzasadniona została faktem, iż we wskazanym zawodzie na rynku pracy brakuje specjalistów posiadających kwalifikacje w określonej wąskiej specjalizacji, a jedynym zawodem pokrewnym jest stolarz, wniosek Izby poparła również branża drzewna. Realizowane w całym kraju badanie Barometr zawodów na 2023 rok wskazuje, iż w zawodzie barometrowym: Robotnicy obróbki drewna i stolarze - w 20 powiatach prognozowana była równowaga, a w 16 miejscowościach województwa śląskiego deficyt pracowników. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego tytuł mechanika – operatora maszyn do produkcji drzewnej można zdobyć w szkole branżowej I stopnia oraz istnieje możliwość prowadzenia kształcenia we wskazanym zawodzie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych. Ponadto mechanik – operator maszyn do produkcji drzewnej wpisany jest do obowiązującego wykazu

zawodów szkolnych i pozaszkolnych, w których prowadzona jest nauka zawodu u pracodawców rzemieślników. W związku z powyższym prośba Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach została uznana za zasadną i zawód: mechanik – operator maszyn do produkcji drzewnej został wpisany do wykazu zawodów refundowanych. Ostateczny wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego na 2023 rok po wprowadzeniu wszystkich zmian obejmuje 132 zawody. Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Katowicach pozytywnie zaopiniowała proponowane zmiany oraz opracowany nowy „Wykaz zawodów i specjalności, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego”, podjęła uchwałę w dniu 24 lutego 2023 roku (Uchwała Nr NO/001/1/2023).

Po przyjęciu uchwały przez WRRP przygotowano Kartę Sprawy wraz z wymaganymi załącznikami, dotyczącą przyjęcia wykazu przez Zarząd Województwa Śląskiego i obwieszczenia wykazu zawodów w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 577/410/VI/2023 z dnia 17.03.2023 r. przyjął nowy wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, który stanowi załącznik do Uchwały. Uchwała ta, wraz z załącznikiem została opublikowana w Elektronicznym Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 19 kwietnia 2023 r. pod pozycją 3399.

<http://dzienniki.slask.eu/ActDetails.aspx?year=2023&poz=3399>

Działalność statystyczno-sprawozdawcza

Działalność statystyczna prowadzona była na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 18a ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2023 poz. 773) oraz na podstawie zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 2022 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (Dz. U. 2022 poz. 2453) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2303). Zgodnie z zapisami wyżej wymienionych aktów prawnych, w 2023 roku z powiatowych urzędów pracy zebrano:

- Sprawozdania jednostkowe o rynku pracy MRiPS-01; - **432** egzemplarze
- załącznik 1 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności; - **72** egzemplarze
- załącznik 2 do sprawozdania MRiPS-01 Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne; - **39** egzemplarzy
- załącznik 3 do sprawozdania MRiPS-01 Bezrobotni według gmin; - **72** egzemplarze

- załącznik 4 do sprawozdania MRiPS-01 Umowy z agencjami zatrudnienia, programy specjalne, programy regionalne, Programy Aktywizacja i Integracja, zlecenie działań aktywizacyjnych; - **37** egzemplarzy
- Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu na formularzu MRiPS-07; - **72** egzemplarze

Ponadto prowadzona była także dodatkowa działalność statystyczna:

- W związku z kontynuacją zadań wynikających z porozumień w sprawie zasad współpracy związanej z realizacją zadań polityki rynku pracy oraz wymiany informacji i opracowań statystycznych, zawartych pomiędzy Urzędem Statystycznym w Katowicach, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach i wybranymi powiatowymi urzędami pracy z województwa śląskiego, zbierano i kontrolowano dane z gmin za IV kwartał 2022 roku oraz kolejne kwartały 2023 roku.
- Na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Statystycznego w Katowicach opracowano tablice dotyczące nowo utworzonych miejsc pracy oraz wolnych miejsc pracy w województwie śląskim za IV kwartał 2022 roku oraz I, II i III kwartał 2023 roku.
- Przygotowano sprawozdanie o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy (IORP), które zostało przekazane do MRiPS.
- W ramach kontynuacji tworzenia bazy danych z 31 PUP województwa śląskiego zebrano sprawozdania jednostkowe IORP i opracowano zestawienia zbiorcze, które wykorzystywane były w codziennej pracy Urzędu oraz przekazywane były zainteresowanym stronom.
- Zebrano 432 formularze sprawozdawcze i sporządzano zestawienia zbiorcze z nadesłanych przez powiatowe urzędy pracy statystyk dotyczących zatrudniania cudzoziemców w ramach wydanej liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz liczby wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca.
- Co miesiąc do 3 dnia roboczego przygotowywane były tabele w układzie opracowanym przez Departament Rynku Pracy MRiPS, w których gromadzone były informacje o planowanych i faktycznych zwolnieniach z przyczyn zakładu pracy w województwie śląskim.
- Pozyskiwano z SI Viator dane o poziomie bezrobocia oraz o liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresach miesięcznych 2023 roku, na podstawie zebranego materiału sporządzano meldunek sygnałny o sytuacji na rynku pracy, który przekazywano władzom Województwa Śląskiego.
- Po otrzymaniu z Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy danych ze stopą bezrobocia za dany miesiąc 2023 roku, przygotowano zestawienia w układzie podregionów i powiatów z województwa śląskiego, które przekazywano samorządom powiatowym.
- Na podstawie danych z MRiPS-02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy przygotowano co miesiąc zestawienie wybranych wydatków z FP.

- Po otrzymaniu z US w Bydgoszczy korekty ze stopą bezrobocia za okres od grudnia 2022 roku do sierpnia 2023 roku przygotowano skorygowane tablice dla kraju, wszystkich województw oraz powiatów z województwa śląskiego. Opracowane zestawienia przekazano do PUP.
- W związku z kryzysem humanitarnym wywołanym agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i obowiązywanie ustawy z 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium państwa* (Dz. U. poz. 583) począwszy od stycznia ub. r. - raz w miesiącu pobierano dane z systemu CeSAR. Pozyskiwane dane dotyczyły rejestracji w śląskich urzędach pracy obywateli Ukrainy jako bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo z systemu wygenerowano zestawienia statystyczne dotyczące ilości zgłoszonych przez pracodawców informacji o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy (poprzez system elektroniczny *praca.gov.pl*). Na podstawie zebranych danych przygotowano syntetyczne opracowania statystyczne w układzie powiatowych urzędów pracy, które były przekazywane Dyrekcji urzędu oraz pracownikom Zespołu ds. Informacji i Promocji. Ponadto opracowania przesłano do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach oraz zainteresowanym stronom.
- Co miesiąc przygotowywano infografiki przedstawiające podstawowe dane o bezrobociu rejestrowanym w województwie śląskim, w podziale na dane dotyczące kobiet i mężczyzn. Infografiki zamieszczano na stronie internetowej urzędu oraz wykorzystywano w przygotowujących prezentacjach.
- Na potrzeby władz Województwa Śląskiego w związku z koniecznością szczególnego monitorowania lokalnych rynków pracy, na początku każdego miesiąca ub.r. pozyskiwano z systemu CeSAR dane dotyczące osób rejestrujących się w PUP województwa śląskiego, w tym uprzednio zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Dane w odpowiednich zestawieniach przekazano Dyrekcji Urzędu oraz przesłano do biura Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach.
- Dla Dyrektora urzędu na organizowane przez PUP w Jastrzębiu-Zdroju Targi Edukacji i Pracy, przygotowano informacje na temat sytuacji na rynku pracy w Jastrzębiu-Zdroju na tle województwa śląskiego.
- Na prośbę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach przesłano dane statystyczne dotyczące ilości wydanych powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w województwie śląskim oraz ilości osób pracujących na ich podstawie w okresie od 24 lutego 2022 r. do 24 lutego 2023 r.
- Dla Dyrektora urzędu na otwarcie Centrum Wsparcia i Integracji "Krok Do Pracy" w Katowicach, przygotowano materiały dotyczące rynku prace ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji obywateli Ukrainy.
- Na prośbę pracowników PUP w Jaworznie opracowano dane z badania KFS za 2021 r. dotyczące odpowiedzi przedsiębiorców na pytania badawcze w mieście Jaworznie. Zestawienia przesłano mailem do PUP.
- Dla Dyrekcji urzędu przygotowano syntetyczną informację o rynku pracy z uwzględnieniem powiatu bieruńsko-lędzińskiego i miasta Tychy.

- Przygotowywano oraz przekazywano (zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem) aktualne dane dotyczące sytuacji na rynku pracy przedstawiane w informacji z realizacji działań WUP dla Radnych Wojewódzkich.
- Dla pracowników Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przygotowano informacje o bezrobociu i ofertach pracy w kilkudziesięciu zawodach w województwie, które następnie były wykorzystywane do opiniowania zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Zjawisko bezrobocia monitorowane było na poziomie województwa, powiatów i w niektórych aspektach gmin. Utworzony w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach bank danych statystycznych był na bieżąco aktualizowany. W szczególności gromadzono informacje na temat liczby bezrobotnych według: płci, miejsca zamieszkania, uprawnień zasiłkowych, stopnia niepełnosprawności; struktury bezrobocia według: wieku, poziomu wykształcenia, ogólnego stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy; liczby bezrobotnych podejmujących pracę, uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu; liczby bezrobotnych oraz liczby informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności; działalności urzędów pracy w zakresie poradnictwa zawodowego, klubów pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy; rozmiarów bezrobocia na wsi; wydatków z Funduszu Pracy. Zagregowane wybrane informacje statystyczne umożliwiające śledzenie zmian zachodzących w stanie i strukturze bezrobocia zamieszczane były na bieżąco na stronie <https://wupkatowice.praca.gov.pl>.

Na podstawie danych jednostkowych o bezrobociu rejestrowanym opracowywano biuletyny statystyczne, zawierające między innymi informacje o stanie, strukturze i płynności bezrobocia w województwie śląskim. Materiały przekazywano władzom samorządowym powiatów.

Ponadto na prośbę stron występujących o udostępnienie informacji statystycznej przygotowano zestawienia tabelaryczne (liczbowe), a także udzielano wyjaśnień co do zakresu posiadanych danych.

Art. 8 ust. 1, pkt 16 Współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Pracownicy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wspierają metodycznie nauczycieli, pedagogów, wychowawców oraz doradców zawodowych w szkołach prowadząc bezpłatne szkolenia dla pracowników sektora oświaty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono następujące działania:

- Przeprowadzenie szkolenia pn. "*W świecie zawodów*" przeznaczonego dla szkolnych doradców zawodowych organizowane przez PPP w Raciborzu,
- Przeprowadzenie szkolenia pn. "*Zaplanuj swoją drogę zawodową z ZRK*" przeznaczonego dla szkolnych doradców zawodowych organizowane przez PPP w Raciborzu,
- Przeprowadzenie warsztatów dla nauczycieli „*Czynniki Sukcesu - kompetencje do prowadzenia działalności gospodarczej - wiedza, umiejętności, postawa*” – we współpracy z PUP w Będzinie.

- Przeprowadzenie szkolenia pn. " *Generacja BB, X, Y, Z - perspektywy pokoleniowe na rynku pracy*" przeznaczonego dla szkolnych doradców zawodowych organizowane przez PPP w Raciborzu.
- Przeprowadzenie grupowych rozgrywek z wykorzystaniem symulacyjnej gry biznesowej „Chłopska Szkoła Biznesu” dla uczniów szkół z powiatu pszczyńskiego oraz miasta Zabrze. W warsztatach udział wzięło 26 osób.
- We współpracy z Jaworznickim Forum Doradztwa Zawodowego zorganizowano szkolenie: *Generacja BB, X, Y, Z - perspektywy pokoleniowe na rynku pracy* w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery dla 20 szkolnych doradców zawodowych z terenu Jaworzna.
- Przeprowadzenie wykładu dla 2 grup uczniów Liceum Ekonomicznego w Raciborzu w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pt: *Poszukiwanie pracy na współczesnym rynku z wykorzystaniem talentów* – 76 uczestników.
- Prowadzenie warsztatów *Poznaj swoje kompetencje i zaplanuj karierę zawodową* dla uczniów – 17 edycji dla 264 uczestników.
- Przeprowadzono grupowe rozgrywki z wykorzystaniem symulacyjnej gry biznesowej „Chłopska Szkoła Biznesu” dla uczniów szkół z Tychów, Sosnowca oraz miasta Zabrze.
- Przeprowadzono szkolenie dla doradców zawodowych dla 14 uczestników (nauczycieli, szkolnych doradców zawodowych) pt. *Przedsiębiorcza postawa - kreowanie wizerunku zawodowego uczniów* (współorganizator – PUP w Żorach).
- Udział w Regionalnym Forum Doradztwa Zawodowego i wystąpienie na konferencji kończącej to wydarzenie: "Kompetentni na rynku pracy",
- Udział w „III Wycieczce zawodoznawczej dla doradców zawodowych i nauczycieli doradztwa zawodowego pracujących w szkołach podstawowych” zorganizowana w ramach podpisanego przez Miasto Bielsko-Biała międzyresortowego „Partnerstwa dla lokalnego rynku pracy”.
- Przeprowadzenie szkolenia online pn. „Jak przygotować nowoczesne dokumenty aplikacyjne” przeznaczone dla szkolnych doradców zawodowych i nauczycieli. Współorganizator – ROME METIS Katowice (22 uczestników).
- Zorganizowano rozgrywki gry ekonomicznej "Chłopska Szkoła Biznesu" w ramach III Powiatowego Turnieju Doradztwa Zawodowego "Mam głowę do interesu" w Szkole Podstawowej nr 10 w Orzeszu.

Art. 8 ust. 1, pkt 16a. Współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

Doradcy zawodowi aktywnie wspierali działania realizowane przez uczelnie poprzez m.in.:

- Warsztaty dla studentów Uniwersytetu Śląskiego „*Kilka słów o spotkaniu z pracodawcą - jak zrobić dobre wrażenie*”,
- Współprowadzenie prelekcji pt. "*Finansowanie i formy pomocy PUP dla młodych*" dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach,

- Przeprowadzenie prelekcji pt. "Jak rozpocząć działalność gospodarczą i pozyskać środki na inwestycje" dla studentów Wydziału Nauk Przyrodniczych w Sosnowcu.
- Wystąpienie na konferencji organizowanej dla studentów Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej pn. „Interdyscyplinarność Sportów Elektronicznych” organizowanej przez Esports Association przy współdziałaniu Urzędu Marszałkowskiego i ATH w Bielsku-Białej. Temat wystąpienia „Śląski rynek pracy - charakterystyka, możliwości, wsparcie”,
- We współpracy z Uczelnią Korczaka Akademią Nauk Stosowanych w Warszawie Wydziałem Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach zorganizowano konferencję szkoleniową pt. "Podejmowanie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe – formy i metody wsparcia. Nowatorskie działania instytucji edukacyjnych, reintegracji społecznej i zawodowej oraz służb zatrudnienia na rzecz osób podejmujących aktywność zawodową".
- Współpraca z Biurem Karier Politechniki Śląskiej i udział w Targach Pracy, Przedsiębiorczości, Technologii i Dostępności na Politechnice Śląskiej.
- Przeprowadzenie wykładu dla studentów WSB w Dąbrowie Górniczej pt: „*Sposoby poszukiwania zatrudnienia na współczesnym rynku pracy*” w ramach Targów Pracy WSB.

Inne zadania:

- Przeprowadzono trzy edycje szkolenia „*OdNowa wykorzystaj swoje możliwości – profilaktyka wypalenia zawodowego*” przeznaczonego dla pracowników MOPR w Piekarach Śląskich; (30 uczestników).
- Prowadzenie warsztatów "Poznaj swoje kompetencje i zaplanuj karierę zawodową" dla grupy ukraińskich sierot objętych programem Caritas Polska „Kompleksowe wsparcie Ukraińskich Dzieci z Pieczy Zastępczej (UASC) i ich Opiekunów.
- Prace związane rozliczaniem końcowym wniosków związanych ze wsparciem na ochronę miejsc pracy ze Środków FGŚP.
- Udział w spotkaniach i szkoleniach Zespołu ds. Poradnictwa Zawodowego przy Konwencie Dyrektorów WUP.
- Opracowanie i wydanie poradnika: *Holistyczne spojrzenie na klienta na przykładzie podejścia konstruktywistycznego i case management w pracy z klientem PSZ,*
- Udział w projekcie "Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost wspierający rozwój nowej kultury współpracy międzypokoleniowej".
- Kontynuacja prac dotyczących współpracy z MOPR Piekary Śląskie w obszarze aktywizacji klientów i wzmocnienia kompetencji pracowników w tym przeprowadzenie dwóch szkoleń dla pracowników MOPR w Piekarach Śląskich.
- Prace nad opracowaniem i złożeniem projektu własnego: Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego.
- Przeprowadzenie szkolenia dla członków partnerstwa na rzecz aktywizacji osób młodych na temat: „Program Drogowskazy – przykład współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz kompleksowej aktywizacji klientów”.

Art. 8 ust. 1, pkt 17 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do agencji zatrudnienia. Art. 8 ust. 1, pkt 17a) Przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie.

W 2023 r.:

- Do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wpisano 162 podmioty.
- Rozpatrzono pozytywnie 121 wniosków o zmianę danych.
- Wydano 264 decyzje, w tym:
 - o wykreśleniu z rejestru agencji zatrudnienia (227),
 - o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego (28),
 - o odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia (9).
- Przekazywano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołania od decyzji Marszałka Województwa Śląskiego dotyczące wykreślenia podmiotów z rejestru agencji zatrudnienia.
- Wczytywano, wprowadzano oraz zatwierdzano coroczne informacje z działalności agencji zatrudnienia. Do dnia 31 marca 2023 r. zatwierdzono 794 informacje.
- WUP w Katowicach w zakresie prowadzonego rejestru agencji zatrudnienia przekazał do MRiPS roczne zestawienie z działalności agencji zatrudnienia na obszarze województwa śląskiego.
- Państwowa Inspekcja Pracy oraz UM WSL otrzymały informacje o podjętych działaniach wobec podmiotów naruszających warunki prowadzenia agencji zatrudnienia.
- Za pośrednictwem systemu teleinformatycznego ZUS pozyskiwano informacje o agencjach zatrudnienia świadczących usługi pracy tymczasowej, które posiadają zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. Ponadto wysyłano wezwania do usunięcia naruszeń prowadzenia agencji zatrudnienia. Łącznie w 2023 r. wysłano 576 wezwań.
- Prowadzono prace związane z przekazaniem dokumentacji dotyczącej rejestru agencji zatrudnienia do archiwum zakładowego.
- Przeprowadzono 14 kontroli w agencjach zatrudnienia z zakresu przestrzegania warunków wymaganych do wykonywania działalności agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 19 i art. 19e-19fa ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.)
- Na koniec 2023 r. w Rejestrze Agencji Zatrudnienia figurowało 884 aktywnych podmiotów z województwa śląskiego.

Art. 8 ust. 1, pkt 19 Udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia.

Na bieżąco udzielano odpowiedzi na pytania petentów w zakresie świadczonej przez urzędy pracy pomocy oraz informacji o formach wsparcia wymienionych w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Realizacja innych projektów dotyczących rozwoju zasobów ludzkich finansowanych z funduszy

krajowych i europejskich

- Czynności związane z realizacją projektu pn. Kompetencje na miarę przyszłości w ramach Programu Erasmus+:

Od sierpnia 2023 roku realizowany jest projekt mobilności zawodowej osób dorosłych adresowany do pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. Głównym celem realizacji projektu będzie umożliwienie 12 pracownikom WUP rozwoju zawodowego i osobistego, poszerzenia horyzontów, wzrostu kompetencji językowych poprzez udział w dwóch 5-dniowych szkoleniach zagranicznych, prowadzonych w języku angielskim. Szkolenia będą dotyczyły jednego z następujących obszarów tematycznych:

- Radzenie sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywanie konfliktów;
- Narzędzia e-learningowe – rozwój, wdrażanie.

Oczekiwane rezultaty, korzyści:

- Wzrost liczby nowych produktów szkoleniowych oferowanych dla pracowników Urzędu;
- Podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych pracowników, w tym umiejętności językowych;
- Wzmocnienie pozycji eksperckiej w zakresie edukacji pozaformalnej;
- Poszerzenie i umiędzynarodowienie działań urzędu, nawiązanie współpracy z nowymi partnerami zajmującymi się edukacją dorosłych oraz zwiększenie zrozumienia dla kultury i obyczajów cudzoziemców przez pracowników biorących udział w projekcie.

W wyniku przedłużającego się procesu zawierania umowy z Narodową Agencją Programu Erasmus+, w 2023 roku rozpoczęto prace związane z rekrutacją uczestników oraz wyłonieniem realizatora szkoleń.

- Od grudnia 2020 roku do końca sierpnia 2023 roku realizowany był projekt Erasmus+ pt. „Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost na rzecz edukacji w obszarze współpracy międzypokoleniowej”. WUP w Katowicach był partnerem w projekcie, któremu liderował Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie. Ponadto grupa partnerska składała się z następujących instytucji: Centre for the innovation and development of education and technology (Hiszpania), Stichting for Education on Agility Liberating Structures (Holandia), Hochschule der Bundesagentur für Arbeit – HdBA (Niemcy), Egitim Kultur ve Sosyal Inovasyon Arastirmalari Dernegi (Turcja).

Celem projektu był rozwój, testowanie i walidacja innowacyjnego modelu edukacyjnego obejmującego transmedialny program szkoleniowy w zakresie nauczania i uczenia się współpracy międzypokoleniowej poprzez kompetencje społeczne. Ponadto, projekt zakładał przeprowadzenie pracy badawczej dotyczącej współpracy międzypokoleniowej i zapotrzebowania na przewyższanie pojawiających się problemów w tym zakresie, a także opracowanie ram metodologicznych w postaci multimedialnego i interaktywnego kursu prezentującego model (program szkoleniowy i *know-how* w zakresie wykorzystania modelu).

W 2023 r. zrealizowano następujące działania:

- W dniach 19-21.04.2023 r. udział w szkoleniu w ramach projektu GSmart na Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie. Szkolenia obejmowały ćwiczenia praktyczne oparte na budowaniu modeli za pomocą wybranego narzędzia (metoda Lego Serious Play). Przedstawiono ćwiczenia polegające na budowie działań zespołowych, ćwiczone zwięzłe i klarowne przekazywanie instrukcji, przedstawiono za pomocą ustalonego narzędzia umiejętność opisu własnego modelu i „sprzedania” historii; ćwiczone wizerunek i pierwsze wrażenie innych osób z grupy szkoleniowej; budowanie modelu, który diagnozował najtrudniejsze problemy w komunikacji oraz umożliwił opisanie problemów. Szkolenia obejmowały pracę w grupach i były skoncentrowane na umiejętności dokonywania szybkiego podziału zadań i wpływ zespołu na nowych Uczestników przez wykonywanie instrukcji budowy kolejnych modeli Lego.
- Udział w spotkaniu partnerskim (13-14 czerwca), podczas którego podsumowano rezultaty projektu, kwestie finansowe, plany konferencji upowszechniających w poszczególnych krajach, zaprezentowano materiały wideo z realizacji projektu, omówiono kwestię trwałości projektu i forum wymiany informacji.
- Przygotowanie i udział w seminarium upowszechniającym wyniki projektu GSmart. Seminarium odbyło się w dniu 7 lipca w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele publicznych służb zatrudnienia, trenerzy, firmy prywatne, przedstawiciele lidera projektu (Uniwersytetu Jana Długosza z Częstochowy) oraz pracownicy WUP. Podczas wydarzenia zaprezentowano najważniejsze rezultaty projektu m.in. wyniki badania opinii o pracownikach różnych generacji (Baby Boomers, Millenials, generacja X oraz generacja Z), modelu nauczania kompetencji transmedialnych i cyfrowych, metodyce szkolenia, materiałach szkoleniowych, podręczniku, stronie internetowej oraz wybranych metodach szkoleń – metoda LEGO, metoda kapeluszy.
- Od 1 listopada 2022 roku realizowany jest projekt pt. *Silver Grow – doradztwo zawodowe i edukacja cyfrowa dla osób w wieku dojrzałym w przedsiębiorstwach* w ramach Programu Erasmus+. Celem projektu jest zapewnienie kompleksowego modelu wsparcia na rzecz pracowników w dojrzałym wieku aby wesprzeć ich potencjał na rynku pracy. Partnerami w projekcie są: Varna Economic Development Agency (Agencja Rozwoju Gospodarczego) – Bułgaria, Chamber of Commerce and Industry of Slovenia (Izba Handlowo Przemysłowa) – Słowenia, Institut für angewandte Beratungswissenschaften GmbH (Instytut Badawczy) – Niemcy,

Spangar Negotiations (Firma zajmująca się promocją, rozwojem poradnictwa zawodowego) – Finlandia, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie.

W 2023 roku zrealizowano:

- Cykliczne (co dwa miesiące) spotkania on-line z partnerami projektu, w trakcie których omawiano bieżące postępy w pracach projektowych.
 - W dniach 16-17 lutego 2023 r. odbyła się pierwsza wizyta grupy partnerskiej w Katowicach w ramach projektu. Celem pierwszego spotkania grupy partnerskiej było omówienie bieżących działań związanych z realizacją projektu, m.in. planowanie organizacji panelu ekspertów, praca nad narzędziami wspierającymi dojrzałych pracowników w przedsiębiorstwach w krajach partnerskich – wstępna analiza zakresu dostępnych informacji. Zaprezentowano dane statystyczne dotyczące osób 50+ na rynku pracy w województwie śląskim oraz w Polsce. Przedstawiono działania WUP w Katowicach skierowane do dojrzałych pracowników, a także wyjaśniono na czym polega podejście konstruktywistyczne, które bazuje na narzędziach opartych na technikach ekspresyjnych i twórczych, takich jak narracje, metafory, symbole, obrazy, rysunki czy mapowanie. W podejściu konstruktywistycznym praca z klientem bazuje na: dogłębnym poznaniu osoby, jej potrzeb oraz kontekstu społeczno-kulturowego, poznaniu „świata klienta”, jego spojrzenia na siebie i swoją sytuację, inspirowanie i towarzyszenie osobie w budowaniu pomysłów/planów, potencjale i mocnych stronach osoby. Ponadto uczestnicy wizyty odwiedzili Zakład Doskonalenia Zawodowego, gdzie mogli się zapoznać z tematyką dotyczącą doradztwa zawodowego i edukacji cyfrowej dla osób w wieku dojrzałym, a także odwiedzili warsztaty szkoleniowe.
- Organizacja i moderowanie panelu ekspertów pt. *Jak zachęcić dojrzałych pracowników 50+ do pozostania w firmie*, który został zorganizowany w dniu 27 kwietnia 2023 r. W panelu dyskusyjnym udział wzięli: doradcy zawodowi z PUP, agencje zatrudnienia, pracownicy HR, specjaliści z obszaru rynku pracy, pracodawcy i zainteresowani tematem pracownicy. W trakcie panelu przedstawiono prezentacje ekspertów (sytuacja pracowników dojrzałych na rynku pracy w ujęciu statystycznym; kompetencje pożądane na współczesnym rynku pracy oraz pracownicy 50+ a cyfryzacja przedsiębiorstw). Podjęto dyskusję na temat barier w zatrudnianiu pracowników 50+, wiedzy i umiejętności pracowników dojrzałych, dobrych praktyk w utrzymaniu zatrudnienia pracowników dojrzałych, wypalenia zawodowego oraz doświadczeń pracodawców w zatrudnianiu pracowników dojrzałych.
- Przeprowadzenie na potrzeby projektu badania *desk research*:
 - Weryfikacja materiałów i raportów GUS na temat dzietności, sytuacji osób 50+ na rynku pracy, sytuacji demograficznej Polski na przestrzeni lat, spisu powszechnego ludności i mieszkań z 2021, prognozy ludności na lata 2014-2050.
 - Wyszukiwanie informacji na temat toczących się/zakończonych projektów/programów dla osób 50+.
 - Analiza barometru zawodów i opis tej analizy w raporcie.
 - Wyszukiwanie informacji na temat przepisów wspierających osoby 50+ na polskim rynku pracy.

- Tłumaczenie dokumentu, dodanie opisów do grafik, udostępnienie dokumentu na projektowym dysku Google.
- Organizacja i przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z pracodawcami i pracownikami dotyczących wspierania osób powyżej 50 roku życia w rozwoju zawodowym. Rozmowy telefoniczne z przedstawicielami firm w celu opisanego projektu Silver Grow oraz przedstawienie na czym będzie polegał wywiad, udzielenie odpowiedzi na nurtujące pytania, uzgodnienie wstępnego terminu wywiadu ustalenie godziny wywiadu i szczegółów dotyczących wywiadu (ZETO Katowice, ZTM Katowice, MOSiR Katowice). Wywiady przeprowadzono w okresie czerwiec – lipiec 2023 r.
- Udział w spotkaniu partnerskim w Stuttgarcie (19-20.09.2023). Podczas spotkania w pierwszym dniu omówiono tematy dotyczące zarządzania, komunikacji, wykonanych działań, w ramach WP2 (panel ekspertów w Polsce, opracowanie kwestionariuszy do wywiadu, przeprowadzenie wywiadów pogłębionych, podsumowanie raportu z wywiadów) oraz WP3 (analiza porównawcza narzędzi wspierających aktywne starzenie się w przedsiębiorstwach) oraz działań zaplanowanych w ramach WP2 (raport z interaktywnymi częściami/ narzędziami) oraz WP3 (wnioski z analizy porównawczej narzędzi, szybka ścieżka, interaktywny kurs). W drugim dniu spotkanie dotyczyło kwestii zaplanowanych działań w ramach WP3 (stworzenie zestawów praktycznych ćwiczeń oraz scenariuszy, stworzenie „shortów”) oraz upowszechniania (WP4: strona projektowa, posty w mediach społecznościowych, newsletter, publikowanie e-artykułów).
- Udział w dniu 12.10.2023 r. w spotkaniu upowszechniającym projekt w Opolu, podczas którego zaprezentowane zostały zasady realizacji projektów finansowanych ze środków Erasmusa oraz informacje o mikropoświadczeniach, a także przedstawiono projekt Silver Grow jako przykład dobrych praktyk – omówiono cele projektu, pakiety pracy, planowane rezultaty.
- Udział w 2 spotkaniach upowszechniających projekt *Silver Grow*, które odbyły się w Częstochowie (14.11.2023) oraz w Bielsku-Białej (21.11.2023).
- Czynności związane z przygotowaniem wniosku o akredytację w ramach Programu Erasmus+:
 - Przygotowanie pisma inicjującego działania projektowe.
 - Udzielanie odpowiedzi PUP na temat akredytacji oraz kryteriów kwalifikowalności.
 - Organizacja w dniu 11.09.2023 r. spotkania online z PUP dotyczącego zasad akredytacji, priorytetów, celów programu Erasmus+, terminów, etc.
 - Organizacja w dniu 15.09.2023 r. spotkania z PUP, podczas którego omawiane były propozycje szkoleń przesłane przez PUP.
 - Złożenie wniosku po uzyskaniu jego akceptacji.

Art. 36 ust. 3b Wojewódzki Urząd Pracy może realizować działania w zakresie pośrednictwa pracy wyłącznie o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy.

WUP w Katowicach w zakresie pośrednictwa pracy o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy:

- Przekazano dwukrotnie do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego ogłoszenie o przyjmowaniu kandydatów do służby w Policji nadesłane przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach, z prośbą o rozpowszechnienie w siedzibie Urzędu. Ogłoszenie zamieszczono również na stronie internetowej tut. Urzędu.
- Przekazano dwukrotnie do Powiatowego Urzędu Pracy w Chorzowie ogłoszenie o wolnym miejscu pracy nadesłane do tut. Urzędu przez pracodawcę, z prośbą o rozpowszechnienie z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.
- Na stronie internetowej WUP Katowice w zakładce KALENDARIUM TARGÓW PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM zamieszczano informacje nadesłane z PUP o targach pracy realizowanych na terenie województwa.

Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

WUP w Katowicach jest odpowiedzialny za obsługę FGŚP na terenie województwa śląskiego, w szczególności w zakresie zadań określonych w następujących aktach prawnych:

- Ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1087; zwanej dalej ustawą) - podstawowym akcie prawnym określającym zadania i strukturę organizacyjną Funduszu.
- Ustawie z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z FGŚP (Dz. U. Nr 106, poz. 674) - dotyczącej wypłat należności pracowniczych, powstałych i wymagalnych przed dniem 1 października 2006 r., - stanowiących w istocie wykonanie zobowiązań wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. UE.L.2008.283.36), oraz wydanych na ich podstawie aktach wykonawczych.
- Ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1327, z późn. zm.; zwanej dalej: ustawą COVID-19).

Podstawowe zadania związane z obsługą FGŚP wykonywane przez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – Zespół ds. Ochrony Roszczeń Pracowniczych w roku 2023 dotyczyły:

- Wypłat świadczeń na rzecz pracowników oraz byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców, a także osób wykonujących na rzecz takich pracodawców zadania na podstawie umów cywilnoprawnych podlegających obowiązkowi ubezpieczeń społecznych.
- Zapewnienia obsługi administracyjno - gospodarczej realizacji zadań Wydziału.

Działania Wydziału Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – Zespołu ds. Dochodzenia Należności w 2023 roku skoncentrowane były na:

- Dochodzeniu zwrotu należności FGŚP w związku z wstąpieniem w prawa zaspokojonych pracowników od pracodawców i osób trzecich odpowiadających za te zobowiązania (w postępowaniu sądowym, egzekucyjnym oraz upadłościowym).
- Występowaniu do Dysponenta FGŚP, z wnioskami o umorzenie/określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- Opracowywaniu, kompletowaniu i przekazywaniu dokumentów dotyczących negatywnie zweryfikowanych wniosków o dofinansowanie COVID-19 do Wydziału Prawnego w celu sporządzenia pozwów o zapłatę.
- Prowadzeniu postępowań w trybie administracyjnym, dotyczących należności wynikających z negatywnie zweryfikowanych wniosków o dofinansowanie COVID-19.
- Prowadzeniu postępowań o udzielenie ulgi w spłacie należności wynikających z negatywnie zweryfikowanych wniosków o dofinansowanie COVID-19.

W związku z dokonanymi w latach 2020-2021 wypłatami dofinansowań do wynagrodzeń pracowników mających na celu ochronę miejsc pracy, w roku 2023 działania Wydziału Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – Zespołu ds. Obsługi Tarczy Antykryzysowej skoncentrowane były na rozliczaniu tych dofinansowań oraz przekazywaniu dokumentów dotyczących wniosków zweryfikowanych negatywnie celem wszczęcia postępowania sądowego lub administracyjnego.

Zadania dotyczące wypłaty świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w roku 2023

Do WUP w Katowicach w roku 2023 złożono:

- 33 wykazy zbiorcze (dotyczących świadczeń sprzed daty niewypłacalności pracodawcy) / uzupełniające (dotyczących świadczeń powstałych po dacie niewypłacalności pracodawcy) oraz zaliczkowe, złożonych przez pracodawców w trybie art. 15 ustawy.
- 330 wniosków indywidualnych pracowników i byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców złożonych w trybie art. 16 i 17 ustawy oraz w trybie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. „o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych ...”.

Odmówiono wypłaty świadczeń w przypadku 2 wykazów pracodawcy oraz 99 wniosków indywidualnych, a 1 wykaz oraz 17 wniosków indywidualnych pozostawiono bez rozpatrzenia.

Wypłacono świadczenia na podstawie 25 wykazów zbiorczych/uzupełniających/zaliczkowych pracodawców (obejmujących świadczenia 1 481 pracowników) oraz 223 wniosków indywidualnych na kwotę ogółem: **21 250 523,53 zł.**

Dochodzenie zwrotu należności FGŚP w roku 2022

W 2023 roku WUP w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności FGŚP, wynikających z wypłat świadczeń dokonanych zarówno w roku 2023, jak i w latach poprzednich.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2023 przedstawiała się następująco:

- Do dłużników FGŚP skierowano 88 wezwań do zapłaty.
- Zgłoszono 55 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych.
- Przekazano 39 spraw do Wydziału Prawnego w celu sporządzenia pozwów przeciwko dłużnikom FGŚP.
- Wniesiono 101 wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych.
- Do Dysponenta FGŚP przesłano 28 wniosków o umorzenie bądź określenie warunków zwrotu należności FGŚP.
- W przypadku 28 dłużników doszło do całkowitej spłaty należności FGŚP.

Tytułem spłaty należności na konto WUP przeznaczone do obsługi FGŚP w 2023 roku wpłynęło **10 540 519,72 zł.**

Dysponent Funduszu umorzył należności FGŚP na kwotę **6 606 940,72 zł.**

Zadania dotyczące rozliczania dofinansowań na ochronę miejsc pracy w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 w roku 2023

W roku 2023 kontynuowano rozliczenia wypłaconych dofinansowań do wynagrodzeń pracowników mających na celu ochronę miejsc pracy, udzielonych w latach 2020-2021. W 2023 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach:

- 7450 wniosków rozliczył końcowo.

Dochodzenie zwrotu należności wypłaconych na podstawie ustawy COVID-19

W 2023 r. WUP w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności, wynikających z braku rozliczenia się przez beneficjentów z udzielonego wsparcia, bądź wykorzystaniu dofinansowania niezgodnie z jego przeznaczeniem.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2023 przedstawiała się następująco:

- Do dłużników skierowano 839 wezwań o zwrot dofinansowania.
- Zgłoszono 4 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych.
- Przekazano 415 spraw do Wydziału Prawnego w celu sporządzenia pozwów.
- Wszczęto 107 postępowań administracyjnych.

- Wydano 57 decyzji administracyjnych.
- Wydano 49 tytułów wykonawczych, które zostały skierowane do postępowania egzekucyjnego.

Tytułem zwrotów z rozliczeń dofinansowań udzielonych na podstawie ustawy COVID-19 oraz tytułem spłaty należności, na konto WUP przeznaczone do obsługi środków COVID-19 w 2023 roku wpłynęło **20 527 421,64 zł.**

Bezpłatna pomoc prawna

W 2023 roku udzielono 270 porad prawnych, dotyczących regulacji zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności:

- Rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Świadczeń dla bezrobotnych.
- Szkoleń dla bezrobotnych.
- Warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego.
- Możliwości dofinansowania wyposażenia miejsca pracy.
- Możliwości pozyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Agencji zatrudnienia.
- Rejestru instytucji szkoleniowych.

Na bieżąco informowano strony o możliwościach skorzystania ze świadczeń wypłacanych ze środków FGŚP. Udzielane były także porady z dziedziny prawa pracy, dotyczące przede wszystkim: nawiązania stosunku pracy, rozwiązania umowy o pracę, wypowiedzenia warunków pracy i płacy, urlopów, czasu pracy, odpowiedzialności porządkowej i materialnej pracowników, uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, bezpieczeństwa i higieny pracy, pracowników tymczasowych.